दशौं वार्षिक प्रतिवेदन २०७३/७४

नेपाल टेलिकम

नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेड

instagram.com/nepaltelecomofficial
facebook.com/NepalTelecom.NT
twitter.com/ndcl_nt

CUG SERVICE

Smart choice for **Corporate Communication**

*UNLIMITED FREE CALLS

WITHIN CORPORATE USER GROUP (CUG)

Voice Min (on Network)	Data Volume	Price (Inclusive of tax)
150 Min	300 MB	Rs. 400
300 Min	800 MB	Rs. 700
450 Min	1500 MB	Rs. 1000
600 Min	2100 MB	Rs. 1300
750 Min	2700 MB	Rs. 1600

NOTE

***To subscribe CUG service**, please contact your nearest NT counter.
*Different CUG packages can be configured under one Corporate User Group.

राष्ट्रको सञ्चार

NEPAL TELECOM

विषय सूची

साधारण सभा सम्बन्धी जानकारी

साधारण सभाको सूचना	२
साधारण सभा सम्बन्धी अन्य जानकारी	३

रणनीतिक प्रतिवेदन

कम्पनीको सांगठनिक संरचना	५
आ.व. २०७३/७४ को झलक	६
सञ्चालक समिति	१०
अध्यक्षको मन्तव्य	११
कम्पनी व्यवस्थापन	१४
सञ्चालक समितिको प्रतिवेदन	१६

हाम्रा सेवाहरू तथा सामाजिक उत्तरदायित्व

व्यावसायिक परिदृश्य	३२
हाम्रो सफलताका आधारहरू	३६
संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व	४०

वित्तीय विवरण

लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन	४४
वित्तीय स्थितिको विवरण (वासलात)	४६
नाफा वा नोक्सानको विवरण	४७
अन्य विस्तृत आम्दानी विवरण	४८
नगद प्रवाह विवरण	४९
इक्विटीमा परिवर्तनको विवरण	५०
टिप्पणीहरू	५१
पाँच वर्षको संक्षिप्त विवरण	९२
संक्षिप्त शब्दावली (Definition of Terms)	९३

नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेड

नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेडको दशौं वार्षिक साधारण सभाको सूचना

यस कम्पनीको मिति २०७४/०९/०७ गते बसेको सञ्चालक समितिको ७६३ औं बैठकको निर्णयअनुसार यस कम्पनीको दशौं वार्षिक साधारण सभामा देहायका विषयहरुमा छलफल तथा निर्णय गर्न निम्न मिति, समय र स्थानमा बस्ने भएकोले सम्पूर्ण शेयरधनी महानुभावहरूको जानकारी एवं उपस्थितिका लागि कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा ६७ तथा कम्पनीको नियमावलीको नियम १० को उप-नियम ३ बमोजिम यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

सभा हुने मिति, समय र स्थान :

मिति : २०७४ साल पुस ३० गते आइतबार (तद्नुसार १४ जनवरी, २०१८)

सभा शुरु हुने समय : बिहान १०:०० बजे

स्थान : त्रिभुवन आर्मी अफिसर्स क्लब, टुँडिखेल, काठमाडौं।

छलफलका विषयहरू:

क. साधारण प्रस्ताव:

१. आर्थिक वर्ष २०७३/७४ को लागि अध्यक्ष एवं सञ्चालक समितिको प्रतिवेदन छलफल गरी पारित गर्ने।

२. लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनसहितको २०७४ आषाढ मसान्तको वासलात तथा सोही मितिमा समाप्त हुने आर्थिक वर्ष २०७३/७४ को नाफा नोक्सान हिसाब तथा सोही अवधिको नगद प्रवाह विवरणलाई छलफल गरी पारित गर्ने।

३. चालू आ.व. २०७४/७५ को लागि लेखापरीक्षकको नियुक्ति गर्ने र निजको पारिश्रमिक निर्धारण गर्ने।

४. कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १८२ को उपदफा (२) बमोजिम नेपाल सरकारबाट स्वीकृत आ.व. २०७३/७४ को मुनाफा रकममध्येबाट प्रतिशेयर रू. ५५ (पचपन्न) का दरले नगद लाभांश वितरण गर्ने प्रस्ताव पारित गर्ने।

५. नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेडको नियमावलीको दफा १२ को खण्ड (छ) को समूह (ग) मा भएको व्यवस्थाअनुसार कम्पनीको सञ्चालक समितिमा सर्वसाधारण शेयरधनीहरूको तर्फबाट प्रतिनिधित्व गर्ने हालका सञ्चालक श्री विनय कुमार चालिसेको पदावधि समाप्त भएपछि नयाँ सञ्चालकको पदावधि शुरु हुने गरी नयाँ सञ्चालक सदस्यको निर्वाचन गर्ने।

ख. विशेष प्रस्ताव :

१. कम्पनीको नियमावलीमा संशोधन गर्ने।

ग. विविध

आज्ञाले

शैलजा राई

कम्पनी सचिव

कम्पनीको वार्षिक साधारण सभा सम्बन्धी अन्य जानकारी

१. वार्षिक साधारण सभा र सर्वसाधारण शेयरधनीहरुको तर्फबाट चुनिने सञ्चालकको निर्वाचनलाई ध्यानमा राखी मिति २०७४ साल पुस १६ गतेदेखि मिति २०७४ साल पुस ३० गतेसम्म कम्पनीको शेयर दाखिल खारेजको काम बन्द रहनेछ।

२. वार्षिक साधारण सभामा भाग लिन तथा निर्वाचनमा मतदान गर्न इच्छुक शेयरधनीले नेपाल सरकारका निकायबाट जारी भएका आफ्नो परिचय खुल्ने प्रमाण (कागजात) र शेयर प्रमाण-पत्र वा प्रतिलिपी वा हितग्राही खाता नम्बर भएको संलग्न स्टेटमेन्ट अनिवार्य रुपमा लिई आउनुहुन अनुरोध छ। शेयरधनी महानुभावहरूको सुविधाको लागि सभा हुने दिन शेयरधनी उपस्थिती पुस्तिका बिहान ८:०० बजेदेखि सभा चालू रहेसम्म खुल्ला रहनेछ।

३. साधारण सभामा भाग लिन सम्बन्धित शेयरधनी आफै उपस्थित हुन नसक्ने भए प्रोक्सी (प्रतिनिधि) नियुक्त गर्न सक्नुहुनेछ र सो सम्बन्धी प्रोक्सी फाराम साधारण सभा शुरु हुने दिनभन्दा कम्तीमा ५ दिनअगावै कम्पनीको केन्द्रीय कार्यालय, भद्रकाली प्लाजा, काठमाडौंमा बुझाइसक्नुपर्नेछ।

४. शेयरधनी महानुभावहरूको ठेगानामा पठाइने कम्पनीको दशौं वार्षिक साधारण सभाको प्रतिवेदन यस कम्पनीको वेबसाइट www.ntc.net.np मा पनि हेर्न सकिनेछ। कुनै कारणवस प्रतिवेदन प्राप्त गर्न नसक्नुभएका शेयरधनी महानुभावहरूले यस कम्पनीको केन्द्रीय कार्यालय, भद्रकाली प्लाजा, काठमाडौंबाट शेयरधनी प्रमाणपत्र प्रस्तुत गरी लिन सक्नुहुनेछ।

५. बुँदा नं. १ मा उल्लेख गरे बमोजिम दर्ता किताबमा कायम शेयरधनीहरू मात्र सो सभाबाट पारित लाभांश रकमको हकदार हुनेछन्।

६. नाबालक वा विक्षीप्त शेयरधनीहरूको तर्फबाट कम्पनीको शेयरधनीहरूको लगत किताबमा संरक्षकको रुपमा नाम दर्ता भएको व्यक्तिलाई मात्र संरक्षकको रुपमा मान्यता दिइनेछ।

७. विविध शीर्षक अन्तर्गत प्रश्न गर्न चाहने शेयरधनीले आफूले प्रश्न गर्न चाहेको विषयबारे साधारण सभा हुनुभन्दा ७ दिनअगावै कम्पनीको केन्द्रीय कार्यालय, भद्रकाली प्लाजा, काठमाडौंमा लिखित जानकारी दिनुपर्नेछ। त्यसरी जानकारी नदिएको विषयउपर प्रश्न गर्न सकिनेछैन।

८. शेयरधनी महानुभावहरूले व्यक्त गर्नुभएको मन्तव्य वा प्रश्नहरूका सम्बन्धमा सञ्चालक समितिको तर्फबाट सामूहिक रुपले जवाफ दिइनेछ।

९. सुरक्षाको दृष्टिकोणले शेयरधनी महानुभावहरू साधारण सभास्थलमा आउँदा झोला, पोकाजस्ता वस्तुहरू नलिई आउनुहुन अनुरोध गरिन्छ। सुरक्षाकर्मीले आवश्यक देखेमा सुरक्षा जाँच गर्न सक्ने हुँदा सो कार्यमा सहयोग गरिदिनुहुन अनुरोध छ।

१०. नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेडको नियमावलिको नियम १२ को खण्ड (छ) को समूह (ग) तर्फको सर्वसाधारण शेयरधनीतर्फबाट एकजना सञ्चालकको लागि निर्वाचन गर्ने कार्यक्रम सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्यको लागि निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय (नेपाल टेलिकम केन्द्रीय कार्यालय, भद्रकाली प्लाजा, काठमाडौ) मा सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध छ।

नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेड

अनुसूची - १ (क)

(निर्वाचन निर्देशिकाको दफा ४ को खण्ड (घ) र कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा ७१ को उपदफा (३) संग सम्बन्धित)

साधारण सभामा मतदान गर्न आफ्नो प्रतिनिधि नियुक्त गर्ने निवेदन (प्रोक्सी फाराम) को ढाँचा

श्री सञ्चालक समिति
नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेड,
भद्रकाली प्लाजा, काठमाडौं ।

विषय : प्रतिनिधि नियुक्त गरेको बारे ।

..... जिल्ला ..... म.न.पा./उ.म.न.पा./न.पा/गा.पा., वडा नं. ..... बस्ने म/हामी ..... ले त्यस कम्पनीको शेयरधनीको हैसियतले संवत् ..... साल ..... महिना ..... गते ..... बारका दिन हुने वार्षिक/विशेष साधारण सभामा म/हामी स्वयम् उपस्थित भई छलफल तथा निर्णयमा सहभागी हुन नसक्ने भएकाले उक्त सभामा मेरो/ हाम्रो तर्फबाट भाग लिन तथा मतदान गर्नका लागि ..... जिल्ला ..... म.न.पा./उ.म.न.पा./न.पा/गा.पा., वडा नं. ..... बस्ने श्री ..... लाई मेरो/हाम्रो प्रतिनिधि नियुक्त गरी पठाएको छु/पठाएका छौं ।

प्रतिनिधि नियुक्त भएको व्यक्तिको
हस्ताक्षरको नमूनाः
शेयरधनी प्रमाणपत्र भए प्रमाणपत्र नं. र
शेयरधनी प्रमाणपत्र अभौतिकीकरण गरिसकेको भए BO ID नम्बरः
मितिः

निवेदक
दस्तखतः
नामः
ठेगानाः
शेयर प्रमाणपत्र नं. वा BO ID नम्बरः
शेयर संख्याः

द्रष्टब्यः

१. माथि उल्लिखित सम्पूर्ण व्यहोरा भरी यो निवेदन (प्रोक्सी फाराम) साधारण सभा शुरु हुने दिनभन्दा कम्तीमा ५ दिन अगावै निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा दर्ता गरिसक्नु पर्नेछ ।
२. एकै शेयरधनीको एकभन्दा बढी निवेदन (प्रोक्सी फाराम) प्राप्त भएमा सो शेयरधनीले पेस गरेका सबै निवेदन (प्रोक्सी फाराम) हरू रद्द हुनेछन् ।
३. शेयरधनीहरुले आफुसँग सम्बन्धित समूहको अर्को शेयरधनीलाई मात्रै प्रतिनिधि (प्रोक्सी) नियुक्त गर्न सक्नेछन् ।
४. प्रतिनिधि (प्रोक्सी) सँग सम्बन्धित अन्य कुराहरु सञ्चालक निर्वाचन सम्बन्धी निर्देशिकामा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछन् ।

कम्पनीको सांगठनिक संरचना

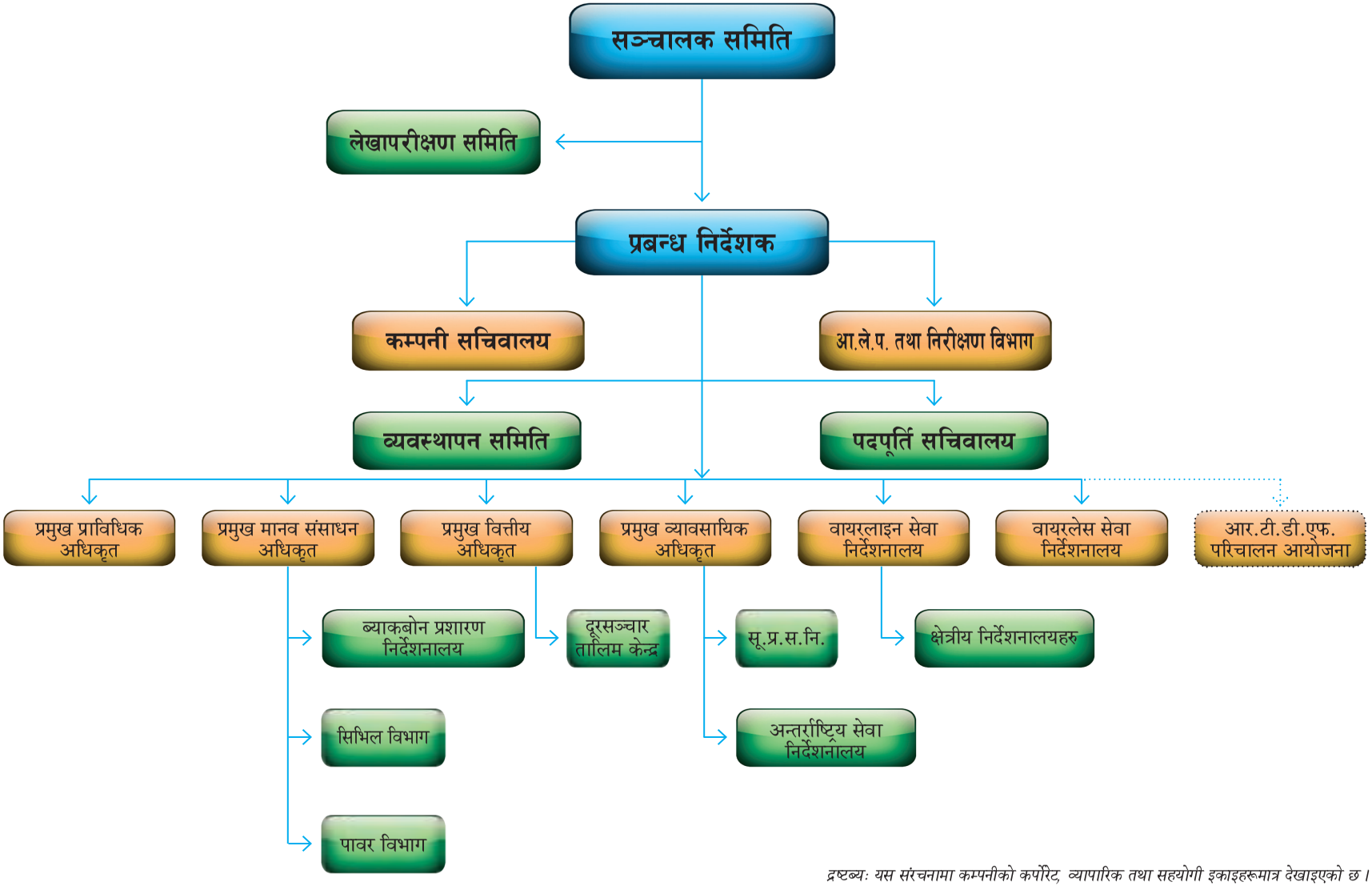

द्रष्टव्यः यस संरचनामा कम्पनीको कर्पोरेट, व्यापारिक तथा सहयोगी इकाइहरूमात्र देखाइएको छ ।

आर्थिक वर्ष २०७३/७४ को झलकहरू

राजस्व
रु. ४४.५९ अर्ब

नाफा
रु. १५.३७ अर्ब

प्रतिशेयर आम्दानी
रु. १०२.४९

Return on Capital Employed
१४.४३ प्रतिशत

EBITDA
५७.७७ प्रतिशत

सरकारी कोषमा योगदान (कुल राजस्वको)
५५.०५ प्रतिशत

राजस्व वृद्धिदर
०.८२ प्रतिशत

इन्टरनेट ग्राहक
८४ लाख

प्रतिफल
रु. ५५ (प्रतिशेयर)

नेटर्वक उपलब्धता
सबै गाउँपालिका

मोवाइल ग्राहक (GSM & CDMA)
१.६९ करोड

कर्मचारी
४,१६२

PSTN सेवाको ग्राहक
६८१ हजार

एक्सचेन्ज
७४५

Voice सेवाको बजार हिस्सा
४९.०६ प्रतिशत

प्रतिकर्मचारी औसत ग्राहक
४,२२९

Voice सेवाको ग्राहक वृद्धिदर
१७.२३ प्रतिशत

इन्टरनेट सेवाको बजार हिस्सा
५२.०२ प्रतिशत

इन्टरनेट सेवाको ग्राहक वृद्धिदर
१०.७७ प्रतिशत

पाँच वर्षको मुख्य-मुख्य वित्तीय सूचकाङ्कहरू

कुल आम्दानी (रु. अर्बमा)

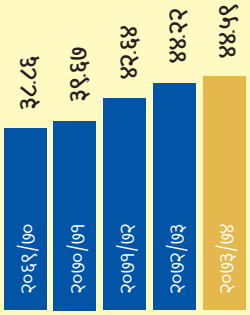

खुद नाफा (रु. अर्बमा)

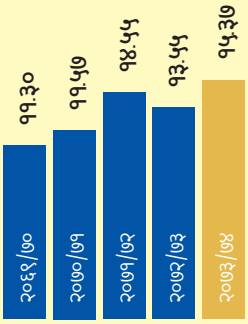

कुल नेटवर्थ (Equity) (रु. अर्बमा)

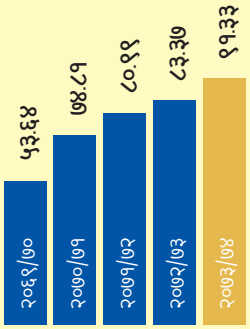

Return on Capital Employed (प्रतिशतमा)

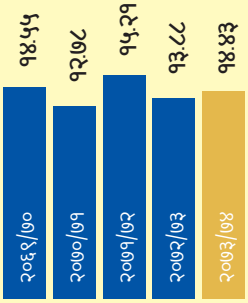

EBITDA Margin (प्रतिशतमा)

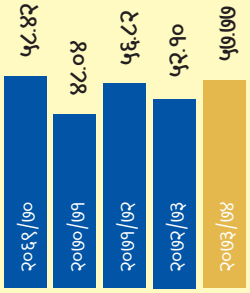

प्रतिशेयर आम्दानी (रु.मा)

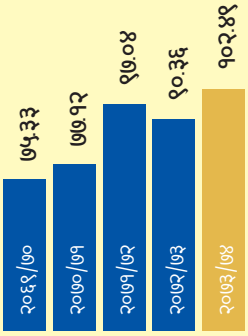

Book Value Per Share (रु.मा)

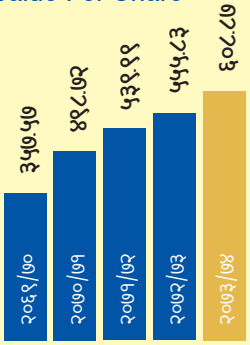

खुद मुनाफा अनुपात (प्रतिशतमा)

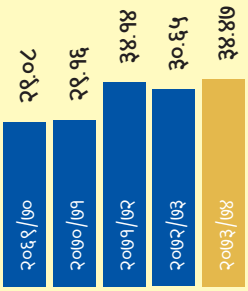

हाम्रो परिकल्पना, अभियान र लक्ष्य

परिकल्पना

सस्तो र भरपर्दो दूरसञ्चार सेवाहरू सर्वसुलभ रुपमा सबैलाई उपलब्ध गराउनका साथै दूरसञ्चार क्षेत्रमा देशकै अग्रणी सेवाप्रदायकको रुपमा स्थापित रहिरहने हाम्रो परिकल्पना रहेको छ।

लक्ष्य

देशका शहरी क्षेत्रदेखि लिएर अति विकट ठाउँमा समेत सस्तो र भरपर्दो दूरसञ्चार सेवाहरू उपलब्ध गराउनु हाम्रो लक्ष्य रहेको छ।

अभियान

एउटा प्रगतिशील संस्थाको रुपमा ग्राहकवर्गको हित तथा सेवामा समर्पित रही देशभरि भरपर्दो दूरसञ्चार सेवाहरू उपलब्ध गराई देशको आर्थिक र सामाजिक विकासमा उल्लेखनीय योगदान पुऱ्याउने हाम्रो अभियान रहेको छ।

कम्पनीको नवौं वार्षिक साधारण सभा २०७३ को एक दृश्य (मिति २०७३ फागुन ३०)

सञ्चालक समिति

बाँयाबाट क्रमशः कम्पनी सचिव - **शैलजा राई** (नायब प्रबन्ध निर्देशक, नेपाल टेलिकम), सदस्य - **विनय कुमार चालिसे** (साधारण शेयरधनी प्रतिनिधि), सदस्य - **कामिनी राजभण्डारी** (प्रबन्ध निर्देशक, नेपाल टेलिकम), अध्यक्ष - **केदार बहादुर अधिकारी** (सचिव, सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय), सदस्य - **रमेश ढकाल** (सह-सचिव, कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय), सदस्य - **रामचन्द्र ढकाल** (सह-सचिव, सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय), सदस्य - **उत्तर कुमार खत्री** (सह-सचिव, अर्थ मन्त्रालय)

अध्यक्षको मन्तव्य

आदरणीय शेयरधनी महानुभावहरू,

कम्पनीको दशौं वार्षिक साधारण सभामा उपस्थित अतिथि एवं शेयरधनी महानुभावहरूमा हार्दिक स्वागत अभिवादन गर्दछु। यस गरिमामय सभामा यहाँहरूलाई स्वागत गर्न पाउँदा मैले अत्यन्त गौरवान्वित भएको महसुस गरेको छु।

नेपाल दूरसञ्चार संस्थानको रुपमा वि.सं. २०३२ असार १ मा स्थापित दूरसञ्चारको क्षेत्रमा महत्वपूर्ण सेवा प्रदान गर्दै आएको यस संस्थालाई अझ बढी स्वायत्तः, स्वशासित र अग्रणी संस्थाको रुपमा काम गर्न सक्ने गरी वि.सं. २०६१ सालमा नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेडको रुपमा स्थापना भई कार्य गर्दै आएको विदितै छ।

विगत वर्षदेखि यहाँहरूबाट हामीलाई प्राप्त निरन्तर असीम विश्वास र आत्मीय सहयोगका लागि यहाँहरूप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु। शेयरधनी महानुभावहरूको विश्वास, ग्राहकवर्गको भरोसा र सद्भाव तथा सम्पूर्ण कर्मचारीको अथक् परिश्रमको प्रतिफलस्वरुप देशकै अग्रणी दूरसञ्चार सेवाप्रदायकका रुपमा यस कम्पनी स्थापित भइसकेको छ। विगत वर्षहरूमा जस्तै यस वर्ष पनि कम्पनीले नेपालको दूरसञ्चार क्षेत्रको समग्र विकास र विस्तारमा उल्लेख्य योगदान पुऱ्याउँदै ग्राहक आधारमा उत्साहप्रद

विस्तार तथा मुनाफा आर्जन गर्न सफल भएको छ। २०७४ असोज सम्ममा कम्पनीको भ्वाइस सेवामा हिस्सा ४९.०० प्रतिशत र डाटा सेवामा हिस्सा ५१.९८ प्रतिशत पुगेको छ।

हामी आफ्ना लगानीकर्ताहरूलाई लगानीको उचित प्रतिफल प्रदान गर्नका लागि कम्पनीको स्रोत तथा साधनहरूलाई अधिकतम परिचालन गरी मुनाफा वृद्धि गर्दै जानेतर्फ क्रियाशील रहँदै आएका छौं। दूरसञ्चार प्रविधिमा भएको विकास र द्रुत परिवर्तनलाई आत्मसात् गर्दै कम्पनीका सेवाग्राहीहरूलाई विश्वस्तरीय सेवा प्रवाह गर्ने उद्देश्यले प्रविधिहरूमा निरन्तर स्तरोन्नति गरिरहेका छौं। उपभोक्ताहरूलाई नवीनतम तथा विश्वस्तरीय प्रविधिमार्फत उच्च गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्ने उद्देश्यअनुरुप समीक्षा वर्षमा नेपालमै पहिलो पटक LTE प्रविधिमा आधारित चौथो पुस्ताको मोबाइल इन्टरनेट सेवा (4G) शुरु गर्न सफल भएका छौं . 4G/LTE सेवा देशैभरि विस्तार गर्न टेन्डर अह्वान भइसकेको कुरा यहाँहरूलाई जानकारी गराउन चाहन्छु। देशभरि भरपर्दो दूरसञ्चार सेवाहरू उपलब्ध गराई देशको आर्थिक र सामाजिक विकासमा उल्लेखनीय योगदान पुऱ्याउने अभियानमा 4G/LTE सेवाको विकास र विस्तार कोसेढुंगा साबित हुने मैले विश्वास लिएको छु। त्यस्तै हाल सञ्चालनमा रहेका पुराना प्रविधिका पीएसटीएन (ल्यान्डलाइन) टेलिफोन सेवाको गुणस्तर वृद्धि हुने गरी नयाँ प्रविधिमा परिवर्तन गर्ने कार्यको शुरुवात गरिएको छ। यस प्रविधिअन्तर्गतका एक्सचेन्जहरूमा १०० प्रतिशत एडीएसएल सेवाको क्षमता हुने भएकोले ग्राहकको मागअनुरुप एडीएसएल लाइन उपलब्ध गराउनसमेत सम्भव हुनेछ। साथै भविष्यमा ल्यान्डलाइन सेवामा आधारित अन्य आधुनिक सेवा जस्तै- आईपीटीभी, भिडियो अन डिमान्ड (IPTV, Video On Demand) आदि सेवासमेत प्रदान गर्न मद्दत पुग्नेछ।

कम्पनीले आफ्नो सेवा र व्यापारको विविधीकरण तर्फ अबका दिनमा विशेष जोड दिनेछ। विशेषगरी देहायका सेवा/व्यवसायहरु सञ्चालन गर्न सम्भाव्यता अध्ययन गरी अघि बढाइनेछ :

क) दूरसञ्चारको पूर्वाधार विकास कम्पनी खोल्ने,
ख) IPTV, इन्टरनेट र फोनको एकीकृत सेवा विस्तार,
ग) PSTN सेवा विस्तार,
घ) Mobile Money सम्बन्धी सेवा,
ङ) ग्राहक संख्या वृद्धि गर्न र भैरहेको ग्राहकहरुलाई टिकाई राख्न आवश्यक सेवाहरु।

समीक्षा अवधि सेवा विस्तार, सञ्चालन र वित्तीय दृष्टिकोणले उत्साहजनक रह्यो। खुद मुनाफा रु. १५ अर्ब ३७ करोड कायम राख्न कम्पनी सफल भएको छ। गत आ.व.को तुलनामा १७.२३ प्रतिशतले ग्राहक संख्यामा वृद्धि गरी १ करोड ७६ लाखभन्दा बढी ग्राहक महानुभावहरूलाई नवीनतम प्रविधिमा आधारित सस्तो तथा भरपर्दो दूरसञ्चार सेवा उपलब्ध गराउँदै आएका छौं। कम्पनीको भ्वाइस सेवातर्फ ग्राहक आधार १७.२३ प्रतिशतले र इन्टरनेट सेवातर्फ ग्राहक आधार १०.७७ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ।

हाम्रो सेवाक्षेत्र तथा सञ्जालले देशका सम्पूर्ण जिल्ला तथा गा.वि.स.हरूलाई समेटिसकेको छ। हामीले सेवा विस्तारको कार्यलाई नाफामूलक क्षेत्रहरूमा मात्र सीमित नराखी तुलनात्मकरुपमा लगानी बढी हुने अति विकट तथा दुर्गम क्षेत्रहरूमा समेत निरन्तरता दिइराखेका छौं। हामी मुलुकका सबै जिल्लामा 3G तथा WiMax सेवाको विस्तार र माइक्रोवेभ रेडियो लिंकमार्फत सेवा उपलब्ध गराउन सफल भएका छौं। ग्राहकहरूको गुनासोहरू छिटो, छरितो तथा सरलरुपमा सम्बोधन गर्नको लागि नयाँ सोधपुछ तथा ग्राहक सेवा केन्द्र सञ्चालनमा ल्याइएको छ। हालसम्म टेलिफोनबाट मात्र सेवाहरू दिइरहेकोमा सो सेवा केन्द्रबाट छिट्टै नै एसएमएस, इमेल तथा वेब च्याट सेवाको माध्यमबाट समेत सोधपुछ तथा ग्राहक सेवा उपलब्ध गराइनेछ। त्यसै गरी फेसबुक, ट्वीटरलगायतका सामाजिक सञ्जालमार्फत प्राप्त सुझाव तथा गुनासाहरूको जवाफ पनि आगामी दिनमा यही केन्द्रमार्फत उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिनेछ। निजी क्षेत्रसँग प्रतिस्पर्धा गरी सेवा आपूर्ति गर्नुपर्ने कम्पनीहरूको हकमा सार्वजनिक खरिद ऐन र नियमावलीले गरेको व्यवस्था र सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को पहिलो संशोधन २०७३ बाट बोलपत्र, खरिद सम्झौतालगायतका प्रावधानमा भएका संशोधनलाई समावेश गर्न कम्पनीको खरिद कार्यविधिको मस्यौदा तयार भइसकेको छ। यसबाट कम्पनीको सेवा प्रवाह छिटो, गुणस्तरीय, पारदर्शी र प्रभावकारी भई प्रतिस्पर्धात्मक बजारमा सेवा उपलब्ध गराउन सहज हुने अपेक्षा गरिएको छ।

गुणस्तरीय सेवा तथा सेवाको सहज उपलब्धतामार्फत आफ्नो बजार हिस्सालाई मजबुत गर्न तथा व्यावसायिक उद्देश्य हासिल गर्न हामीले निरन्तर सेवाको संख्यात्मक विस्तार र गुणात्मक सुधार गरिरहेका छौं। मुलुकको विकट तथा ग्रामीण क्षेत्रहरूमा समेत सूचना तथा सञ्चार प्रविधि उपलब्ध गराई मुलुकमा व्याप्त डिजिटल डिभाइड न्यूनीकरण गर्ने र डिजिटल इन्क्लुजनको अवधारणालाई साकार पार्ने सिलसिलामा समीक्षा अवधिमा कम्पनीको योगदान महत्वपूर्ण रहेको छ। इन्टरनेटको विकास र विस्तारले सूचना प्रविधिको क्षेत्रमा ल्याएको क्रान्तिकारी परिवर्तनको कारण दूरसञ्चार सेवा अत्यावश्यकीय र आधारभूत सेवाको रुपमा परिणत भइसकेको सन्दर्भमा इन्टरनेट सेवा आमउपभोक्ताहरूको दैनिक जीवनको पर्याय बनेको छ। इन्टरनेटले सूचना र सञ्चारमा सहज पहुँचको अलावा पर्याप्त अवसरहरूसमेत उपलब्ध गराउने हुँदा हामीले डाटा

सेवाको देशव्यापी विकास र विस्तारको लागि पूर्वाधार विकासमा विशेष ध्यान दिएका छौं। डाटा सेवाको गुणस्तरमा थप सुधार गर्नको लागि ब्यान्डविथ थप्ने कार्यलाई निरन्तरता दिनुको अलावा ADSL र FTTH सेवाको ब्यान्डविथ निरन्तर वृद्धि गरिरहेका छौं।

बढ्दो विश्वव्यापीकरणसँगै दूरसञ्चार क्षेत्रमा भइरहेको प्रतिस्पर्धाको कारणले हाम्रा निर्णय प्रक्रिया, कार्यशैली, संस्थागत संरचनामा सुधार गरी कम्पनीलाई परिवर्तनमुखी, व्यावसायिक तथा गतिशील संगठनको रुपमा विकास गर्न आवश्यक रहेको छ। यसै क्रममा रणनीतिक साझेदारको नियुक्ति, कार्यान्वयनलगायत आवश्यक कार्यहरूमा परार्मश तथा सहजीकरणको लागि परामर्शदातासँग सम्झौता गरी कम्पनीको Due Diligence Audit गर्ने कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ।

कम्पनीमा कार्यरत जिम्मेवार पदाधिकारीहरूसँग कार्यसम्पादन सम्झौता गरी मूल्यांकन प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यले सञ्चालक समिति र प्रबन्ध निर्देशक तथा प्रबन्ध निर्देशक र व्यवस्थापकहरूबीच कार्यसम्पादन सम्झौता गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ। यसबाट कम्पनीको व्यवस्थापकीय पक्ष सबल, समयसापेक्ष, जिम्मेवार र परिणाममुखी हुने विश्वास लिइएको छ।

कम्पनीबाट सञ्चालित आयोजनाहरू तोकिएको समयमा सम्पन्न गर्ने उद्देश्यले आयोजना कार्यान्वयनको अनुगमन प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाई तोकिएको अवधिभित्र आयोजना सम्पन्न गर्ने सम्बद्ध पक्षहरूलाई पुरष्कृत गर्ने र नियतवश ढिलाइ गर्नेलाई दण्ड जरिबाना गर्ने व्यवस्था कडाइका साथ लागू गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।

कम्पनीको सेवा विस्तारमा र सेवाको गुणस्तर कायम गर्न अहम् भूमिका निभाउने आपूर्तिकर्ता, परामर्शदाता र निर्माण व्यवसायीलाई थप जिम्मेवार भई कम्पनीसँग सहकार्य गर्न अभिप्रेरित गर्न खरिद सम्झौतामा नै यथोचित व्यवस्था मिलाउने गरी प्रक्रिया शुरु भएको छ। यसबाट तोकिएको समयमा कार्य सम्पन्न हुने र सेवा वितरण र गुणस्तरमा समेत सकारात्मक प्रभाव पर्ने अपेक्षा गरेको छु।

आ.व. २०७३।७४ मा कम्पनीले आयकरतर्फ रु. ६ अर्ब १४ करोड, मूल्य अभिवृद्धितर्फ ४ अर्व ७५ करोड, भन्सार महसुलबापत रु. ३६ करोड ८३ लाख, रोयल्टी तथा ग्रामीण दूरसञ्चार कोषबापत रु. २ अर्ब ४४ करोड, दूरसञ्चार सेवा शुल्क बापत रु. ३ अर्ब २० करोड, लाभांश बापत रु. ६ अर्ब ९९ करोड र सम्पत्ति तथा सवारी करबापत रु. ३ करोड ४८ लाख गरी कुल जम्मा रु. २४ अर्ब ५४ करोड सरकारी राजस्वमा योगदान पुऱ्याएर 'राष्ट्र निर्माण हाम्रो लक्ष्य' भन्ने कम्पनीको मूल नारालाई साकार पार्दै अघि बढ्न हामी सफल भएका छौं।

अन्त्यमा, कम्पनीको सफलताका सहयात्रीहरूलाई आजको यस विशेष अवसरमा हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छु। शेयरधनी महानुभावहरूले कम्पनीप्रति देखाउनुभएको विश्वास आगामी दिनहरूमा समेत कायम रहनेछ भन्ने मैले विश्वास लिएको छु। आफ्नो अमूल्य सुझाव दिई कम्पनीको सफलताका मार्गदर्शक बन्नुभएका आदरणीय उपभोक्ताहरूलाई सेवा गर्ने अवसर प्रदान गर्नुभएकोमा हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु. साथै भविष्यमा समेत यहाँहरूको रचनात्मक सुझाव कम्पनीले प्राप्त गर्नेछ भन्ने विश्वास लिएको छु। कम्पनी व्यवस्थापन तथा आमकर्मचारीवर्गको लगनशीलता, मेहनत तथा ग्राहक सेवाप्रतिको समर्पणको उच्च कदर गर्दै आगामी दिनहरूमा पनि ग्राहक सेवामुखी भई कम्पनीको प्रगतिको लागि आफ्नो सीप, समय र क्षमताको उपयोग गर्नुहुनेछ भन्ने मैले विश्वास लिएको छु। कम्पनीको व्यावसायिक क्रियाकलापहरूमा उल्लेख्य सहयोग पुऱ्याउनुहुने नेपाल सरकार, नेपाल सरकारका निकायहरू, नेपाल धितोपत्र बोर्ड, नियामक निकाय नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरण, कम्पनी रजिष्ट्रार कार्यालय, सरोकारवाला तथा शुभचिन्तकहरूलगायत सबैमा हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु। तीव्र प्रतिस्पर्धाको यस घडीमा कम्पनीलाई अग्रणी स्थानमा राखिराख्न यहाँहरूको साथ, सहयोग र सद्भावको लागि हृदयदेखि धन्यवाद व्यक्त गर्दै भविष्यमा पनि कम्पनीको उत्तरोत्तर प्रगतिको लागि प्रत्यक्ष-अप्रत्यक्ष सहयोग मिल्नेछ भन्ने विश्वास गरेको छु।

धन्यवाद!

केदार बहादुर अधिकारी
अध्यक्ष

मिति : २०७४ पुस ३०

कम्पनी व्यवस्थापन

कामिनी राजभण्डारी
प्रबन्ध निर्देशक

सूर्यभक्त पोखरेल
प्रमुख वित्तीय अधिकृत

प्रदीप राज उपाध्याय
प्रमुख व्यवसायिक अधिकृत

अशोक कुमार थापा
प्रमुख प्राविधिक अधिकृत

शैलजा राई
नायब प्रबन्ध निर्देशक
कम्पनी सचिव

गोकर्ण प्रसाद सिटौला
नायब प्रबन्ध निर्देशक
आ.ले.प. तथा निरीक्षण विभाग

राजुबाबु अर्याल
प्रमुख मानव संसाधन अधिकृत

सेवा निर्देशनालयका निर्देशकहरू

देवनारायण यादव
निर्देशक, वायरलाइन तथा
ग्राहक सेवा निर्देशनालय

अरूण प्रसाद पुरी
निर्देशक, आर.टी.डी.एफ.
परिचालन आयोजना

सिद्ध प्रताप भारती
निर्देशक, वायरलेस सेवा निर्देशनालय

खड्ग बहादुर बस्नेत
निर्देशक, सूचना प्रणाली सहयोगी
निर्देशनालय

क्षेत्रीय निर्देशनालयका निर्देशकहरू

रवीन्द्र झा
निर्देशक, काठमाडौं क्षेत्रीय
निर्देशनालय, काठमाडौं

प्रमोद कुमार परमार
निर्देशक, मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय
निर्देशनालय, वीरगञ्ज

विभास कुमार गुप्त
निर्देशक, पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय
निर्देशनालय, भैरहवा

मटुक आनन्द बैद्य
निर्देशक, पूर्वाञ्चल क्षेत्रीय
निर्देशनालय, विराटनगर

राधाकृष्ण ढुङ्गेल
निर्देशक, मध्यपश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय
निर्देशनालय, नेपालगञ्ज

बुद्धकृष्ण मानन्धर
निर्देशक, सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय
निर्देशनालय, अत्तरिया

दशौं वार्षिक साधारण सभाका लागि

सञ्चालक समितिको प्रतिवेदन

आदरणीय शेयरधनी महानुभावहरू,

नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेडको दशौं वार्षिक साधारण सभामा उपस्थित सम्पूर्ण शेयरधनी महानुभावहरू, आमन्त्रित प्रतिनिधिहरू, कर्मचारीहरूलाई हार्दिक स्वागत तथा अभिवादन व्यक्त गर्दछौं।

विगत वर्षहरूजस्तै यस वर्ष पनि कम्पनी आय तथा नाफा वृद्धि गरी व्यावसायिक उत्कृष्टता र ग्राहक सन्तुष्टि कायम राख्न सफल भएको छ। हामीले ग्राहकहरूको चाहना तथा आवश्यकतालाई मध्यनजर गरी, नवीनतम प्रविधिमा आधारित नयाँ-नयाँ योजना तथा सुविधाहरू ल्याई, गुणस्तरीय दूरसञ्चार सेवा प्रदान गरी दूरसञ्चार क्षेत्रमा सर्वश्रेष्ठ ब्रान्डको रुपमा स्थापित हुन आफ्ना सबै स्रोत-साधनहरूलाई अधिकतम परिचालन गरिरहेका छौं। हामीले नाफामा मात्र सीमित नरही, देशको सुगम तथा अति विकट ठाउँमा समेत विभिन्न प्रविधि प्रयोग गरी सस्तो र भरपर्दो दूरसञ्चार सेवा उपलब्ध गराइरहेका छौं। साथै प्रत्येक नागरिकको दुःख र सुखमा साथ दिई उहाँहरूको प्रगति तथा समृद्धिको लागि समाजिक उत्तरदायित्वका विभिन्न कार्यहरू गर्दै आएका छौं। हामी शेयरधनी र अन्य सरोकारवालाहरूको चासोप्रति सधैं सचेत छौं। साथै शेयरधनीहरूको लगानीको प्रतिफल सुनिश्चित हुने गरी हामीले कम्पनीको दीर्घकालीन विकास तथा समृद्धिको लागि विभिन्न योजना एवम् आयोजनाहरू सञ्चालन गर्दै आएका छौं।

समीक्षा अवधिमा नेपालमै पहिलो पटक आधुनिक प्रविधिको 4G/LTE सेवाको शुरुवात गरी कम्पनीको इतिहासमा थप कोसेढुंगा स्थापित गर्न हामी सफल भएका छौं। हामीले ग्राहक सेवा र सेवा विस्तारमा चालेका प्रत्येक कदममा विगत वर्षहरूमा जस्तै यस वर्ष पनि यहाँहरूबाट प्राप्त निरन्तर सद्भाव, विश्वास र आत्मीय सहयोगको लागि हामी आभार व्यक्त गर्दछौं।

कम्पनीको कार्यसम्पादन

वित्तीय उपलब्धि

कम्पनीको कुल राजस्व ०.८२ प्रतिशतले वृद्धि भई आ.व. २०७३/७४ मा रु. ४४ अर्ब ५९ करोड पुगेको छ भने नाफा १३.४२ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. १५ अर्ब ३७ करोड पुगेको छ।

कम्पनीको वित्तीय उपलब्धिको संक्षिप्त विवरण यस प्रकार रहेको छ।

(रकम रु. अर्बमा)

विवरण	आ.व.		बढी/(घटी)	
	२०७३/७४	२०७२/७३	रु.मा	प्रतिशतमा
सेवा बिक्रीबाट प्राप्त आय	४०.३५	४०.७३	(०.३८)	(०.९३)
कुल आय	४४.५९	४४.२३	०.३६	०.८२
कर्मचारी खर्च	५.३२	५.३३	(०.०१)	(०.२४)
मर्मत तथा सम्भार खर्च	६.५३	६.४५	०.०८	१.२४
प्रशासनिक खर्च	१.२९	१.२६	०.०२	१.९७
कुल खर्च	२४.०१	२५.९९	(१.९७)	(७.६०)
नाफा	१५.३७	१३.५५	१.८२	१३.४२
प्रतिशेयर आम्दानी रु. मा	१०२.४९	९०.३६	१२.१३	१३.४२
नेटवर्थ प्रतिशेयर रु.मा	६०८.८७	५५५.८३	५३.०४	९.५४
प्रतिकर्मचारी औसत ग्राहक (संख्यामा)	४,२२९	३,६२०	६०९	१६.८३

व्यावसायिक उपलब्धि

कम्पनीको ग्राहक आधार गत आ.व. २०७२/७३ मा जम्मा १ करोड ५० लाख १५ हजार रहेकोमा समीक्षा अवधिमा १७.२३ प्रतिशतले वृद्धि भई १ करोड ७६ लाख २ हजार पुगेको छ भने इन्टरनेट सेवातर्फ ग्राहक आधार गत आ.व. २०७२/७३ मा ७६ लाख २ हजार रहेकोमा समीक्षा अवधिमा १०.७७ प्रतिशतले वृद्धि भई ८४ लाख २१ हजार पुगेको छ।

कम्पनीको विभिन्न सेवाहरूको ग्राहक आधार यस प्रकार रहेको छ।

सेवाहरू	आर्थिक वर्ष		बढी/(घटी)	बढी/(घटी) प्रतिशतमा
	२०७३/७४	२०७२/७३		
भ्वाइस सेवाका ग्राहकहरू				
आधारभूत टेलिफोन	६,८१,४१८	६,७३,०२७	८,३९१	१.२५
जी.एस.एम.	१,५३,१८,१४७	१,२७,९९,१३८	२५,१९,००९	१९.६८
सी.डी.एम.ए.	१६,०२,०४५	१५,४२,२६९	५९,७७६	३.८८
अन्य ग्राहक	५९२	५९२	०	०
भ्वाइस सेवाका कुल ग्राहक	१,७६,०२,२०२	१,५०,१५,०२६	२५,८७,१७६	१७.२३
भ्वाइस सेवामा कम्पनीको हिस्सा	४९.०६	४७.७२	१.३४	२.८
डाटा सेवाको ग्राहकहरू				
जी.एस.एम.	८०,८५,७७६	७२,६७,९८६	८,१७,७९०	११.२५
सी.डी.एम.ए.	१,३६,५७३	१,३६,५७३	०	०
वाइम्याक्स	१६,७२२	१६,३९२	३३०	२.०१
ए.डी.एस.एल.	१,८१,५८२	१,७७,९७२	३,६१०	२.०३
एफ.टी.टी.एच.	४९८	२१९	२७९	१२७.४०
डायलअप	०	३,६५१	३,६५१	(१००)
डाटा सेवाको कुल ग्राहक	८४,२१,१५१	७६,०२,७९३	८,१८,३५८	१०.७६
डाटा सेवामा कम्पनीको हिस्सा	५२.०२	५५.१५	(३.१३)	(५.६७)

कम्पनीका भ्वाइस सेवा ग्राहकहरु

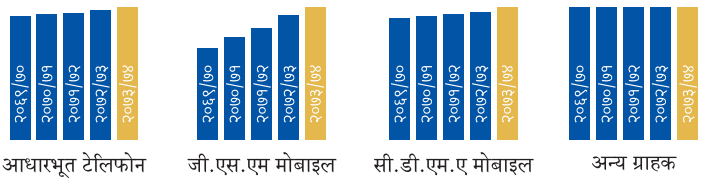

सेवा विस्तार तथा गुणस्तर सुधार

हामी निरन्तररुपमा नयाँ-नयाँ प्रविधि भित्र्याई सेवाको स्तरोन्नति, विकास एवं विविधीकरणको अभियानमा लागिरहेका छौं। ग्राहकहरूको घरसम्म अप्टिकल फाइबरमार्फत द्रुत गतिको ब्रोडब्यान्ड इन्टरनेट तथा भ्वाइस सेवा सञ्चालन गर्न सकिने हुँदा नेपालमा उपलब्ध इन्टरनेट सेवामध्ये सबैभन्दा उच्च गतिको इन्टरनेट सेवा Fiber to The Home (FTTH) को विस्तारलाई निरन्तरता दिई चालु आ.व. भित्रै १ लाख ग्राहक थप गर्ने योजना रहेको छ। समीक्षा वर्षमा यो सेवा बुटवल र पोखरामा विस्तार गरिएको छ। कम्पनीले समीक्षा वर्षदेखि ७५ वटै जिल्लामा माइक्रोवेभ रेडियो लिंक (Microwave Radio Link) को पहुँच पुऱ्याई सेवा उपलब्ध गराउन थालेको छ। यसअघि विशेष गरी कर्णाली अञ्चलका मुगु, हुम्ला र डोल्पा जिल्लाका सदरमुकामहरूमा स्याटेलाइट प्रविधिमार्फत सेवा उपलब्ध गराइँदै आएको र सेवा उपभोगका सन्दर्भमा विभिन्न कठिनाइको सामना गर्नुपर्ने स्थिति रहेको थियो। उक्त माइक्रोवेभ लिंक स्थापनापश्चात् १७० Mbps को लिंकमार्फत ल्यान्डलाइन, जीएसएम, सीडीएमएका टेलिफोन सेवा तथा ADSL, 2G, EVDO इन्टरनेट सेवाको डाटा क्षमतामा उल्लेख्य सुधार हुनेछ। साथै भविष्यमा 3G / WiMAX सेवा पनि सञ्चालन गर्न सकिनेछ। समीक्षा वर्षमा नेपालको उत्तरी क्षेत्रबाट सीधै चीनको भूभाग तथा हङकङमा रहेको ग्लोबल डाटा केन्द्र/ट्राफिक हबमा जोड्ने गरी कम्पनी र चाइना टेलिकम्युनिकेसन कर्पोरेसनलाई ADSS (All Dielectric Self Supporting) अप्टिकल फाइबरमार्फत इन्टरकनेक्सन गर्ने सम्झौता सम्पन्न भएको छ। यसबाट डाटा तथा भ्वाइस सेवाको गुणस्तरमा सुधार हुने अपेक्षा गरिएको छ। त्यस्तै रसुवाको जिलोङ गेटवे हुँदै चाइना टेलिकम ग्लोबलसँग इन्टरकनेक्सन गरी चिनियाँ मार्गबाट समेत इन्टरनेट

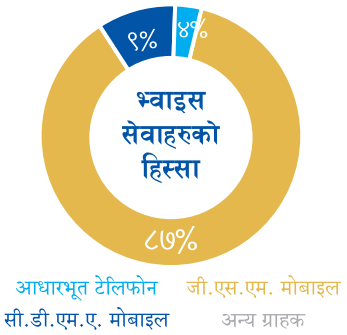

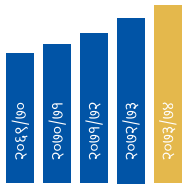

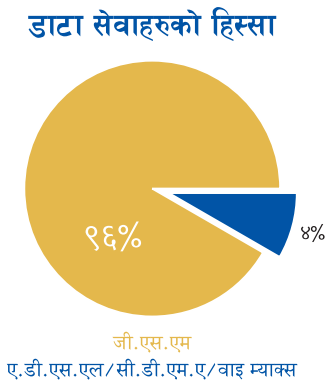

अबद्धता सम्भव भएको छ। यसबाट भारतीय मार्गबाट मात्र हुँदै आइरहेको अर्को विकल्प थपिएको छ।

समीक्षा वर्षमा विभिन्न अपरेटरहरू जस्तै- चाइनाको चाइना युनिकम, कतारको ओरिडुलगायत विदेशी अपरेटरहरूसँग सहुलियत दरमा कल गर्न सक्ने गरी रोमिङ सम्झौता गरिएको छ। यसबाट कम्पनीको जी.एस.एम. पोष्टपेड मोबाइल प्रयोगकर्ताहरूले ती मुलुकहरूको भ्रमणमा रहँदा सस्तो दरमा कल गर्न सक्नेछन्। कम्पनीले समीक्षा वर्षमा ADSL/FTTH सेवाको Billing System लाई CRTB & CS System मा Migration सम्पन्न गरेको छ। विगतमा फरक-फरक सेवाको लागि छुट्टाछुट्टै Offline Billing System हुँदाको असुविधालाई कम गर्न कम्पनीले सबै सेवाहरूको एकीकृत बिलिङ प्रणाली (Convergent Real Time Billing and Customer Support System) अवलम्बन गरी ग्राहकहरूलाई प्रतिस्पर्धात्मक बजार सुहाउँदो सेवा-सुविधा उपलब्ध गराउने उद्देश्यले केही वर्षअघिदेखि System Migration कार्य गरिरहेको छ। अहिलेसम्ममा PSTN सेवाबाहेकका अन्य सबै प्रमुख सेवाहरू CRTB & CS System मा Migration भइसकेका छन्। यसले ग्राहक सेवा-सुविधामा वृद्धि हुनुका साथै कार्यालयको कार्यसम्पादनमा समेत सहज हुने विश्वास लिइएको छ।

उच्च र नवीनतम प्रविधियुक्त IP/MPLS Optical Transmission Equipment को माध्यमबाट Multi Service Access Platform मार्फत LTE Ready नेटवर्क तयार गर्ने कार्य अगाडि बढाइएको छ। यसबाट कम्पनीले सञ्चालन गरिरहेको ब्याकबोन ट्रान्समिसन नेटवर्कमा दूरसञ्चार सेवाहरू अन्तर-आबद्धता गर्न प्रयोग हुने IP-based Optical Transmission Network, NG-SDH Optical Network, Optical Packet Transport Network लगायतका सिस्टमहरूले कभरेज गर्न नसकेका स्थानहरूसहित केही भइरहेका साइटहरूलाई समेत क्षमता र प्रविधि दुवै स्तरोन्नति गरी अझ उच्च तथा नवीनतम् प्रविधियुक्त सेवा दिन सकिनेछ। साथै यसबाट IP/MPLS अप्टिकल उपकरणहरूको प्रयोगमार्फत देशव्यापीरुपमा उच्च गुणस्तरको Voice, Video, Data जस्ता Triple Play सेवाहरू सेवाग्राहीबीच पुऱ्याउन सकिने गरी ट्रान्समिसन नेटवर्कको स्थापना हुनेछ।

कम्पनीले विगत वर्षहरूमा जस्तै समीक्षा वर्षमा पनि विभिन्न विकट स्थानहरूमा सेवा विस्तार गरेको छ। दोलखाको बेदिङ, धादिङको लापा र टिप्लिङ, बाग्लुङको ढोरपाटन, तमान र दूधिलाभाटी, म्याग्दीको गुर्जा, तकाम, दाना र डुवा, पर्वतको लेखफाट र शंकरपोखरीकोट, मुस्ताङको मुक्तिनाथ, ताप्लेजुङको लेलेपदेखि लोमान्थाङसम्मको उपल्लो मुस्ताङमा बी.टी.एस. स्थपना गरी सेवा सञ्चालनमा ल्याइएको छ। यी स्थानहरूमध्ये कतिपय स्थानमा यसअघि कुनै पनि सेवा नपुगेका स्थानहरू रहेका छन्। कम्पनीले देशको कुनाकाप्चासम्म सेवा विस्तार गरी जनताको सेवा गर्ने आफ्नो अभियानमा यस कार्यले थप सार्थकता प्रदान गरेको छ।

कम्पनीले देशभरमा रहेका Time Division Multiplexing (TDM) प्रविधिमा आधारित स्थानीय टेलिफोन सेवा (PSTN) एक्सचेन्जलाई आई.पी. प्रविधिमा आधारित IP Multimedia System (IMS) प्रविधिमार्फत प्रतिस्थापन गर्ने कार्य शुरु गरेको छ। आईपी बेस्ड उपकरणबाट प्रतिस्थापन गरेपछि ल्यान्डलाइन प्रविधिको भ्वाइस तथा डाटा सेवाको गुणस्तरमा उल्लेखनीय सुधार हुनेछ। यस प्रविधिअन्तर्गतका एक्सचेन्जहरूमा १०० प्रतिशत एडीएसएल सेवाको क्षमता हुने भएकाले यसबाट ग्राहकको मागअनुरुप एडीएसएल लाइन उपलब्ध गराउनसमेत सम्भव हुनेछ। साथै भविष्यमा ल्यान्डलाइन सेवामा आधारित अन्य आधुनिक सेवा जस्तै- आईपीटीभी, भिडियो अन डिमान्ड (IPTV, Video, Video on Demand) आदि सेवा समेत प्रदान गर्न मद्दत पुग्नेछ। साथै स्थानीय टेलिफोन सेवामा गुणस्तरीय भ्वाइस तथा डाटा सेवा प्रदान गर्न थप सहयोग पुग्नेछ।

ग्राहकसमक्ष PSTN मार्फत Voice तथा ADSL मार्फत Broadband Data सेवा सञ्चालन गराउनुका साथै भविष्यमा उपलब्ध हुनसक्ने नवीनतम् सुविधाहरूसमेत प्रदान गर्ने उद्देश्यअनुरुप समीक्षा वर्षमा १९२ स्थानमा Access Gateway सञ्चालन गरिएको छ। साथै ग्राहक आधार, राजस्व, मुलुकको भौगोलिक बनावट, लाभ-लागतको दृष्टिकोणले सार्वधिक माग रहेको GSM मोवाइल सेवाको गुणस्तर सुधार र विस्तारमा बढी ध्यान केन्द्रित गरिएको छ। एक करोड GSM लाइन विस्तार आयोजनाअन्तर्गत समीक्षा वर्ष २०७३/७४ मा देशभर कुल १२७८ वटा BTS जडान गरी सेवा सञ्चालनमा ल्याइएको छ। साथै गुणस्तर सुधार गर्ने क्रममा देशभरमा ५८० वटा BTS लाई प्रतिस्थापन गरी नयाँ BTS जडान गरिएको छ।

आर्थिक वातावरण

विश्व अर्थतन्त्र

सन् २०१८ मा विश्व अर्थतन्त्रको आर्थिक वृद्धिमा क्रमिकरूपले सुधार हुने अपेक्षा गरिएको छ। अन्तर्राष्ट्रिय मुद्राकोषले अक्टोबर २०१७ मा प्रकाशन गरेको World Economic Outlook अनुसार विश्व अर्थतन्त्रको वृद्धिदर सन् २०१७ मा ३.६ प्रतिशत र सन् २०१८ मा ३.७ प्रतिशत रहने प्रक्षेपण गरेको छ। उदीयमान तथा विकासशील अर्थतन्त्रको विश्व आर्थिक वृद्धिमा योगदान उच्च रहेकाले विश्व अर्थतन्त्रमा सीमान्त दरले सुधार हुने प्रक्षेपण छ। विकसित मुलुकहरूको अर्थतन्त्र सन् २०१७ मा २.२ प्रतिशत र सन् २०१८ मा २.० प्रतिशतले वृद्धि हुने कोषको अनुमान छ। त्यस्तै उदीयमान तथा विकासशील अर्थतन्त्रहरूको वृद्धिदर सन् २०१७ मा ४.६ प्रतिशत र सन् २०१८ मा ४.९ प्रतिशत रहने अनुमान कोषले गरेको छ। आर्थिक सुधारका कार्यक्रम, आपूर्तिमा सहजता अनि नीतिगत सुधारको कारण लगानीको वातावरणको सिर्जना भई

भारतको अर्थतन्त्र सन् २०१७ र २०१८ मा क्रमशः ६.७ र ७.४ प्रतिशतले वृद्धि हुने कोषको अनुमान छ। त्यस्तै छिमेकी मुलुक चीनको अर्थतन्त्र सन् २०१७ मा ६.८ प्रतिशतले र सन् २०१८ मा ६.५ प्रतिशतले बढ्ने कोषको प्रक्षेपण छ।

विश्व तथा छिमेकी मुलुकहरूको आर्थिक वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

मुलुक	२०१५	२०१६	२०१७ (प्रक्षेपण)	२०१८ (प्रक्षेपण)
विश्वको उत्पादन	३.४	३.२	३.६	३.७
विकसित अर्थतन्त्र	२.२	१.७	२.२	२.०
उदीयमान तथा विकासशील	४.३	४.३	४.६	४.९
उदीयमान तथा विकासोन्मुख एसिया	६.८	६.४	६.५	६.५
भारत	८.०	७.१	६.७	७.४
चीन	६.९	६.७	६.८	६.५

नेपालको अर्थतन्त्रको समीक्षा

समीक्षा वर्षमा नेपालको आर्थिक वृद्धि उत्साहजनक रहेको छ। अनुकूल मौसम, सरकारको पुँजीगत खर्चमा वृद्धि, ऊर्जा व्यवस्थापन, लगानीको वातावरणमा सुधारलगायतको कारणले समग्र आपूर्ति व्यवस्थामा सुधार भई आर्थिक गतिविधिमा विस्तार भएको छ। नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयले प्रकाशित गरेको आ.व. २०७३/७४ को आर्थिक सर्वेक्षणअनुसार समीक्षा वर्षमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादन आधारभूत मूल्यमा ६.९४ प्रतिशतले वृद्धि हुने अनुमान रहेको छ। गत आर्थिक वर्षमा आर्थिक वृद्धिदर ०.०१ प्रतिशत रहेको थियो। समीक्षा वर्षमा कृषि तथा गैरकृषि क्षेत्रको वृद्धिदर क्रमशः ५.२९ र ७.७४ प्रतिशत रहने अनुमान छ। उद्योग र सेवा क्षेत्रको उत्पादन क्रमशः १०.९७ प्रतिशत र ६.९० प्रतिशतले वृद्धि हुने अनुमान छ। कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको योगदान घट्दो छ भने सेवा क्षेत्रको योगदान बढ्दै गइरहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७३/७४ को कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि तथा गैरकृषि क्षेत्रको योगदान क्रमशः २९.३७ र ७०.६३ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गतवर्ष प्रतिव्यक्ति राष्ट्रिय आय अमेरिकी डलर ७५७ रहेकोमा समीक्षा वर्षमा १० प्रतिशतले वृद्धि भई अमेरिकी डलर ८३२ पुगेको छ।

दूरसञ्चार क्षेत्रको समीक्षा

सन् २०१७ को अन्त्यसम्ममा विश्वको करिब १०३.५० प्रतिशत जनसंख्यामा मोबाइल सेवा पुग्ने अनुमान रहेको छ। त्यस्तै विकसित मुलुकको मोबाइल प्रयोगकर्ताको घनत्व १२७.३० प्रतिशत, विकासशील मुलुकको ९८.७० प्रतिशत र अविकसित मुलुकको ७०.४० प्रतिशत रहने अनुमान छ। छिमेकी मुलुकहरू भारत र चीनको मोबाइल प्रयोगकर्ताको घनत्व क्रमशः ९१.३४ र ९७ प्रतिशत रहेको छ। सन् २०१७ को अन्त्यसम्म विश्वको कुल जनसंख्याको ४८ प्रतिशतले इन्टरनेट सेवा प्रयोग गर्ने अनुमान रहेको छ। विकसित मुलुकको इन्टरनेट प्रयोगकर्ता कुल जनसंख्याको ८१ प्रतिशत, विकासशील मुलुकको ४१.३ प्रतिशत र अविकसित मुलुकको १७.५ प्रतिशत रहेको छ। छिमेकी मुलुकहरू भारत र चीनको इन्टरनेट प्रयोगकर्ता क्रमशः २९.५५ र ५३.२० प्रतिशत रहेका छन्। विश्वमा सबैभन्दा बढी युरोप महादेशमा ७९.६० प्रतिशत जनसंख्या र अफ्रिका महादेशमा सबैभन्दा कम २१.८० प्रतिशत इन्टरनेट प्रयोगकर्ता रहेको तथ्यांक छ। कुल इन्टरनेट प्रगोगकर्तामध्ये मोबाइल इन्टरनेट सेवाको हिस्सा ८१ प्रतिशत रहेको छ।

नवीन र अत्याधुनिक प्रविधियुक्त दूरसञ्चार सेवाहरू उपलब्ध हुन थालेकाले यस क्षेत्रको सेवामा गुणात्मक तथा संख्यात्मक वृद्धि भएको छ। नेपाल दूरसञ्चार प्रधिकरणले प्रकाशित गरेको MIS Report अनुसार २०७४ अषाढ मसान्तसम्ममा भ्वाइस सेवाका ग्राहकहरूको संख्या ३ करोड ५८ लाख ७८ हजार पुगी टेलिघनत्व १३५.४२ प्रतिशत पुगेको छ। भ्वाइस टेलिफोन सेवामध्ये मोबाइलको हिस्सा ९५.२४ प्रतिशत रहेको र बाँकी अन्य सेवाको रहेको छ। गतवर्ष मोबाइल सेवाको हिस्सा ९४.६० प्रतिशत रहेको थियो। भ्वाइस टेलिफोन सेवामा गतवर्ष कम्पनीको हिस्सा ४७.७२ प्रतिशत रहेकोमा समीक्षा अवधिमा २.८१ प्रतिशले वृद्धि भई ४९.०६ प्रतिशत पुगेको छ। यसरी समीक्षा अवधिमा भ्वाइस सेवामा कम्पनीले बजार हिस्सा वृद्धि गर्न सफल भएको छ। त्यस्तै दूरसञ्चार प्रधिकरणले प्रकाशित गरेको MIS Report अनुसार २०७४ अषाढ मसान्तसम्ममा कुल डाटा सेवाको ग्राहकहरूको संख्या १ करोड ६१ लाख ८६ हजार पुगी टेलिघनत्व ६१.०९ प्रतिशत पुगेको छ। डाटा सेवामा गतवर्ष कम्पनीको हिस्सा ५५.१५ प्रतिशत रहेकोमा समीक्षा अवधिको अन्त्यसम्म ५२.०२ प्रतिशत पुगेको छ। डाटा सेवामध्ये मोबाइल डाटाको हिस्सा ९६ रहेको र बाँकी अन्य सेवाको रहेको छ।

संस्थागत सुशासन तथा पारदर्शिता

कुनै पनि संस्थाको सफलता मूलरुपमा त्यस संस्थाले अवलम्बन गर्ने कुशल संस्थागत सुशासनका अभ्यासहरूमा निर्भर रहन्छ। यस तथ्यलाई मध्यनजर गरी सञ्चालक समिति र कम्पनी व्यवस्थापन संस्थागत सुशासन (Corporate Governance) लाई उच्च महत्वका साथ पालना गराउन प्रतिबद्ध छ। कम्पनीको काम कारबाही मूल्याकंन गर्न लेखापरीक्षण समिति गठन भई क्रियाशील रहेको छ। लेखापरीक्षण समितिको भूमिका प्रभावकारी बनाउन समय-समयमा बैठक बसी लेखापरीक्षण प्रतिवेदन एवं कम्पनीमा

स्थापित आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको समयसापेक्ष पुनरवलोकन गर्ने गरिएको छ। कम्पनीले आफ्नो कारोबार तथा वित्तीय विवरणहरू राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डअनुसार तयार गरी सार्वजनिक गर्दै आएको छ। नेपाल सरकार तथा नियामक निकायहरूबाट समय-समयमा जारी गरिएका नीति एवं निर्देशन, सामाजिक मूल्य मान्यता, प्रचलित परम्पराहरू, सार्वजनिक ऐनहरूलाई पूर्णरुपमा पालना गर्दै सेवाग्राही र उपभोक्ताको हितलाई संरक्षण गर्नेतर्फ हामी सचेत छौं। संस्थागत सुशासन अभिवृद्धिका लागि नागरिक बडापत्र कार्यान्वयन र कर्मचारीको आचारसंहिता लागू गरिएको छ। नेपाल सरकार, प्रधानमन्त्रीको कार्यालयमा रहेको हेलो सरकारमार्फत प्राप्त सेवाग्राहीका गुनासाहरूलाई उचितरुपमा सम्बोधन गरी सुशासनको प्रत्याभूति गराउन हामी कटिबद्ध छौं। साथै खरिद प्रक्रियामा एकरुपता ल्याई पारदर्शी एवम् प्रतिस्पर्धात्मक बनाउन E-Bidding प्रक्रियाबाट कम्पनीले आफ्नो खरिद प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्दै आएको छ।

लेखापरीक्षण समिति

कम्पनी ऐन, २०६३ बमोजिम कम्पनीको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, जोखिम व्यवस्थापन, संस्थागत सुशासनको प्रभावकारिताको मूल्यांकन गर्नको लागि देहायबमोजिम लेखापरीक्षण समिति गठन भई क्रियाशील छ।

पदाधिकारी	पद
सञ्चालक श्री रमेश ढकाल	अध्यक्ष
सञ्चालक श्री रामचन्द्र ढकाल	सदस्य
सञ्चालक श्री उत्तर कुमार खत्री	सदस्य
सञ्चालक श्री विनय कुमार चालिसे	सदस्य
ना.प्र.नि. (आ.ले.प. तथा नि. विभाग) श्री गोकर्ण सिटौला	सदस्य सचिव

समितिले कम्पनीको वित्तीय स्थिति, आन्तरिक नियन्त्रण तथा जोखिम व्यवस्थापन प्रणाली, प्रचलित नियम-कानुनहरूको अनुपालन, लेखापरीक्षण कार्यक्रम आदिबारे नियमित समीक्षा गरी सञ्चालक समिति तथा व्यवस्थापनलाई आवश्यक सुझाव दिँदै आएको छ। साथै समितिले आन्तरिक तथा बाह्य लेखापरीक्षण प्रतिवेदनहरूमाथि विस्तृत छलफल र समीक्षा गरी कम्पनी सञ्चालनको लागि आवश्यक सुझावहरू सञ्चालक समिति तथा व्यवस्थापनलाई प्रदान गर्दै आएको छ।

आ.व. २०७३/७४ मा लेखापरीक्षण समितिको बैठक २१ पटक बसेको र समितिका पदाधिकारीहरूलाई निम्नानुसारको बैठक भत्ता भुक्तानी गरिएको छ।

सि.नं.	पदाधिकारीहरूको नाम	पद	उपस्थिति	जम्मा रु.
१	सञ्चालक श्री कृष्ण प्रसाद देवकोटा	अध्यक्ष	३	१२,०००
२.	सञ्चालक श्री राजीव गौतम	अध्यक्ष सदस्य	१० ३	४०,००० १२,०००
३	सञ्चालक श्री डिल्लीराज घिमिरे	अध्यक्ष	७	२८,०००
४	सञ्चालक श्री राम कृष्ण सुवेदी	अध्यक्ष सदस्य	१ १५	४,००० ६०,०००
५	सञ्चालक श्री सुरेश अधिकारी	सदस्य	३	१२,०००
६	सञ्चालक श्री किशोर जंग कार्की	सदस्य	१६	६४,०००
७.	सञ्चालक श्री विनय कुमार चालिसे	सदस्य	२१	८४,०००
८.	ना.प्र.नि. श्री शैलजा राई	सदस्य सचिव	१९	७६,०००
९	ना.प्र.नि. श्री गोकर्ण प्रसाद सिटौला	सदस्य सचिव	२	८,०००

आ.व. २०७३/७४ मा लेखापरीक्षण समितिले निम्न कार्यहरू गरेको छ।

- कम्पनीको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको मूल्यांकन तथा समीक्षा।
- कम्पनीको लेखा नीति २०७३ माथि छलफल गरी स्वीकृतिको लागि सञ्चालक समितिमा सिफारिस।
- प्राविधिक परीक्षण कार्य विधि २०७३ को सम्बन्धमा छलफल।
- कम्पनीमा सञ्चालनमा रहेका विभिन्न योजनाहरूको प्रगति समीक्षा।
- कम्पनीको विभिन्न काम कारबाहीहरूको प्रभावकारिताको समीक्षा।
- कम्पनीको आन्तरिक तथा बाह्य लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औंल्याइएका बुँदाहरूको प्रतिक्रिया र प्रगतिको समीक्षा।
- कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ को अन्तिम लेखापरीक्षकको पारिश्रमिक तथा नियुक्तिका सर्तहरूको सिफारिस।

आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली

कम्पनीले कम्पनी ऐन २०६३ को प्रावधानबमोजिम लेखापरीक्षण समिति गठन गरेको छ। समितिले कम्पनीको वित्तीय स्थिति, आन्तरिक नियन्त्रण तथा जोखिम व्यवस्थापन प्रणालीको पुनरवलोकन गरी सञ्चालक समिति तथा व्यवस्थापनलाई आवश्यक सुझाव दिँदै आएको छ। कम्पनीमा एक स्वतन्त्र आन्तरिक लेखापरीक्षण विभाग रहेको छ। यस विभागले लेखापरीक्षण समितिको प्रत्यक्ष निगरानी र रेखदेखमा काम गर्दछ र कम्पनीको काम कारबाहीहरू प्रचलित नियम

कानुनअनुसार भए/नभएको मूल्यांकन गरी समितिसमक्ष आफ्नो प्रतिवेदन पेस गर्दछ। हामी वित्तीय तथा व्यावसायिक गतिविधिहरूलाई मूल्यांकन गरी नाफामूलक क्षेत्रहरू पहिल्याई लगानी गर्न, कम्पनीलाई हुनसक्ने सम्भावित नोक्सानी/जोखिमलाई कम गर्न र बाह्य तथा आन्तरिक नीति नियमहरूको अनुपालना गर्न प्रतिबद्ध छौं। यसको लागि हामीले पर्याप्त विनियम, कार्यविधि, नीति तथा मापदण्ड तयार गरी प्रभावकारीरुपमा लागू गरेका छौं। यस्ता विनियम, कार्यविधि, नीति तथा मापदण्डहरूलाई जोखिम पहिचान तथा निराकरण गर्नको लागि समयसापेक्ष परिमार्जन गरी अद्यावधिक गर्ने गरिएको छ। कम्पनीको नियन्त्रण प्रणालीलाई थप प्रभावकारी बनाउन प्रत्येक दुई वर्षको अन्तरालमा कम्तीमा एकपटक आय सुनिश्चितताको परीक्षण (Revenue Assurance Audit), कार्यसम्पादनको परीक्षण (Performance Audit) र प्राविधिक परीक्षण (Technical Audit) गराउने व्यवस्था गरिएको छ। सोही बमोजिम आन्तरिक लेखापरीक्षण तथा निरीक्षण विभागमा यससम्बन्धी कार्यको लागि छुट्टै प्राविधिक इकाइ गठन गरी कार्य भइरहेको छ। राजस्व चुहावट नियन्त्रण गर्ने उद्देश्यले राजस्व निगरानी तथा अनुगमन समिति क्रियाशील रहेको छ। लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उठाइएका विषयहरूका सम्बन्धमा छलफल गरी सुधारात्मक उपायहरू अवलम्बन गर्ने उद्देश्यले सोको जानकारी लेखापरीक्षण समितिमार्फत सञ्चालक समितिमा गराइने व्यवस्था छ।

लेखापरीक्षक

कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ को अन्तिम लेखापरीक्षण महालेखा परीक्षकको कार्यालयको सिफारिसमा नियुक्त हुनुभएका लेखापरीक्षक चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट श्री सुबोध कुमार कर्णबाट सम्पन्न भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को लेखापरीक्षण गर्नको लागि महालेखा परीक्षकको कार्यालय तथा लेखापरीक्षण समितिको सिफारिसअनुसार यस साधारण सभाबाट लेखापरीक्षकको नियुक्त गरिनेछ।

जनशक्ति व्यवस्थापन एवं क्षमता विकास

कुनै पनि संस्थाको लक्ष्य हासिल गर्न प्रतिबद्ध र उत्पादनशील कर्मचारीहरू अत्यावश्यक हुन्छ। दक्ष र प्रतिभाशाली कर्मचारी नभएसम्म कम्पनीको प्रगाति हुन नसक्ने अवधारणालाई पूर्णरुपले अङ्गिकार गरी कर्मचारीको कुशल परिचालनमा विशेष ध्यान दिइएको छ। हामी मानव पुँजीको गुणस्तर सुधार्ने कुनै पनि लगानीले अन्ततः संस्थागत वृद्धि र शेयरधनीहरूको मूल्य बढाउने कुरामा विश्वास गर्दछौं। यही मान्यताअनुरुप कर्मचारीहरूको सीप तथा कार्यसम्पादनलाई प्रभावकारी बनाउनको लागि तालिम तथा वृत्ति विकासमा निरन्तररुपमा आवश्यक लगानी गरिरहेका छौं। पारदर्शी ढगंले स्तरवृद्धि तथा दक्ष कर्मचारी नियुक्तिको लागि कर्मचारी विनियम प्रभावकारीरुपमा लागू गरिएको छ। सेवाको प्रकृतिअनुरुप कर्मचारीहरूलाई उपकरण सञ्चालनको लागि आवश्यक आधारभूत प्राविधिक ज्ञान, सीप एवं विशेष योग्यता र दक्षता अभिवृद्धि गराउने Advance Level का वैदेशिक तालिमका साथै गोष्ठी, सेमिनारहरूमा सहभागी हुने अवसर उपलब्ध गराउँदै आइएको छ। कर्मचारीहरूको सीप अनि कार्यक्षमता बढाउनको लागि उनीहरूलाई लेखा, लेखापरीक्षण, राजस्व चुहावट नियन्त्रण, जोखिम व्यवस्थापन तथा नयाँ प्रविधिसम्बन्धी स्वदेशी एवं विदेशी तालिम तथा सेमिनारहरूमा सहभागी गराउने गरिएको छ। साथै कर्मचारीहरूमा उत्कृष्ट कार्य गर्ने उत्प्रेरणा होस् भन्ने उद्देश्यले उत्कृष्ट कार्य गर्ने कर्मचारीहरूलाई पुरस्कृत गर्ने गरिएको छ। कम्पनीमा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण यस प्रकार रहेको छ।

विवरण	आर्थिक वर्ष		बढी/(घटी)
	२०७३/७४	२०७२/७३	
अधिकृत स्तर	१,४९१	१,३०८	१८३
सहायक स्तर	२,६७१	२,८४०	(१६९)
जम्मा	४,१६२	४,१४८	१४

राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय परिस्थितिबाट कम्पनीको कारोबारलाई परेको असर

तराई आन्दोलन तथा सीमा क्षेत्रमा भएको व्यापार एवम् पारवहन अवरोधले सृजना गरेको समस्याका कारणले सेवा विस्तार, वितरण र गुणस्तरमा प्रभाव परे पनि नयाँ संविधान जारी भएसँगै समीक्षा वर्षमा ऊर्जाको समस्यासमेत समाधान भएकाले कम्पनीको सेवा विस्तार तथा गुणस्तरमा पनि सुधार भएको छ।

विश्वव्यापीरुपमा भइरहेको दूरसञ्चार प्रविधिको विकास, Data सेवा र Smart Phone को बढ्दो प्रयोगका कारण Skyp, Viber लगायत अन्य OTT सेवाहरूको प्रयोग बढ्दै गएको कारणले विदेशबाट हुने आगमन कल र मुलुकबाट हुने बाह्यगमन कलको परिमाणमा पनि असर परेको छ। तथापि अध्ययन र रोजगारीका लागि विदेश जानेहरूलाई लक्षित गरी कम्पनीले उचित बजार रणनीति लिएको छ। यस कम्पनीको अलावा मुलुकका अन्य दूरसञ्चार सेवाप्रदायकहरूले पनि अन्तर्राष्ट्रिय कलका लागि गेटवे सञ्चालन गरिरहेका छन्। सेवाप्रदायकहरूबीच प्रतिस्पर्धाको फलस्वरुप अन्तर्राष्ट्रिय सेवामा गरिएको महसुल परिमार्जनले कम्पनीको राजस्वमा प्रतिकूल प्रभाव पर्न सक्ने हुनाले सेवाको उपलब्धता, विविधीकरण र विस्तारलाई व्यापक बनाउनेतर्फ हामी क्रियाशील छौं।

कम्पनीले प्राप्त गर्ने राजस्वमा मुलुक भित्रिने अन्तर्राष्ट्रिय कलबापत कम्पनीले प्राप्त गर्ने रकमको ठूलो योगदान रहने गरेको छ। यस्तो अवस्थामा केही व्यक्ति र समूहले गैरकानुनीरुपमा कम्पनीको नेटवर्कको अनधिकृत प्रयोग गरी कम्पनीको आय र मुलुककै राजस्व चुहावट गर्न अन्तर्राष्ट्रिय आगमन कल बाइपासका आधुनिक प्रविधि उपयोग गर्ने गरेको पाइएको छ। दूरसञ्चार र सूचना प्रविधिको माध्यमबाट मुलुकको समग्र विकासमा टेवा पुऱ्याइरहेको यस कम्पनीको आर्थिक स्वास्थ्यमा VOIP र Call Bypass जस्ता गैरकानुनी कार्यले प्रतिकूल प्रभाव पारिरहेको छ। यस्ता गैरकानुनी क्रियाकलाप निरुत्साहित र नियन्त्रण गरी राजस्व चुहावटको नकारात्मक असर न्यूनीकरण गर्न कम्पनीले नेपाल प्रहरीको केन्द्रीय अनुसन्धान ब्युरोसँगको सहकार्यमा राजस्व चुहावट नियन्त्रण गर्नुको साथसाथै सोको लागि विभिन्न आधुनिक प्रविधिको प्रयोग गर्दै आएको छ।

यसका अतिरिक्त आन्तरिक बजारमा देखिएको तीव्र प्रतिस्पर्धाले पनि कम्पनीका लागि चुनौतीहरू थपिएका छन्। प्रविधिगत विकासअनुरूप नवीनतम सेवाहरूको योजना तर्जुमा गरी सोको लागि आवश्यक उपकरण, प्रणाली तथा सेवा प्राप्त गर्न जटिल एवं लामो खरिद प्रक्रिया पूरा गरेर सेवा सञ्चालन गर्दा लामो समय लाग्ने हुन्छ। यस बेलासम्म छिटो र चुस्त निर्णय प्रक्रिया अपनाएर स्वतन्त्र निजी क्षेत्रका सेवाप्रदायकहरूले पहिल्यै सेवा सञ्चालन गरी बजार हिस्सा ओगटिसक्ने सम्भावनाले पनि कम्पनीको लागि थप चुनौती थपिएको छ। यसले गर्दा निर्णय प्रक्रियामा उल्लेख्य लचकता र चुस्तता ल्याउनु आवश्यक देखिएको छ।

कम्पनीको औद्योगिक तथा व्यावसायिक सम्बन्ध

हामीले आफ्ना सबै सरोकारवालाहरूसँग सौहार्दपूर्ण तथा व्यावसायिक सम्बन्ध विस्तार गरेका छौं। यस्ता सम्बन्धहरू कम्पनीको भावी प्रगति र सफलताका लागि उपयुक्त माध्यम हुने विश्वास हामीले लिएका छौं। दूरसञ्चार तथा सूचना प्रविधिका अत्याधुनिक सेवाहरूसँग सम्बन्धित उपकरण उत्पादन गर्ने कम्पनीहरू, सेवा उपलब्ध गराउने परामर्शदाताहरू, आपूर्तिकर्ताहरूसँग पनि कम्पनीको सुमधुर सम्बन्ध निरन्तर रहेको छ। यसको अलावा कर्मचारी युनियन, दूरसञ्चार नियामक निकाय, अन्य सरकारी निकायहरू तथा अन्तर्राष्ट्रिय निकायहरू (जस्तै- International Telecommunications Union, GSM Association, Asia-Pacific Telecommunity आदि) सँग पनि कम्पनीको व्यावसायिक सम्बन्ध निरन्तर र सुमधुर रहिआएको छ।

कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (GDP) र सरकारी राजस्वमा योगदान

(रकम रु. अर्बमा)

क्र.सं.	विवरण/आ.व.	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४
१.	GDP (सेवा तर्फ)***	३३७	३५८	३७४	३८२	४०८
	नेपाल टेलिकमको आय	३८.९	३९.७	४२.७	४४.२	४४.५९
	GDP मा योगदान (सेवा तर्फ) प्रतिशतमा	११.५४	११.१	११.५२	११.५७	१०.९३
२.	**सरकारी राजस्व ****					
	कर राजस्व	२५९.६	३१४.५	३५५.९५	४२१.०९	५२८.५७
	गैरकर राजस्व	३६.२	३९.८	४९.९१	६०.८६	५२.४१
	जम्मा सरकारी राजस्व	२९५.८	३५४.३	४०५.८६	४८१.९५	५८०.९८
३.	**नेपाल टेलिकमको :**					
	कर राजस्वमा योगदान	७.७६	९.१७	९.१७	१०.४४	११.३०
	गैरकर राजस्वमा योगदान	११.०७	११.१८	११.५८	१२.६७	१३.२४
	जम्मा राजस्वमा योगदान	१८.८३	२०.३५	२०.७५	२३.११	२४.५४
	सरकारी राजस्वमा योगदान (प्रतिशतमा)	६.३६	५.७४	५.११	४.७९	४.२२

**** आर्थिक सर्वेक्षण, २०७३ /७४ : अर्थ मन्त्रालय / ** बजेट भाषण, २०७४ /७५ : www.mof.gov.np*

आगामी योजना तथा चालू आर्थिक वर्षको उपलब्धि

आगामी योजना तथा कार्यक्रम

ग्राहकहरूलाई नवीन प्रविधिमा आधारित गुणस्तरीय सेवाहरू दिनको लागि कम्पनीले आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने लक्ष्य लिएको छ। केही प्रमुख कार्यक्रमहरू यस प्रकार रहेका छन्।

- आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा कुल ३० लाख ५६ हजार ४ सय ३३ लाइन टेलिफोन वितरण गर्ने कार्यक्रम निर्धारण गरिएको छ। कभरेज तथा राजस्वको हिसाबले पछि परेको पूर्वाञ्चल, मध्यपश्चिमाञ्चल र सुदूरपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रका ग्रामीण बस्तीहरूमा नयाँ BTS जडान गरी २७ लाख ३० हजार मोबाइल लाइन वितरण गर्ने लक्ष्य निर्धारण गरिएको छ। मोबाइल सेवाको गुणस्तर सुदृढ गर्नको लागि विद्यमान पुराना उपकरणहरूलाई थप क्षमतायुक्त नयाँ उपकरणहरूमार्फत प्रतिस्थापन गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा IP CDMA सेवाको थप विस्तार गरी १ लाख ४२ हजार लाइन टेलिफोन वितरण गर्ने लक्ष्य निर्धारण गरिएको छ।
- आधारभूत टेलिफोन सेवालाई आधुनिक IP Based प्रविधिमा रुपान्तरण गरी ग्राहकहरूको मागबमोजिम उच्च गतिको डाटा सेवा उपलब्ध गराइनेछ। चालू आर्थिक वर्षमा PSTN (Landline) सेवाको ४० हजार लाइन टेलिफोन वितरण गर्ने र ADSL सेवाको क्षमता विस्तार र गुणस्तर सुधारमा जोड दिई थप ९६ हजार २ सय ९७ लाइन वितरण गर्ने लक्ष्य रहेको छ।
- चालू आ.व.मा वाइम्याक्स (WiMax) सेवा २,५९८ र वायरलाइन ब्रोडब्यान्ड सेवाको क्षमता, गुणस्तर र बजार विस्तारलाई तीव्रता दिई FTTH सेवा ४०,५३८ लाइन वितरण गर्ने लक्ष्य रहेको छ।
- दूरसञ्चार क्षेत्रमा परम्परागत टेलिफोन सेवाको तुलनामा मोबाइल तथा डाटा सेवाको माग बढ्दै गएकोले अगामी दिनमा नयाँ नीतिअनुसार पूर्वाधार सहप्रयोग (Infrastructure Sharing) लाई जोड दिई वायरलाइन ब्रोडब्यान्ड (ADXL/FTTH) र वायरलेस ब्रोडब्याण्ड (3G, 4G/LTE, EVDO, WiMAX) सेवालाई देशव्यापीरुपमा सञ्चालन र विस्तार गरिनेछ।
- प्रमुख शहरहरूमा 4G/LTE सेवा विस्तार गर्ने, 3G सेवा स्तरोन्नति गर्ने र थप Value Added सेवाहरू सञ्चालन गरिनेछ।
- कम्पनीको सेवाको गुणस्तर वृद्धि र मौजुदा सेवामा सुविधा थप गरी आय वृद्धि गर्ने उद्देश्यले Network Operation Center (NOC) सञ्चालनमा ल्याइनेछ।
- विश्वव्यापीरुपमा लोकप्रिय रहेको Mobile Financial Services लाई कम्पनीको नेटर्वकमा सञ्चालनमा ल्याइनेछ।
- उपकरणहरूको जडान तथा मर्मत सेवासम्बन्धी कार्य बाह्यस्रोत (Outsourcing) बाट गर्ने गरी कार्य अगाडि बढाइनेछ।

चालू आर्थिक वर्षको उपलब्धि

कम्पनीको चालू आर्थिक वर्षका मुख्य उपलब्धिहरू यस प्रकार रहेका छन् :

- चालू आर्थिक वर्षमा कम्पनीले हाल सञ्चालनमा रहेका पुराना प्रविधिका पीएसटीएन (ल्यान्डलाइन) टेलिफोन सेवाको गुणस्तर वृद्धि हुने गरी नयाँ प्रविधिमा परिवर्तन गर्न आरम्भ गरेको छ। यस प्रविधिअन्तर्गतका एक्सचेन्जहरूमा १०० प्रतिशत एडीएसएल सेवाको क्षमता हुने भएकोले ग्राहकको मागअनुरुप एडीएसएल लाइन उपलब्ध गराउनसमेत सम्भव हुनेछ। साथै भविष्यमा ल्यान्डलाइन सेवामा आधारित अन्य आधुनिक सेवा जस्तै- आईपीटीभी, भिडियो अन डिमान्ड (IPTV, Video On Demand) आदि सेवासमेत प्रदान गर्न मद्दत पुग्नेछ। कम्पनीले असोज महिनासम्म देशका विभिन्न स्थानमा रहेका ७१ एक्सचेन्जको ९७ हजार २ सय ल्यान्डलाइन फोन स्तरोन्नति गरेको छ।
- देशैभरि 4G/LTE सेवा विस्तार गर्नको लागि 4G/LTE सेवाको टेन्डर अह्वान गरिएको छ।
- कम्पनीले धौलागिरि अञ्चलका विभिन्न विकट तथा ग्रामीण क्षेत्रमा जीएसएम मोबाइल सेवालाई नयाँ प्रविधिमा स्तरोन्नति गरेको छ। धौलागिरी अञ्चलका चारवटा जिल्ला पर्वत, म्याग्दी, मुस्ताङ र बाग्लुङका शहरी तथा जनघनत्व भएका स्थानमा उच्च गतिको डाटा सेवा उपलब्ध हुने २१ वटा थ्रिजी बीटीएस सञ्चालनमा ल्याइएको छ।
- कम्पनीले भूकम्पबाट अति प्रभावित गोर्खा जिल्लाको लाप्राकमा जीएसएम मोबाइल सेवा विस्तार गरेको छ। यस्तै स्याङ्जा जिल्लाको मालुङ्गा, जगत्रदेवी, ढापुक सिमलभन्ज्याङमा र पाल्पा जिल्लाको पीपलडाँडा, हुङ्दी फोक्सिङकोटमा मोबाइल सेवा विस्तार गरिएको छ।
- सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको चेपेडाँडामा जीएसएम मोबाइल सेवा सञ्चालनमा ल्याइएको छ। त्यस्तै सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको पाखर र सुनकोशी तथा काभ्रेपलाञ्चोकको भुम्लु गाउँपालिकामा पनि जीएसएम मोबाइल सेवा सञ्चालनमा ल्याइएको छ। चेपेडाँडाको साइट सञ्चालनपश्चात

सिन्धुपाल्चोक जिल्लाका साबिकका सेलाङ, गोल्चे, पाङताङ, गम्बा, बराम्ची, जलवीर र हगाम गाविसमा जीएसएम मोबाइलको पहुँच पुगेको छ। गोल्चे र गम्बा गाविस चीनका सिमानासम्म जोडिएका छन्। दुर्गम तथा अति विकट क्षेत्रमा ग्रामीण तहसम्म दूरसञ्चार सेवाको विस्तार गर्ने नेपाल सरकारको नीतिअनुसार कम्पनीले यो क्षेत्रमा सेवा विस्तार गरेको हो। प्रतिफल कम आउने र तुलनात्मकरुपमा लगानी बढी हुने स्थानहरूमा समेत समानरुपमा दूरसञ्चार सेवा विस्तार गर्ने क्रममा ती स्थानमा सेवा सञ्चालनमा ल्याइएको हो।

- कम्पनीले दार्चुला, जुम्ला, कालिकोट तथा हुम्ला जिल्लाका अति दुर्गम १० स्थानमा एनटीस्याट (NTSAT) मार्फत दूरसञ्चार सेवा सञ्चालनमा ल्याएको छ। यो भन्दा पहिला ती स्थानहरूमा दूरसञ्चार सेवा पुगेको थिएन।

- नेपाल टेलिकम र साइबरनेटिक्सको सहकार्यमा बसलगायतका सार्वजनिक सवारीसाधनमा एनटी बस इन्टरनेट चलाउन सकिने भएको छ। एनटी बस इन्टरनेट सेवा मुलुकका ७५ वटै जिल्लामा सञ्चालन हुने लामो तथा छोटो दूरीका सवारीसाधनहरूमा प्रयोग गर्न सकिनेछ। यो सीडीएमए प्रविधिबाट सञ्चालन हुने भएकाले नेपाल टेलिकमको सीडीएमए नेटवर्क भएको जुनसुकै ठाउँबाट यो सेवा लिन सकिन्छ।

- कम्पनीले नयाँ सोधपुछ तथा ग्राहक सेवा केन्द्र सञ्चालनमा ल्याएको छ। हालसम्म टेलिफोनबाट मात्र सेवाहरू दिइरहेकोमा सो सेवा केन्द्रबाट छिट्टै नै एसएमएस, इमेल तथा वेब च्याट सेवाको माध्यमबाट समेत सोधपुछ तथा ग्राहक सेवा उपलब्ध गराइने छ। त्यसै गरी फेसबुक, ट्वीटरलगायतका सामाजिक सञ्जालमार्फत प्राप्त सुझाव तथा गुनासाहरूको जवाफ पनि आगामी दिनमा यही केन्द्रमार्फत उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिनेछ।

- चितवनको मुग्लिनदेखि तनहुँको दुलेगौंडासम्म भूमिगत अप्टिकल फाइबर विस्तार गर्ने सम्बन्धमा सम्झौता गरिएको छ। मुग्लिन-दुलेगौंडा रुटमा भूमिगत अप्टिकल फाइबर नेटवर्क विस्तारपश्चात् सो रुटमा रहेका केही स्टेसनहरूको ब्यान्डविथ वृद्धि हुने तथा केही स्टेसनहरूमा ब्याकअप लिंकको व्यवस्था हुनेछ। साथै, सो नेटवर्कको विस्तारपश्चात् पोखराको मुख्य नेटवर्कलाई काठमाडौंको मुख्य नेटवर्कसँग जोड्न ब्याकअप रुट पनि उपलब्ध हुनेछ।

- नेपाल टेलिकमका मोबाइल फोन प्रयोगकर्ताले अब लाइभ टिभी, मुभी र विभिन्न विधाका भिडियो तथा एफएम एउटै मोबाइल एप्समार्फत हेर्न तथा सुन्न सक्ने भएका छन्। यस प्रकारको सेवा उपलब्ध गराउने एप्स 'वाउटाइम' (WOWTIME) सञ्चालनमा ल्याइएको छ। सो एप्समार्फत लाइभ टिभी, मुभी तथा भिडियो हेर्न र एफएम सुन्न सकिन्छ। लाइभ टिभीमा नेपाली, हिन्दी तथा विदेशी भाषाका विभिन्न विधाका १ सय ३० च्यानल हेर्न सकिन्छ। साथै भविष्यमा च्यानलको संख्या आवश्यकताअनुसार थप्दै जाने योजना छ। त्यसै गरी विभिन्न विधाका मुभी, म्युजिक भिडियो तथा टिभी शोहरू पनि हेर्न सकिन्छ। नेपालमा उपलब्ध एफएम रेडियोसमेत यही एप्समार्फत सुन्न सकिन्छ।

कम्पनीको चालू आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को असोज मसान्तसम्मको लाइन वितरण तथा वित्तीय उपलब्धि यस प्रकार रहेको छ।

विवरण	आ.व. २०७४/७५ को लक्ष्य	२०७४ असोजसम्मको	
		उपलब्धि	उपलब्धि (प्रतिशतमा)
लाइन वितरणतर्फ			
आधारभूत टेलिफोन	४०,०००	५,५९२	१३.९८
GSM मोबाइल	२७,३०,०००	५,६६,७२२	२०.७६
CDMA मोबाइल	१,४२,०००	२९,५४६	२०.८१
ADSL	९६,२९७	७,४८०	७.७७
FTTH	४०,५३८	११	०.०२७१
वाइम्याक्स	२,५९८	२२३	८.५८
जम्मा	**३०,५१,४३३**	**६०९,५७४**	**१९.९८**
वित्तीय उपलब्धितर्फ			(रकम रु. अर्बमा)
राजस्व	४९.१५	११.८४	२४.०९
नाफा	१६.२९	४.०६	२४.९२

कम्पनीको नया सोधपुछ तथा ग्राहक सेवा केन्द्र सञ्चालन सम्बन्धी सम्झौतामा हस्ताक्षर कार्यक्रम (मिति २०७४ भाद्र २९)

शेयर कारोबारसम्बन्धी जानकारी

आर्थिक वर्ष २०७३/७४ मा नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लिमिटेडमा भएको शेयर कारोबारको विवरण यस प्रकार रहेको छ।

रकम (रु.मा)

त्रैमासिक	कारोबार संख्या	शेयर कारोबार संख्या	कारोबार	अधिकतम मूल्य	न्यूनतम मूल्य	अन्तिम मूल्य	कारोबार दिन
पहिलो	९८०	३,४२,९५६	२३,६०,४३,२२१	७०४	६६०	६८७	५४
दोस्रो	९०९	५,५४,१४९	३८,१७,४०,६३२	७२४	६६२	६९५	५७
तेस्रो	११२४	५,२६,०३४	३४,७३,३९,११६	७००	६१८	६४५	५९
चौथो	११६०	४,८४,१९०	३१,७३,२०,७५५	६९२	६२७	६७५	५७
जम्मा	४१७३	१९,०७,३२९	१,२८,२४,४३,७२४	७२४	६१८	६७५	२२७

स्रोत : नेपाल स्टक एक्सचेन्ज (www.nepalstock.com.np)

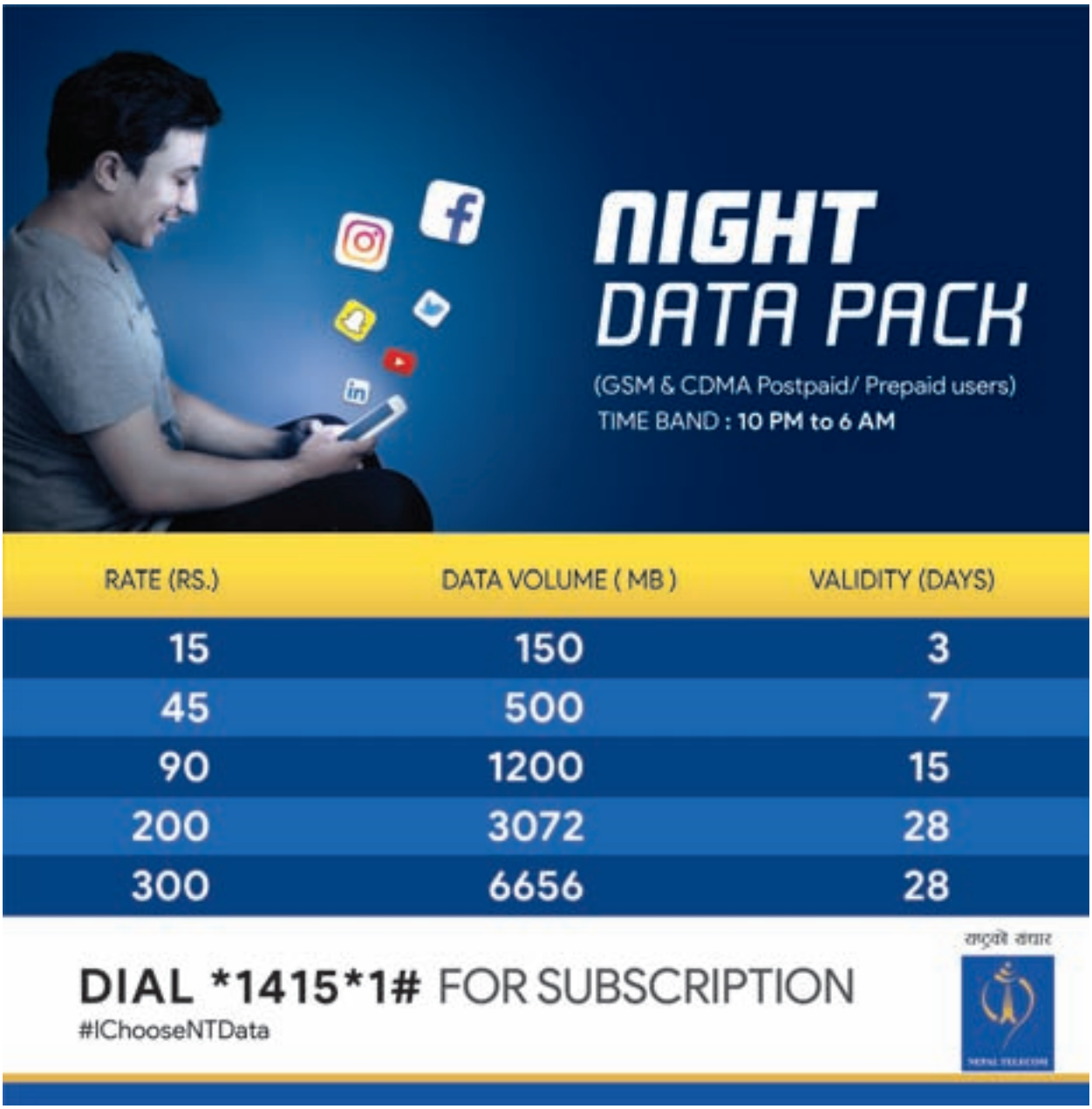

कम्पनी ऐन २०६३ को दफा १०९ अनुसार खुलाइएका थप विवरणहरू

सञ्चालक समितिमा भएको हेरफेर र सोको कारण

आर्थिक वर्ष २०७३/७४ मा कम्पनीको सञ्चालक समितिमा भएको हेरफेर निम्नानुसार रहेको छ।

सि. नं.	सञ्चालकको नाम	पद	प्रतिनिधित्व गर्ने संस्था	नियुक्ति मिति	उक्त स्थानमा अगाडि रहेको व्यक्ति	कारण
१	श्री महेन्द्रमान गुरुङ	अध्यक्ष	सचिव, नेपाल सरकार सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय	२०७३।०९।१४	श्री दिनेश कुमार थपलिया	नेपाल सरकारको निर्णयानुसार स्थानान्तरण भई नयाँ सचिव नियुक्त भएकोले
२	श्री किशोर जंग कार्की	सदस्य	सहसचिव, नेपाल सरकार सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय	२०७३।०६।१८	श्री सुरेश अधिकारी	नेपाल सरकारको निर्णयानुसार पूर्वसञ्चालक अन्यत्र स्थानान्तरण भएकोले।
३	श्री रामकृष्ण सुवेदी	सदस्य	सहसचिव, नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालय	२०७३।०७।०३	श्री कृष्ण प्रसाद देवकोटा	नेपाल सरकारको निर्णयानुसार का.मु. सचिव पदमा नियुक्त भएकोले।
४	श्री कामिनी राजभण्डारी	सदस्य	प्रबन्ध निर्देशक, नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेड	२०७३।०६।०९	श्री बुद्धि प्रसाद आचार्य	मन्त्रिपरिषद्को निर्णयानुसार

सञ्चालक, प्रबन्ध सञ्चालक, कार्यकारी प्रमुख तथा पदाधिकारीहरूलाई भुक्तानी गरिएको पारिश्रमिक, भत्ता तथा सुविधाको रकम

आ.व. २०७३/७४ मा सञ्चालक समितिको ४६ वटा बैठक बसेको र कम्पनीको नियमावलीमा व्यवस्था भएबमोजिम बैठक भत्ता भुक्तानी गरिएको छ :

सि.नं.	पदाधिकारीहरु	पद	संख्या	जम्मा रकम
१.	श्री दिनेश कुमार थपलिया	अध्यक्ष	१२	४८,०००
२.	श्री महेन्द्र मान गुरुङ्ग	अध्यक्ष	३४	१,३६,०००
३.	श्री बुद्धि प्रसाद आचार्य	सदस्य	४	१६,०००
४.	श्री सूर्यभक्त पोखेल (नि. प्रबन्ध निर्देशक)	सदस्य	१	४,०००
५.	श्री कामिनी राजभण्डारी	सदस्य	४१	१,६४,०००
६.	श्री कृष्ण प्रसाद देवकोटा	सदस्य	४	१६,०००
७.	श्री रामकृष्ण सुवेदी	सदस्य	३५	१,४०,०००
८.	श्री राजिव गौतम	सदस्य	१६	६४,०००
९.	श्री डिल्लीराज घिमिरे	सदस्य	१६	६४,०००
१०.	श्री सुरेश अधिकारी	सदस्य	५	२०,०००
११.	श्री किशोर जंग कार्की	सदस्य	३७	१,४८,०००
१२.	श्री विनय कुमार चालिसे	सदस्य	४३	१,७२,०००

प्रबन्ध सञ्चालक तथा पदाधिकारीहरूलाई भुक्तानी गरिएको पारिश्रमिक तथा सुविधा रकमको विवरण

आर्थिक वर्ष २०७३/७४ मा तह ११ र सो भन्दा माथिका पदाधिकारीहरूलाई पारिश्रमिक र सुविधाबापत रु. २,५७,९५,७४७ भुक्तानी गरिएको छ।

आन्तरिक तथा बाह्य कारणबाट कम्पनीको कारोबारमा परेको असर

कम्पनीको समग्र कारोबार निम्न कारणहरूबाट प्रभावित भएको छ :

- प्रविधिको तीव्र परिवर्तनको कारण नवीन प्रविधिमा आधारित सेवा दिन कठिनाइ भएको ।
- ग्राहकको रुचि तथा चाहनामा परिवर्तन भइरहेकोले ग्राहकको चाहनाअनुसार सेवा प्रदान गर्न कठिनाइ भएको ।
- सरकारी नीति नियमको पालना गर्नु कम्पनीको कर्तव्य भएको र कतिपय सरकारी नीति नियमहरू प्रतिस्पर्धाको लागि व्यावहारिक नभएको ।
- भौगोलिक विविधताको कारण दूरसञ्चार उपकरणहरू जडान तथा सञ्चालन गर्न कठिनाइ भएको ।
- सुस्त आार्थिक वृद्धि, राजनीतिक अस्थिरता आदिको कारण समग्र आर्थिक अवस्था प्रभावित भई दूरसञ्चार क्षेत्रमा पनि प्रभाव परेको ।

लाभांश बाडफाँड गर्न सिफारिस गरिएको रकम

कम्पनी ऐन, २०६३ बमोजिम नेपाल सरकारको स्वीकृति लिई सञ्चालक समितिले आ.व. २०७३/७४ को मुनाफा रकममध्येबाट चुक्ता पुँजीको ५५ प्रतिशतका दरले लाभांश वितरण गर्न सिफारिस गरेको छ ।

शेयर जफत भएको भए जफत भएको शेयर संख्या, त्यस्तो शेयरको अंकित मूल्य, त्यस्तो शेयर जफत हुनुभन्दा अगावै सो बापत कम्पनीले प्राप्त गरेको जम्मा रकम र त्यस्तो शेयर जफत भएपछि सो शेयर बिक्री गरी कम्पनीले प्राप्त गरेको रकम तथा जफत भएको शेयरबापत रकम फिर्ता गरेको भए सोको विवरण :

समीक्षा वर्षमा कुनै पनि शेयर जफत गरिएको छैन ।

विगत आर्थिक वर्षमा कम्पनी र त्यसको सहायक कम्पनीको कारोबार प्रगति र सो आर्थिक वर्षको अन्त्यमा रहेको स्थितिको पुनरावलोकन :

कम्पनीको कारोबार तथा यससँग सम्बन्धित अन्य परिवर्तन/प्रगति विवरण सम्बन्धमा सञ्चालक समितिको प्रतिवेदनमा विस्तृत विवरण उल्लेख गरिएको छ र यस कम्पनीको कुनै पनि सहायक कम्पनी रहेको छैन ।

कम्पनी तथा यसको सहायक कम्पनीले आर्थिक वर्षभरिमा गरेको प्रमुख कारोबार र त्यस अवधिमा कम्पनीको कारोबारमा आएको महत्वपूर्ण परिवर्तन :

यस कम्पनीले विगत वर्षमा गरेको प्रगति विवरणसम्बन्धमा सञ्चालक समितिको प्रतिवेदनमा विस्तृत विवरण उल्लेख गरिएको छ ।

विगत आर्थिक वर्षमा कम्पनीको आधारभूत शेयरधनीहरूले कम्पनीलाई उपलब्ध गराएको जानकारी :

यस्तो कुनै कारोबारको जानकारी प्राप्त हुन नआएको ।

विगत आर्थिक वर्षमा कम्पनीका सञ्चालक तथा पदाधिकारीले लिएको शेयर स्वामित्वको विवरण र कम्पनीको शेयर कारोबारमा निजहरू संलग्न रहेको भए सो सम्बन्धमा निजहरूबाट कम्पनीले प्राप्त गरेको जानकारी :

विगत आर्थिक वर्षमा सञ्चालकहरूबाट कुनै शेयर खरिद गरेको र कम्पनीको शेयर कारोबारमा संलग्न रहेको सम्बन्धमा निजहरूबाट कुनै जानकारी प्राप्त नभएको ।

विगत आर्थिक वर्षमा कम्पनीसँग सम्बन्धित सम्झौताहरूमा कुनै सञ्चालक तथा निजको नजिकको नातेदारको व्यक्तिगत स्वार्थको बारेमा उपलब्ध गराइएको जानकारीको व्यहोरा :

त्यस्तो केही नभएको ।

कम्पनीले आफ्नो शेयर आफैंले खरिद गरेको भए त्यसरी आफ्नो शेयर खरिद गर्नुको कारण, त्यस्तो शेयरको संख्या र अंकित मूल्य तथा त्यसरी खरिद गरेबापत कम्पनीले भुक्तानी गरेको रकम :

कम्पनीले हालसम्म आफ्नो शेयर आफैं खरिद नगरेको ।

आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली भए वा नभएको र भएको भए त्यसको विस्तृत विवरण :

यससम्बन्धी विस्तृत विवरण सञ्चालक समितिको प्रतिवेदनमा दिइएको छ ।

गत आर्थिक वर्षको कुल व्यवस्थापन खर्चको विवरण :

समीक्षा वर्षमा कुल व्यवस्थापन खर्च रु. १३,१५,११,२०,०८४ भएको छ । कर्मचारी, सञ्चालन र प्रशासनिक खर्चको विवरण आर्थिक विवरणमा दिइएको छ ।

लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा कुनै कैफियत उल्लेख गरिएको भए त्यसबारे सञ्चालक समितिको प्रतिक्रिया :

लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा नियमित कारोबारमा देखिएका सामान्य कैफियत, प्रतिक्रिया र सुझावहरूमा सञ्चालक समितिको ध्यानाकर्षण भएको छ र सुधारका निम्ति आवश्यक कदम चालिसकिएको छ।

सञ्चालक, प्रबन्ध सञ्चालक, कार्यकारी प्रमुख, कम्पनीका आधारभूत शेयरधनी वा निजको नजिकका नातेदार वा निज संलग्न रहेको फर्म, कम्पनी वा संगठित संस्थाले कम्पनीलाई कुनै रकम बुझाउन बाँकी भए सो कुरा :

त्यस्तो केही नभएको।

शेयरधनीहरूले बुझिलिन बाँकी रहेको लाभांशको रकम :

आर्थिक वर्ष २०७३/७४ को अन्त्यसम्म शेयरधनीहरूले रु. २४,६४,७६,७१५ लाभांश रकम बुझिलिन बाँकी रहेको छ।

कम्पनी ऐन तथा प्रचलित कानुनबमोजिम सञ्चालक समितिको प्रतिवेदनमा खुलाउनुपर्ने अन्य कुराहरू :

यसै प्रतिवेदनअन्तर्गत उचित ठाउँमा खुलाइएको छ।

धन्यवाद ज्ञापन

कम्पनीको प्रगतिको लागि शेयरधनी र शुभचिन्तकहरूको तर्फबाट प्राप्त अटुट समर्थन, सहयोग र हौसलाको लागि सञ्चालक समितिको तर्फबाट हामी हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछौं। निरन्तर सहयोग र निर्देशनको लागि हामी नेपाल सरकार, सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय, नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरण, नेपाल धितोपत्र बोर्डलाई समेत धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छौं। कम्पनीको उन्नति र प्रगतिमा लगनशील भएर निरन्तर साथ दिने कम्पनी व्यवस्थापन तथा कर्मचारीहरूलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छौं। कम्पनीको प्रगतिका लागि कर्मचारीहरूको कामप्रतिको प्रतिबद्धता, इमानदारिता र लगनशीलताको सञ्चालक समिति उच्च प्रशंसा गर्दछ। हामी आफ्नो सबै स्रोत तथा साधनहरूलाई अधिकतम परिचालन गरी अगामी दिनमा नवीन प्रविधिमा अधारित ग्राहकको चाहनाअनुसार थप गुणस्तरीय सेवा दिने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछौं।

अन्त्यमा, सेवा प्रदान गर्न महत्वपूर्ण अवसर प्रदान गर्ने हाम्रा सबै आदरणीय ग्राहकवर्गप्रति पनि हार्दिक कृतज्ञता ज्ञापन गर्दै अगामी दिनमा समेत यहाँहरूको सहयोग तथा सद्भावको अपेक्षा गर्दछौं।

धन्यवाद।

केदार बहादुर अधिकारी
अध्यक्ष

कामिनी राजभण्डारी
प्रबन्ध निर्देशक

रमेश ढकाल
सञ्चालक

रामचन्द्र ढकाल
सञ्चालक

उत्तर कुमार खत्री
सञ्चालक

विनय कुमार चालिसे
सञ्चालक

मिति : २०७४।०९।३०

धितोपत्र दर्ता तथा निष्कासन नियमावली २०६५ को नियम २२ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित वार्षिक प्रतिवेदन

१ सञ्चालक समितिको प्रतिवेदन

वार्षिक प्रतिवेदनमा संलग्न गरिएको ।

२. लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन

वार्षिक प्रतिवेदनमा संलग्न गरिएको ।

३. लेखापरीक्षण भएको वित्तीय विवरण

वार्षिक प्रतिवेदनमा संलग्न गरिएको ।

४. कानुनी कारबाही सम्बन्धी विवरण

क) कम्पनीले वा कम्पनीको विरुद्ध कुनै मुद्दा दायर भएको भए:

आ.व. २०७३।७४ को प्रथम त्रैमासिक अवधिमा यस कम्पनीविरुद्ध ३ (तीन) वटा मुद्दा दायर भएको र यस कम्पनीको तर्फबाट उक्त अवधिमा कुनै पनि मुद्दा दायर नभएको ।

दोस्रो त्रैमासिक अवधिमा यस कम्पनीविरुद्ध कुनै पनि मुद्दा दायर नभएको र यस कम्पनीको तर्फबाट उक्त अवधिमा १ (एक) वटा मुद्दा दायर भएको ।

तेस्रो त्रैमासिक अवधिमा यस कम्पनीविरुद्ध २ (दुई) वटा मुद्दा दायर भएको र यस कम्पनीको तर्फबाट उक्त अवधिमा ३ (तीन) वटा मुद्दा दायर भएको ।

अन्तिम त्रैमासिक अवधिमा यस कम्पनीविरुद्ध १ (एक) वटा र यस कम्पनीको तर्फबाट उक्त अवधिमा १ (एक) वटा मुद्दा दायर भएको ।

ख) कम्पनीको संस्थापक वा सञ्चालकले वा सञ्चालकको विरुद्धमा प्रचलित नियमको अवज्ञा वा फौजदारी अपराध गरेको सम्बन्धमा कुनै मुद्दा दायर गरेको वा भएको भए :

सो सम्बन्धी जानकारीमा नआएको ।

ग) कुनै संस्थापक वा सञ्चालकविरुद्ध आर्थिक अपराध गरेको सम्बन्धमा कुनै मुद्दा दायर भएको भए :

सो सम्बन्धी जानकारीमा नआएको ।

५. कम्पनीको शेयर कारोबार तथा प्रगतिको विश्लेषण

(क) धितोपत्र बजारमा भएको कम्पनीको शेयरको कारोबारसम्बन्धमा व्यवस्थापनको धारणा :

कम्पनीको शेयरहरूको कारोबार लगानीकर्ताको कम्पनीप्रति विश्वास तथा प्रतिफलको विश्लेषणको आधारमा भैरहेको तथा शेयर कारोबारमा अनपेक्षित उतारचढावसमेत नदेखिएकाले शेयरहरूको कारोबार सन्तोषजनकरुपमा भैरहेको ।

(ख) आ.व. २०७३/७४ मा कम्पनीको शेयरको अधिकतम, न्यूनतम र अन्तिम मूल्यका साथै कुल कारोबार शेयर संख्या तथा कारोबार भएको दिन ।

सञ्चालक समितिको प्रतिवेदनमा संलग्न गरिएको ।

६. समस्या, चुनौती तथा रणनीति

क) बाह्य

विदेशी साझेदारसँग सहकार्य गर्ने प्रतिस्पर्धी ।
प्रविधिमा आएको तीव्र विकास ।
अन्तर्राष्ट्रिय कलको गैरकानुनी कारोबार ।
ग्राहकको चाहनामा परिवर्तन ।
सरकारी नीति नियमको परिपालना ।

ख) आन्तरिक

निर्णय प्रक्रियामा बढी समय लाग्ने ।
कर्मचारी व्यवस्थापनमा देखिएका समस्याहरू ।
योजना पूरा गर्न लामो समय लाग्ने ।

ग) समस्या तथा चुनौती समाधान गर्न व्यवस्थापनले अवलम्बन गरेको रणनीति :

रणनीतिक साझेदार भित्र्याई दीर्घकालीनरुपमा कम्पनीलाई थप प्रतिस्पर्धी बनाउने ।

समसामयिकरुपमा सेवाको गुणस्तर तथा प्रभावकारिता वृद्धि गर्न आवश्यकताअनुसार सम्भावित क्षेत्रहरूको पहिचान गरी बाह्यस्रोत (Outsourcing) बाट समेत गर्ने परिपाटीको शुरुवात गर्ने ।

निर्णय प्रक्रियालाई सरल गर्न कम्पनीको पुनःसंरचना गरिएको ।

योजनाहरू समय तालिका बनाई सञ्चालन गरिएको । सञ्चालक समितिमा मुख्य योजनाहरूको समीक्षा गर्ने गरिएको ।

पूर्वाधारहरूको पर्याप्त विकास गरी गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्ने ।

ग्राहकको मागबमोजिम उच्च गतिको डाटा सेवा (4G/LTE) उपलब्ध गराउने ।

अन्तर्राष्ट्रिय कलको गैरकानुनी कारोबार नियन्त्रणको लागि आधुनिक प्रविधिको प्रयोग गरिएको । नेपाल प्रहरीको केन्द्रीय अनुसन्धान ब्युरोसँगको सहकार्यमा राजस्व चुहावट नियन्त्रण गरिएको ।

GSM/CDMA सेवाहरूको नियमितरुपमा अनुगमन तथा Optimization गर्ने ।

ग्राहकहरूको जिज्ञासा तथा गुनासो समाधानका लागि CRM (Customer Relationship Management) सम्बन्धी नयाँ प्रविधियुक्त कल सेन्टर तथा गुनासो केन्द्रहरूको स्थापना गर्ने ।

७. संस्थागत सुशासन :

सञ्चालक समितिको प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको ।

८. प्रतिवेदनमा उल्लिखित विवरणहरू सत्य-तथ्यपूर्ण छन् भनी प्रबन्ध निर्देशकको प्रतिबद्धता :

यस प्रतिवेदनमा उल्लिखित जानकारी तथा विवरणहरूको शुद्धता, सत्यता तथा तथ्यपूर्णता सम्बन्धमा म व्यक्तिगतरुपमा उत्तरदायित्व लिन्छु। साथै म यो उद्घोष गर्दछु कि, मैले जानेबुझेसम्म यस प्रतिवेदनमा उल्लिखित विवरणहरू सत्य-तथ्यपूर्ण छन् र लगानीकर्ताहरूलाई लगानी गर्ने सम्बन्धमा निर्णय लिन आवश्यक कुनै विवरण, सूचना तथा जानकारीहरू लुकाइएको छैन ।

कामिनी राजभण्डारी
प्रबन्ध निर्देशक
नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेड

कम्पनीका सेवाहरू

NT ADSL
Less PRICE More SPEED

NT FIBER
FIBER TO THE HOME
Same PRICE Double The VOLUME

व्यावसायिक परिदृश्य

नेपालमा दूरसञ्चार सेवाको समग्र विकास र सो मार्फत देशको सूचना प्रविधि परिदृश्यमा गहकिलो एवं सकारात्मक योगदान दिने कार्यमा निरन्तर समर्पित रही सय वर्षभन्दा लामो इतिहास बोकेको यस कम्पनीले यस क्षेत्रमा देशभरका उपभोक्ताहरूको सञ्चार सेवा सम्बन्धी आवश्यकताहरू पूरा गर्दै आएको छ। देशमा दूरसञ्चार सेवा प्रदान गर्ने सेवाप्रदायकमध्ये सर्वाधिक सेवा र सेवाग्राहीहरू रहेको यस कम्पनीले समयानुकूल नवीनतम प्रविधिहरू भित्र्याउँदै परम्परागत टेलिफोन, मोबाइल टेलिफोन, ब्रोडब्यान्ड इन्टरनेट लगायतका आधारभूत एवम् पूरक सेवाहरू प्रदान गरी ग्राहकहरूको आवश्यकता पूरा गर्दै 'राष्ट्रको सञ्चार' बन्न सफल भएको छ।

तीव्र प्रतिस्पर्धात्मक बजार, प्रविधिगत गतिशीलताका कारण ठूलो लगानीको छिटो प्रतिफल उठाइसक्नुपर्ने व्यावसायिक आवश्यकता एवम् परिवर्तित व्यावसायिक सन्दर्भमा आफ्नो कार्यशैली तथा कार्यक्षमतामा उल्लेख्य सुधार देखाउनुपर्ने व्यावहारिक चुनौतीका बाबजुद यस कम्पनीले यस क्षेत्रमा अग्रणी स्थान कायम राख्दै ग्राहकहरूको विश्वास तथा लगानीकर्ताहरूको सद्भावको मान कायम राख्न सफल भएको छ। यो अग्रता र गतिशीलता भविष्यमा पनि कायम राख्ने कम्पनीको प्रतिबद्धता रहेको छ।

कम्पनीले २०७४ कार्तिक महिनासम्ममा देशभरका १ करोड ८३ लाख ८७ हजार १ सय २२ जना ग्राहक महानुभावहरूलाई टेलिफोन सेवा प्रदान गरेको छ। सो अनुसार कम्पनीको टेलिघनत्व ६४.०३ पुगेको छ। कुल प्रयोगकर्ताहरू मध्ये १ करोड ६० लाख ६५ हजार ५ सय १० जनाले जि। एस। एम। मोबाइल सेवा, १६ लाख ४१ हजार ४ सय ३१ जनाले सि। डि। एम। ए। मोबाइल सेवा, ६ लाख ७९ हजार ५ सय ८९ जनाले ल्याण्डलाइन सेवा प्रयोग गरिरहनुभएको छ। त्यसैगरी सोहि अवधिमा मोबाइल डाटा, एडिएसएल, एफटिटिएच, वाइम्याक्स र लीज लाईन गरी कम्पनीको इन्टरनेट सेवा प्रयोगकर्ताहरूको संख्या ८७ लाख ९३ हजार ३ सय ४५ पुगेको छ। प्रयोगकर्ताको क्रयशक्ति अनुरुप समय सापेक्ष रुपमा तय गरिएको मूल्य, तिरेको मूल्य अनुसारको सेवा प्राप्त हुने सुनिश्चितता, केवल मुनाफा वृद्धिमा भन्दा सुलभ सेवा देशभर पुर्याउने र देश बिकासमा योगदान दिने कम्पनीको छवि एवम् प्रतिवद्धता तथा समान दररेटमा देशका कुनाकाप्चासम्म सेवा प्रदान गर्ने कटिवद्धता लगायतका कारणले गर्दा आम नेपाली उपभोक्ता महानुभावहरूको रोजाइमा हाम्रा सेवाहरू निरन्तर पर्न सफल भएका छन्।

बाहुनीडाँडा, खोटाङस्थित टावर

कम्पनीका प्राथमिकताहरू

हामीले आफ्नो मूल नाराको रूपमा 'ग्राहक सेवामा समर्पित' र 'राष्ट्र निर्माण हाम्रो लक्ष्य' लाई अङ्गिकार गरेका छौं। सोही अनुरूप हामी ग्राहक सेवामा समर्पित रही राष्ट्र निर्माणमा गहकिलो योगदान पुऱ्याउने र आमनेपालीको आर्थिक र सामाजिक सशक्तीकरणको लागि क्रियाशील कम्पनीको रूपमा आफ्नो स्थान अझ सशक्त बनाउन चाहन्छौं। यसका लागि हामीले अवलम्बन गरेका आधारभूत मान्यताहरू निम्नानुसार रहेका छन् :

राष्ट्र निर्माण हाम्रो लक्ष्य

दूरसञ्चार र सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित सेवाहरू आमजनमानसको लागि अपरिहार्य सेवाको रुपमा विकसित भैसकेका छन्। दिनानुदिन सो अपरिहार्यता झन् बढ्दो क्रममा रहेको छ। दूरसञ्चार सेवाप्रदायकहरूका लागि यो सुखद हो तर व्यावसायिक रूपमा सेवा सञ्चालन गर्दा बढी जनघनत्व भएका शहरी क्षेत्रमा सेवा प्रदान गर्नु बढी नाफामूलक हुन्छ भने ग्रामीण क्षेत्रमा सेवा प्रदान गर्नु व्यावसायिक रूपले चुनौतीपूर्ण हुन्छ। यसो हुँदाहुँदै पनि हामीले देशको अग्रणी सेवाप्रदायक तथा जिम्मेवार सार्वजनिक निकाय भएको नाताले व्यावसायिक नाफाको लागि मात्र नभई नाफा नहुने देशका दुर्गम र विकट स्थानहरूमा पनि सेवाको समान पहुँच पुऱ्याउनेतर्फ निरन्तर र हरसम्भव प्रयास जारी राखेका छौं।

देशभर सेवाको पहुँच स्थापित गर्ने तथा सुलभ दररेटमा सेवा प्रदान गर्ने प्रयास जारी राख्दै देशमा डिजिटल डिभाइड कम गर्ने तथा डिजिटल समावेशीकरणलाई प्रोत्साहित गर्नेतर्फ हाम्रो प्रयास निरन्तर रहेको छ। यसरी देश विकासको एक महत्वपूर्ण क्षेत्रमा उल्लेख्य योगदान गर्न पाउनु हाम्रो लागि गौरवपूर्ण उपलब्धि हो।

ग्राहक सेवामा समर्पित

हाम्रा ग्राहकहरू नै हाम्रो व्यावसायिक सफलताका सूत्रहरू हुन् भन्ने मान्यताका साथ मुलुकका सुगम, दुर्गम, गाउँ, शहर सबै स्थान र कुनाकाप्चासम्मका उपभोक्तालाई सुपथ मूल्यमा आधुनिक र गुणस्तरीय दूरसञ्चार सेवाहरू प्रदान गर्नु हाम्रो मूल उद्देश्य रहेको छ। सोही अनुरुप हामीले 'ग्राहक सेवामा समर्पित' को मूल मान्यतालाई आत्मसात् गर्दै आफ्नो व्यावसायिक गतिविधिलाई अगाडि बढाइरहेका छौं। विगतका अनुभव, ग्राहकवर्गको बदलिँदो रुचि, प्रविधि र सोको प्रयोगमा आइरहेको परिवर्तन, बजारको परिदृश्यलगायतका विभिन्न आयामहरूको आधारमा कम्पनीले प्रदान गर्ने ग्राहक सेवालाई अझ प्रभावकारी बनाई ग्राहकहरूको महत्वपूर्ण विश्वास र भरोसा कायम राख्नेतर्फ हाम्रो प्रयास निरन्तर रहनेछ।

पारदर्शिता

कम्पनीका सेवा, सुविधा, व्यावसायिक परिस्थिति, आर्थिक गतिविधि, परियोजना तथा आयोजनाहरूको सञ्चालन, सामाजिक उत्तरदायित्वका कार्यमा हुने संलग्नतालगायतका हरेक गतिविधिहरू पारदर्शीरुपमा जनमानससामु राख्दै आएका छौं। हामीले प्रदान गर्ने सेवा, सेवाका महसुलहरूलगायतका आर्थिक लेनदेनका कुराहरू पनि पारदर्शीरुपमा प्रस्तुत हुँदै आएका छन्। त्यसको अलावा हामीले हाम्रो सम्पूर्ण कारोबार तथा वित्तीय विवरणहरू राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डअनुसार तयार गरी दैनिक पत्रपत्रिकामार्फत त्रैमासिकरुपमा सार्वजनिक गर्दै आएका छौं। नियमितरुपमा हाम्रो व्यवसाय तथा कारोबारहरू आन्तरिक तथा बाह्य लेखापरीक्षकमार्फत लेखापरीक्षण हुने गरेको छ र गतवर्षदेखि प्राविधिक लेखापरीक्षणसमेत शुरू गरिसकिएको छ। यसबाट कम्पनीको गतिविधिमा थप पारदर्शिता आउने स्पष्ट छ।

नवीनतम प्रविधि

दूरसञ्चार सेवा प्रविधिमुखी सेवा भएको र प्रविधिको विकास तुलनात्मकरुपमा तीव्र भएकोले सेवाप्रदायकले बजार र ग्राहकको चाहनाअनुरुप निरन्तर नयाँ प्रविधि भित्र्याउने र सेवाहरू प्रदान गर्ने कार्य जारी राख्नुपर्दछ। हामीले पनि सोही मान्यताअनुरुप सेवाको प्रविधिगत विकास र आधुनिकीकरणको प्रयासलाई निरन्तरता दिएका छौं। मोबाइलमा देशकै पहिलो फोरजी (4G/LTE) सेवा र स्थानीय टेलिफोनमा जारी टीडीएम माइग्रेसन (TDM Migration) को परियोजना यसका महत्वपूर्ण उदाहरणहरू हुन्। ग्राहकहरूलाई नवीनतम सेवा प्रदान गरी उहाँहरूको विश्वास प्राप्त गर्दै बजारमा आफ्नो सशक्त उपस्थितिलाई निरन्तरता दिनु हाम्रा प्राथमिकताहरू हुन्। २०७३ सालदेखि कम्पनीका सम्पूर्ण मोबाइल सेवाहरू नयाँ एकीकृत बिलिङमा समावेश भइसकेका छन् र बाँकी रहेको स्थानीय टेलिफोन सेवालाई पनि समावेश गर्नको लागि प्राथमिकताका साथ कार्य भइरहेको छ। यसबाट सेवाहरूको ग्राहक व्यवस्थापन, बिलिङ र महसुल संकलन कार्य थप चुस्त र प्रभावकारी हुनेछ।

२०७४ जेष्ठ महिनादेखि नयाँ Mediation and Interconnect System सञ्चालनमा आएपछि PSTN, GSM, CDMA तथा अन्य नेटवर्कबाट आएको CDR लाई एकीकृतरूपमा संशोधन गरी विभिन्न Downstream Applications जस्तै Billing, Interconnect आदिलाई उपलब्ध गराउन तथा कम्पनीका National र International Interconnect Partner हरूसँग Invoicing तथा Settlement को कार्य थप प्रभावकारी तथा चुस्त बनाउन सहयोग पुगेको छ।

हाम्रो कार्यक्षेत्र

नेपाल टेलिकम देशको एकमात्र सेवाप्रदायक हो, जसले प्रायः सबै प्रकारका प्रविधिमार्फत देशव्यापीरूपमा सहज र सर्वसुलभ तरिकाले दूरसञ्चार सेवा पुऱ्याइरहेको छ। भ्वाइस सेवामा GSM, CDMA, PSTN तथा डाटा सेवामा 2G, 3G, EVDO, CDMA 1X, WiMAX, ADSL सेवा देशव्यापीरुपमा प्रदान गरिरहेको छ। अत्याधुनिक डाटा सेवा प्रदान गर्नको लागि 4G / FTTH सेवा देशव्यापीरूपमा विस्तार गर्नको लागि कार्य भैरहेको छ।

प्रमुख सूचकाङ्क

समीक्षा वर्षमा हाम्रो कार्यसम्पादनका प्रमुख सूचकाङ्कहरू उत्साहजनक देखिएका छन। ती सूचकाङ्कहरूको विवरण तल उल्लेख गरिएको छः

राजस्व वृद्धिदर	०.८२ (प्रतिशतमा)
EBITDA Margin	५७.७७ (प्रतिशतमा)
नाफा	१५.३७ (रू. अर्बमा)
Return to Shareholders	रू .५५ (प्रतिशेयर)
प्रतिशेयर आम्दानी	१०२.४९ (रू. मा)
Net Worth	९१.३३ (रू. अर्बमा)
प्रतिकर्मचारी औसत ग्राहक संख्या	४,२२९ (संख्यामा)
Book Value per Share	६०८.८७ (रू. मा)

व्यावसायिक रणनीति

ग्राहकवर्गहरू

'ग्राहक सेवामा समर्पित' भन्ने मूल्य-मान्यतालाई आत्मसात् गर्दै ग्राहकहरूको बदलिँदो चाहना तथा कम्पनीबाट ग्राहकहरूले गर्नुभएका अपेक्षाहरूलाई पूरा गर्नको लागि हामी उत्कृष्ट ग्राहक सेवा प्रदान गर्न कटिबद्ध छौं। १ करोड ८० लाखभन्दा बढी ग्राहकहरूको साथमा हामी देशकै अग्रणी दूरसञ्चार सेवाप्रदायक हुन सफल भएका छौं। कम्पनीको नारा 'राष्ट्र निर्माण हाम्रो लक्ष्य' प्राप्त गर्नका लागि हाम्रा ग्राहकवर्गबाट कम्पनीलाई पर्याप्त सहयोग र सद्भाव प्राप्त भइरहेको र ग्राहकहरूको साथमा कम्पनी आफ्नो लक्ष्य प्राप्तिको लागि अटुटरूपमा अघि बढिरहेको छ।

हाम्रो प्रतिबद्धता

कम्पनी सदैव नवीनतम प्रविधिहरूको अवलम्बन गर्दै आफ्ना ग्राहकवर्गको चाहनाअनुरुप सस्तो, गुणस्तरीय तथा देशव्यापीरुपमा भरपर्दो दूरसञ्चार सेवा उपलब्ध गराउन प्रतिबद्ध छ। यस क्रममा राष्ट्र निर्माणमा समर्पित सार्वजनिक संस्थाको रूपमा हामीलाई आमउपभोक्ताहरूको सद्भाव प्राप्त हुँदै आएको छ।

सूचनाका माध्यमहरू

आमउपभोक्तालाई कम्पनीका सेवाहरूको बारेमा सुसूचित गर्ने र सेवा खरिद तथा खरिदपश्चात् आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने उद्देश्यले मुलुकका विभिन्न १६४ स्थानहरूका दूरसञ्चार कार्यालयहरू तथा ग्राहक सेवा केन्द्रहरूमार्फत आवश्यक सेवाहरू उपलब्ध गराउँदै आएका छौं। विगत केही वर्षहरूदेखि सिम/रिम कार्ड तथा रिचार्ज कार्डहरूको बिक्री वितरणलाई सहज बनाउन थोक विक्रेताहरूसँग सम्झौता गरेसँगै सेवा वितरण प्रणालीमा थप प्रभावकारिता आएको छ। कम्पनीको सेवा-सुविधाहरू उपभोगसम्बन्धी सचेतना जगाउन, सेवाहरूको बारेमा सुसूचित गर्न तथा अन्य आवश्यक जानकारीहरू समयसापेक्षरूपमा उपलब्ध गराउन विभिन्न माध्यमहरू जस्तै- एफ.एम. रेडियो, पत्रपत्रिका, टेलिभिजन तथा सामाजिक सञ्जालहरूको व्यापक प्रयोग गर्दै आएका छौं। आमउपभोक्तासँग नजिक रहन यस्ता माध्यमहरूको भूमिका उल्लेख्य रहेको छ र यसलाई अझ प्रभावकारी बनाउनेतर्फ हामी क्रियाशील छौं।

ग्राहकहरूसँगको सम्बन्ध

ग्राहकवर्गको हित तथा सेवामा समर्पित रही देशभरि भरपर्दो दूरसञ्चार सेवाहरू उपलब्ध गराउने एउटा प्रगतिशील संस्थाको रुपमा आफ्ना ग्राहकवर्गहरूसँग सुमधुर सम्बन्ध स्थापना तथा विस्तार गर्न हामी कटिबद्ध छौं। ग्राहकहरूले कम्पनीको बिक्रीकक्ष तथा ग्राहक सेवा केन्द्रहरूसम्म नपुगी सेवा खरिद गर्न तथा प्याकेजहरू छनौट गर्न सक्ने गरी एस.एम.एस. तथा वेबमा आधारित Self-Care माध्यमहरू सञ्चालनमा ल्याएका छौं। हाम्रा ग्राहक महानुभावहरूसँग स्थापित सम्बन्धले उच्च गुणस्तरीय ग्राहक अनुभूति प्रदान गर्ने हाम्रो संकल्पमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्नेछ भन्ने हामीले विश्वास लिएका छौं।

आयका स्रोतहरू

हामीले उपलब्ध गराउँदै आएका विभिन्न सेवाहरू जस्तै- तारसहित साधारण टेलिफोन सेवा, मोबाइल टेलिफोन सेवा, तारसहित र तारराहित ब्रोडब्यान्ड इन्टरनेट सेवा, लिज्ड लाइन सेवा, अन्तरआबद्धता सेवा, अन्तर्राष्ट्रिय कल सेवा, भ्यालु एडेड सेवा आदि हाम्रो आयका मुख्य स्रोतहरू हुन्। कम्पनीको कुल आम्दानीमध्ये सेवा बिक्रीबाट प्राप्त हुने आय ९०.४९ प्रतिशत र अन्य आम्दानी ९.५१ प्रतिशत रहेको छ। प्रायः सबै सेवाहरू अग्रिम भुक्तानीमा (Prepaid) वा क्रेडिट लिमिटको रुपमा धरौटी लिई प्रदान गरिने भएकोले जोखिम न्यून हुन्छ र नगद प्रवाहमा

समेत सकारात्मक प्रभाव परिरहेको छ। दीर्घकालीन आय वृद्धिका लागि लगानीलाई विविधीकरण गर्दै राष्ट्रिय गौरवका आयोजनाहरू जस्तै- त्रिशूली ३बी, माथिल्लो तामाकोशी र जलविद्युत् लगानी तथा विकास कम्पनीमा लगानी गर्दै आएका छौं।

प्रमुख कार्यहरू

हामीले मुलुकभर उच्चस्तरीय दूरसञ्चार पूर्वाधार उपलब्ध गराउने उद्देश्यले Backhaul तथा Backbone ट्रान्समिसन क्षमताहरूको निरन्तर अभिवृद्धि गर्दै भरपर्दो तथा उच्च गतिको दूरसञ्चार सञ्जाल निर्माण गरिरहेका छौं। आफ्नो व्यापारिक तथा व्यावसायिक उद्देश्य हासिल गर्न विश्वस्तरीय उपकरण निर्माताहरूमार्फत नवीनतम प्रविधि भित्र्याउँदै आएका छौं। हालै सम्पन्न बिलिङ प्रणालीको सफल रुपान्तरण र ITMS (Internet Traffic Management System) प्रविधिको सञ्चालनले कम्पनीले उपलब्ध गराउँदै आएका सेवाहरूलाई थप परिष्कृत गर्न मद्दत पुऱ्याउनेछ भन्ने विश्वास लिएका छौं। गतवर्ष शुरू गरिएको 4G/LTE सेवाको देशव्यापी विस्तारको लागि हामी तदारुकताका साथ काम गरिरहेका छौं र सो सेवाको विस्तारले कम्पनीको व्यावसायिक उन्नतिका साथसाथै देशमा सूचना प्रविधिको विकासमा पनि उल्लेख्य योगदान पुग्ने अपेक्षा गरेका छौं। हाम्रा ग्राहकवर्गहरूसँगको सम्पर्क तथा सम्बन्धलाई नयाँ उचाइ दिन नवीनतम प्रविधिमा आधारित ग्राहक सम्पर्क केन्द्र (Customer Contact Center) सञ्चालनको तयारीमा छौं।

प्रमुख स्रोत–साधनहरू

कम्पनीमा कार्यरत दक्ष तथा प्रतिभाशाली मानवीय पुँजी हाम्रो सबल पक्ष र मुख्य सम्पत्ति हो। कम्पनीमा रहेको तरलताले लगानी गरी थप सेवाहरू प्रदान गर्ने कार्यमा सहजीकरण गरेको छ। देशव्यापीरुपमा रहेको भवन, जग्गा तथा भौतिक पूर्वाधारहरूले सेवा विस्तार गर्ने कार्यमा सहयोग पुऱ्याएको छ। कम्पनीसँग रहेको फ्रिक्वेन्सी स्पेक्ट्रमको अधिकतम प्रयोग गरी आफ्ना ग्राहकहरूलाई भ्वाइस तथा डाटा सेवा पुऱ्याइरहेका छौं। त्यसै गरी हाम्रा उपकरणहरू तथा हामीले विकास र विस्तार गरिरहेको नेटवर्क सञ्जाल हाम्रो सेवा सञ्चालन र व्यवसायका अपरिहार्य स्रोत-साधनहरू हुन्।

प्रमुख साझेदारहरू

हाम्रो व्यावसायिक सफलता व्यापारिक तथा व्यावसायिक साझेदारहरूसँगको सम्बन्धमा समेत निर्भर गर्दछ। अन्तर्राष्ट्रिय स्तरका दूरसञ्चार सेवाप्रदायकहरू, अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरू तथा दूरसञ्चार उपकरण आपूर्तिकर्ताहरूसँग कम्पनीको सुमधुर सम्बन्ध रही आएको छ। साथै स्वदेशभित्रका प्रमुख वित्तीय संस्थाहरू तथा सेवाप्रदायकहरूसँग कम्पनीले सहकार्य गर्दै आएको छ। हाम्रा सेवा-सुविधाहरूलाई ग्राहकमाझ सहज र सर्वसुलभ तरिकाले पुऱ्याउन महत्वपूर्ण भूमिका खेल्नुहुने हाम्रा अधिकृत विक्रेताहरू, वितरकहरू तथा खुद्रा विक्रेताहरूको योगदान कम्पनीको सेवाको सुचारु प्रवाह तथा विस्तारमा अत्यन्त महत्वपूर्ण रहेको छ। कम्पनीले समान मूल्य र मान्यताहरूलाई अंगिकार गर्ने र आपसी सफलतामा हातेमालो गर्ने संस्थाहरूसँग सहकार्य र साझेदारी गर्दै आएको छ।

लागत संरचना

कम्पनीको प्रमुख लागतमा सेवा सञ्चालन तथा मर्मत-सम्भार, प्रशासनिक खर्च र कर्मचारी खर्च रहेका छन्। कम्पनीले आफ्नो लागत न्यूनीकरण गर्नको लागि उपकरणहरूको जडान तथा मर्मत बाह्य स्रोतबाट गराउने नीति लिएको छ। त्यसै गरी दीर्घकालीनरूपमा कर्मचारी खर्च घटाउनको लागि स्वेच्छिक अवकाश योजना गतवर्ष नै लागू गरिसकिएको छ।

सार्वजनिक बसमा कम्पनीको इन्टरनेट सुविधा शुभारम्भ कार्यक्रम (मिति २०७४ आषाढ १२)

हाम्रो सफलताका आधार:

हाम्रा सेवा र ग्राहकहरू

हाम्रा सेवा र ग्राहकहरू

स्थापनाकालदेखि नै हामीले सदैव नवीनतम प्रविधिहरूको अवलम्बन गर्दै आफ्ना ग्राहकवर्गहरूको सञ्चारसम्बन्धी सम्पूर्ण आवश्यकताहरू पूरा गर्न सस्तो, गुणस्तरीय तथा देशव्यापीरुपमा भरपर्दो दूरसञ्चार सेवा उपलब्ध गराउँदै आएका छौं। यस कार्यका लागि विभिन्न प्रविधिमा आधारित विविध सेवाहरू उपलब्ध गराउनुका साथै विश्वबजारमा उपलब्ध नवीनतम प्रविधिमार्फत हामी हाम्रो सेवाहरूलाई आधुनिकीकरण गर्ने कार्यमा सक्रिय रहेका छौं।

विगत सय वर्षभन्दा बढी समयदेखि देशको दूरसञ्चार क्षेत्रको विकास र विस्तारमा कटिबद्ध यस संस्थाप्रति स्थापनाकालदेखि नै ग्राहकहरूको अपार सहयोग र सद्भाव कायम रहेको छ। १ करोड ८० लाखभन्दा बढी ग्राहकहरूको साथमा हामी मुलुककै अग्रणी दूरसञ्चार सेवाप्रदायक हुन सफल भएका छौं र हामी आफ्नो लक्ष्य प्राप्तिको लागि अटुटरुपमा अघि बढिरहेका छौं।

यस अवधिमा हामीले अवलम्बन गरेका प्रविधि, उपलब्ध गराउँदै आएका विविध सेवाहरू तथा उपभोक्ताहरूले देखाउनुभएको भरोसा नै हाम्रो सफलताका मुख्य आधारहरू हुन्।

१. आधारभूत स्थानीय टेलिफोन (PSTN)

- सन् १९१३ मा शुरुवात गरिएको
- दक्षिण एसियामै पहिलोपटक पूर्ण स्वचालित डिजिटल प्रणालीमा आधारित सेवा उपलब्ध गराइएको
- कुल ७८१ एक्सचेन्जहरू
- TDM Based प्रणालीबाट IP Based प्रणालीमा रुपान्तरण भई आधुनिक प्रविधिका IP Based Soft-Switch, Media Gateway हरूको सञ्चालन
- ADSL र FTTH ब्रोडब्यान्ड इन्टरनेट सेवाहरू
- कुल ग्राहक संख्या
  २०७१/७२ : ६ लाख ६५ हजार
  २०७२/७३ : ६ लाख ७३ हजार
  २०७३/७४ : ६ लाख ८१ हजार

१.१ आधारभूत स्थानीय PSTN टेलिफोन सेवामा उपलब्ध सुविधाहरू

- कलर आई.डी. (CLIP)
- लकिङ कोड (Locking Code)
- कल हन्टिङ (Call Hunting)
- ३ पार्टी कन्फरेन्स (Three Party Conference)
- कल ट्रान्सफर (Call Transfer)
- कल वेटिङ (Call Waiting)
- होम मिटरिङ (Home Metering)
- एब्रिभिएटेड डायलिङ (Abbreviated Dialing)
- वेकअप कल (Wakeup Call)
- लोकल, STD, ISD कल (ISD, Budget Call-1425, /1445, 1424 आदि)

१.२ NGN सेवा

- नवीनतम प्रविधिमा आधारित IP Based Wireline आयोजना सञ्चालनमा रहेको।
- IP प्रविधिमामा आधारित Next Generation Network (NGN) Soft Switch तथा Access Network Equipment को माध्यमबाट Tripple Play (Voice, Video and Data) सेवा प्रदान गर्न सकिने।
- Multi Vendor Equipment आबद्ध गर्न सकिने भएकोले कम खर्चमा गुणस्तरीय Broadband सेवा तथा Future Proof Network को निर्माण गर्न सकिने।
- २०७४ कार्तिक सम्म ६२१ वटा Access Gateway (AG) हरू जडान सम्पन्न भई सञ्चालनमा रहेको।
- अप्टिकल फाइबरमार्फत द्रुत गतिको ब्रोडब्यान्ड इन्टरनेट तथा भ्वाइस सेवा सञ्चालन गर्न सकिने Fiber To The Home (FTTH) सेवाको शुरुवात गरिएको।

१.३ Value Added सेवा

कम्पनीले आधारभूत PSTN टेलिफोन सेवातर्फ निम्नबमोजिमका भ्यालु एडेड सेवाहरूसमेत आफ्ना ग्राहकहरूलाई उपलब्ध गराउँदै आएको छः

१.३.१ Intelligent नेटवर्कतर्फ

- प्रिपेड कलिङ कार्ड (PCC (Easy Call))
- एडभान्स्ड फ्री फोन (AFS (Toll Free))
- PSTN क्रेडिट लिमिट (PCL)
- इजिफोन IP कल (SIP PPP and SIP Easy Call)
- नोटिस बोर्ड सेवा (Notice Board Service)

१.३.२ आई.भी.आर. (IVR) सेवातर्फ

- १६०० (SLC Result Enquiry)
- १६०१ (10+2 Result Enquiry)
- १६०२ (TU Result Enquiry)
- १६०६ (PSTN Bill Enquiry)
- १६०७ (GSM And CDMA Bill Enquiry)
- १९८ (PSTN Phone and ADSL Complain Registration)
- १८८ (VOIP Call Complain Registration)

१.३.३ Help Desk तर्फ

- १४९८ मोबाइल सोधपुछ
- १९७ पी.एस.टी.एन. सोधपुछ
- १६९८ Fixed Intelligent Network (FIN) सोधपुछ

१.३.४ Emergency सेवातर्फ

- १०० प्रहरी
- १०१ दमकल
- १०२ एम्बुलेन्स
- १०३ काठमाडौं उपत्यका ट्राफिक प्रहरी
- १०४ बालबालिका खोजतलास केन्द्र

१.३.५ इजिफोन (IP Call) सेवा

- इन्टरनेटको प्रयोगमार्फत भ्वाइस कल गर्न SIP (Session Initiation Protocol) मा आधारित IP कल गर्न सकिने Softphone व्यावसायिक रुपमा सञ्चालनमा रहेको ।
- यस सेवालाई कम्पनीले इजिफोन ब्रान्ड नामबाट बिक्री वितरण गर्दै आएको छ ।
- यो सेवाका प्रयोगकर्ताहरूले आफ्नो कम्प्युटर र इन्टरनेटको प्रयोगबाट संसारको जुनसुकै स्थानबाट जुनसुकै स्थानमा आफूलाई पायक पर्ने समयमा सस्तो दरमा कल गर्न सक्नेछन् ।
- यो सेवाबाट नेपालमै तथा नेपालबाहिर पनि फोन गर्न सकिन्छ ।
- विदेश भ्रमणमा रहँदा आफ्नो Account मार्फत संसारको जुनसुकै स्थानबाट पनि सस्तो दरमा नेपालमा कल गर्न सकिन्छ ।
- इजिफोनलाई मोबाइल फोनबाट SIP App मार्फत पनि प्रयोग गर्न सकिन्छ ।

१.३.६ एक्सेस कोड १४२४ मार्फत सस्तो दरमा अन्तर्राष्ट्रिय कल सेवा

- एक्सेस कोड १४२४ मार्फत सस्तो दरमा अन्तर्राष्ट्रिय कल गर्न सकिने
- कम्पनीका विभिन्न सेवाहरू (PSTN, CDMA, GSM, VSAT, PCC, PCL Account) बाट १४२४ को प्रयोग गरी कल गर्न सकिने
- यो सेवा प्रयोग गर्नका लागि १४२४ पछि Country Code र एरिया कोडसहितको फोन वा मोबाइल नम्बर राखेर कल गर्नुपर्दछ ।

१.३.७ नोटिस बोर्ड सेवा

- ग्राहकहरूले आफ्नो PSTN नम्बरमा कल गर्ने व्यक्तिहरूलाई एउटै सन्देश पटक-पटक दिनुपर्ने अवस्थामा यो सेवा प्रभावकारी हुनेछ ।

ल्यान्डलाइन सेवाको स्तरोन्नतिको लागि सञ्चालित परियोजनाअन्तर्गत ललितपुरको ग्वार्को एक्स्चेन्जको कटोभर समारोहमा बोल्नुहुँदै प्रबन्ध निर्देशक श्रीमती कामिनी राजभण्डारी । (मिति २०७४ आषाढ २३)

- यो सेवा प्रयोग गरी ग्राहकले आफ्नो नोटिस बोर्डमा राख्ने सूचना र सन्देशहरू आफैंले फोनमार्फत रेकर्ड गर्न सक्ने र सो फोनमा कल गर्ने व्यक्तिले उक्त सूचना सुन्न सक्नेछन्।
- यो सेवा स्थानीय PSTN फोनका ग्राहकहरूलाई मात्र निःशुल्क उपलब्ध छ र सेवा प्रयोग गर्न कुनै थप उपकरणहरू जडान गर्नुपर्दैन।
- नोटिस बोर्ड सेवा व्यापारिक संघसंस्थाहरूको उत्पादनहरूको जानकारी प्रदान गर्न, मौसमसम्बन्धी जानकारी दिन, स्कूल-क्याम्पसहरूले सूचना प्रसारण गर्न, वायुसेवा कम्पनीहरूको उडान तालिकासम्बन्धी जानकारी दिन, विनिमय दरहरू, राशिफलहरू तथा Breaking News आदि प्रसारण गर्न उपयोगी रहेको छ।

१.३.८ एड्भान्स फ्री फोन (AFS-Toll Free) सेवा

- यो सेवा प्रयोग गरेर संघसंस्थाहरूले देशभरिका आफ्ना कार्यालय तथा शाखाहरूमा एउटै टोल फ्री नम्बरमार्फत जनसम्पर्क गराउन सक्छन्। रिभर्स चार्जिङ अर्थात् कल गर्ने पक्षले नभई कल उठाउने पक्षले कलबापतको शुल्क तिर्ने भएको हुँदा ठूला कार्यालयहरूलाई बढीभन्दा बढी ग्राहकहरूलाई आफ्नो कार्यालयमा कल गराउन प्रेरित गर्दछ।
- यसमा Originating Call Screening, Flexible Routing, Time of Day Routing, Day of Year Routing, Day of Week Routing, Originating Call Routing, Selection Dependent Routing, Ratio Dependent Routing, Cyclic Dependent Routing, Call Forwarding on Busy/no Answer, Call Limit on Daliy or Monthly Basis, Simultaneous Call Limits जस्ता सुविधाहरूसमेत यसमा आबद्ध गरिएको हुँदा सेवा प्रयोग थप प्रभावकारी भएको छ।

१.३.९ लिज लाइन सेवा

- कम्पनीले कपर लिज सर्किट प्रयोग गरी लिज लाइन सेवा शुरु गरेको हो।
- स्थानीय टेलिफोन लाइनजस्तै ग्राहकको घरसम्म Copper Pair प्रयोग गरी यो सेवा उपलब्ध गराइएको छ।
- ठूला व्यापारिक संस्थाहरूलाई लक्षित गर्दै कम्पनीले Dedicated Data Lease प्रविधिको शुरुवात गरेको हो।
- NG-SDH को जडानपछि Internet र Intranet लिज सर्किटको शुरुवात भएको र ADSL सेवाको प्रारम्भपछि ADSL लिज सेवा पनि सञ्चालनमा आएको हो।
- यसै गरी कम्पनीले ISP (Internet Service Provider) हरूलाई E1 लिज सर्किट र IPLC (International Private Lease Circuit) जस्ता लिज लाइन सेवाहरू पनि प्रदान गरिरहेको छ।

२. वायरलेस सेवा

- नेपालमै पहिलो पटक चौथो पुस्ताको 4G/LTE इन्टरनेट सेवाको सञ्चालन
- 3G र EVDO को देशव्यापी सञ्जाल
- विभिन्न प्रकारका भ्यालु एडेड सेवाहरू
- सस्तो र आकर्षक महसुल दरहरू
- कुल राजस्वमा योगदान : ७१.२१ प्रतिशत
- कुल ग्राहक संख्या
  २०७१/७२ : १ करोड २३ लाख
  २०७२/७३ : १ करोड ४३ लाख
  २०७३/७४ : १ करोड ६९ लाख

३. इन्टरनेट सेवा

- सन् २००० को मे महिनाबाट डायल-अप प्रविधिमा आधारित इन्टरनेट सेवाको शुरुवात।
- तारराहित ब्रोडब्यान्ड (3G, 4G-LTE, EVDO, WiMAX) र तारसहित ब्रोडब्यान्ड (ADSL, FTTH) प्रविधिमार्फत इन्टरनेट सेवाहरू सञ्चालनमा रहेको।
- नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरणको २०७४ कार्तिक महिनाको तथ्याङ्क अनुसार डाटा सेवामा कम्पनीको बजार हिस्सा ५१.९८ प्रतिशत रहेको।
- कुल ग्राहक संख्या
  २०७१/७२ : ६५ लाख
  २०७२/७३ : ७६ लाख
  २०७३/७४ : ८२ लाख

४. ग्रामीण क्षेत्रमा Satellite मार्फत दूरसञ्चार सेवा

- वि.सं. २०३९ साल कार्तिक २ गते (१९ अक्टोबर १९८२) मा सगरमाथा भूउपग्रह केन्द्रको स्थापना भएको।
- मुलुकका दुर्गम तथा विकट क्षेत्रहरूमा पनि Satellite प्रविधिमार्फत दूरसञ्चार सेवाको सञ्चालन गरिँदै आएको।
- भूकम्प, बाढीलगायत दूरसञ्चार पूर्वाधारमा क्षति पुऱ्याउने अन्य दैवी प्रकोपको अवस्थामा प्रभावित क्षेत्रहरूमा तत्काल सञ्चार सेवा पुऱ्याउन साथै उद्धार कार्यमा संलग्न टोलीहरूलाई सक्रिय गर्न Satellite प्रविधि प्रभावकारी रहेको।

अन्तरआबद्धता तथा अन्तर्राष्ट्रिय दूरसञ्चार सेवा

१) **अन्तर्देशीय दूरसञ्चार सेवाप्रदायकहरूसँगको अन्तरआबद्धता**

एनसेल, स्मार्ट टेलिकम, युटिएल, नेपाल स्याटलाइट, सिजी कम्युनिकेशन

२) **अन्तर्राष्ट्रिय दूरसञ्चार सेवाप्रदायकहरूसँगको अन्तरआबद्धता**

सिंगापुर, हङकङ र दोहामा कम्पनीका POP (Points of Presence) हरू स्थापना भएको

३) **गैरकानुनी कल बाइपास नियन्त्रण**

- केन्द्रीय अनुसन्धान ब्युरोसँग सहकार्य
- राजस्व निगरानी समितिको व्यवस्था
- अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा उपलब्ध Automated System को प्रयोगमार्फत गैरकानुनी कल नियन्त्रण गरिएको
- कम्पनीको अन्तर्राष्ट्रिय सेवाको गुणस्तर तथा सोबाट हुने राजस्वमा यसको सकारात्मक प्रभाव देखिएको

४) **छिमेकी मुलुकहरूसँग हुने दूरसञ्चार सेवा आदानप्रदान अभिवृद्धिको पूर्वाधार विकास**

- नेपाल टेलिकम र चाइना टेलिकम ग्लोबलबीच रसुवाको जिलोङ गेटवे हुँदै चीन र नेपाललाई स्थलगत केबुल मार्ग (Terrestrial Cable Route) बाट जोड्न नेपाललाई IP Connectivity उपलब्ध गराउने सम्बन्धी सम्झौतामा २०७३ मार्ग २१ गते हङकङमा आयोजित एक कार्यक्रमका बीच हस्ताक्षर सम्पन्न भयो। केही समयअघि मात्र अप्टिकल फाइबरमार्फत नेपाल टेलिकम र चाइना टेलिकम ग्लोबल आबद्ध भएको र यसबाट अन्य देशका सेवाप्रदायकहरूसँग जोडिन सहज भएको छ। भैरहवा, वीरगन्ज र विराटनगर नाकाबाट भारत हुँदै प्रयोग गरिएको रुटबाहेक International Connectivity को लागि यो अर्को महत्वपूर्ण विकल्प हो। चाइना टेलिकमले हिमालय क्षेत्रमा आफ्नो रुट विस्तार कार्य गरिरहेको र यस सम्झौताबाट नेपाल-चीन रुटमा सेवा प्रवाह गर्नुका साथै भारतबाट समेत ट्रान्जिट सेवा प्राप्त गर्न सहयोग पुग्ने विश्वास गरिएको छ।

- अन्तरआबद्धतामा वृद्धिको साथसाथै आवश्यकतानुसार समय-समयमा महसुल दरमा परिमार्जन गर्ने गरिएको छ। यसै क्रममा भारतीय सेवाप्रदायकहरूसँग गरिएको सहकार्यबाट भारतभरि छरिएर रहेका लाखौंलाख नेपालीलाई सहुलियत दरमा नेपाल कल गर्न प्रत्यक्ष फाइदा पुगेको छ।

- नेपाल टेलिकम र ओरिडु कतार (Oredoo Qatar) बीच सहुलियत दरमा रोमिङ सुविधा उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा २०७३ मंसिर ३१ गते (१५ डिसेम्बर, २०१६) कतारमा सम्झौता सम्पन्न भयो। सम्झौताअनुसार अब नेपाल टेलिकमका जीएसएम पोष्टपेड मोबाइल प्रयोगकर्ताहरू कतारमा गएको समयमा पहिलेभन्दा सस्तो दरमा नेपालमा कल गर्न सक्छन्। २०१७ जनवरीदेखि नयाँ सम्झौताअनुसारको महसुल दर लागू भएको छ।

संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व

हाम्रो व्यावसायिक सफलता बृहत् आर्थिक सामाजिक लक्ष्य प्राप्तिको लागि साध्य नभई साधन मात्र हो भन्ने हाम्रो मान्यता रहिआएको छ। यसकारण पनि सामाजिक उत्तरदायित्व सदैव हाम्रो प्राथमिकतामा रहेको छ। हामीले हाम्रो सबै व्यावसायिक क्रियाकलापहरूमा सामाजिक उत्तरदायित्वप्रतिको प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दै आएका छौं र अघिल्लो वर्षका कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिनुको साथै यस क्षेत्रमा समीक्षा वर्षमा पनि केही महत्वपूर्ण कार्यहरू सञ्चालन गरेका छौं। यसबाट कम्पनीको व्यापार प्रबर्द्धनको साथै एक समाजमुखी र जिम्मेवार सँस्थाको रूपमा कम्पनीको समग्र छबिलाफ अझ सुदृढ गर्न मद्दत पुगेको छ।

स्वच्छ वातावरण निर्माणमा हाम्रो प्रयास

- बागमती सफाइ महाअभियानमा शुरुवातदेखिनै निःशुल्क Bulk SMS मार्फत सन्देश प्रवाह गरी जनचेतना जगाउने र कम्पनीको कर्मचारीहरूको समेत सहभागिता रहँदै आएको
- अरनिको राजमार्गअन्तर्गत माइतीघर(तीनकुने सडक खण्डको हरियाली निर्माण तथा व्यवस्थापन बिगत ३ वर्षदेखि गर्दै आएको
- बागमती नदी अन्तर्गत तीनकुने-मनहरा खण्डको हरियाली निर्माण तथा व्यवस्थापन गर्दै आएको
- नारायणचौर नक्साल पार्कमा सौर्य बत्ती जडान तथा व्यवस्थापन
- काठमाडौंको कालमोचनघाट तथा गुह्येश्वरीमा कम्पनीको तर्फबाट सार्वजनिक शौचालय निर्माण गरिने क्रममा रहेको
- MPOS तथा अन्य Pinless रिचार्जको प्रावर्द्धन गरी कागजरहित वातावरणको सृजना गर्न कटिबद्धताका साथ प्रयास गरिएको।

सामाजिक विकास

- निःशुल्क कलको व्यवस्था (निम्न नम्बरहरूमा कल गर्दा शुल्क नलाग्ने)
  - १०० प्रहरी
  - १०१ दमकल
  - १०२ एम्बुलेन्स
  - १०३ उपत्यका ट्राफिक प्रहरी
  - १०४ बालबालिका खोजतलास समन्वय केन्द्र
- सामुदायिक महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूलाई रु. ५० टक भ्यालुसहितको रिम/सिमकार्डहरू निःशुल्क उपलब्ध गराइएको
- जनआन्दोलनका घाइतेहरूलाई रु. ५० टक भ्यालुसहितको रिम/सिमकार्डहरू निःशुल्क उपलब्ध गराइएको
- फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरूलाई रु. ५० टक भ्यालुसहितको रिम/सिमकार्डहरू निःशुल्क उपलब्ध गराइएको। नेपालमा आफन्त भएका व्यक्तिको वर्गीकरणअनुसार हालसम्म परिचय प्राप्त गर्ने जम्मा १,५३,६४७ व्यक्तिहरू यो योजनाबाट लाभान्वित हुनेछन्
- बोल्न तथा सुन्न नसक्ने व्यक्तिहरूका लागि मोबाइलमा सहुलियत दरमा (प्रतिमिनेट ५० पैसा, करबाहेक) भिडियो कल तथा २० पैसामा SMS सेवा उलपब्ध गराइएको
- कम्पनीको तेह्रौं वार्षिकोत्सवको अवसरमा विभिन्न अस्पतालहरूमा बिरामीहरूले प्रयोग गर्ने गरी कम्बल तथा मोबाइल चार्जर वितरण गरिएको
- स्पाइनल कर्ड (Spinal Cord Injury) इन्जुरी पुनर्स्थापना केन्द्रलाई विशेष प्रकारको व्हीलचियर (Wheelchair) वितरण गरिएको
- विभिन्न सँस्थाहरूले सञ्चालन गरेका स्वास्थ्य र जनचेतना सम्बन्धी कार्यक्रमहरू जस्तै स्तन क्यान्सर सम्बन्धी जनचेतना कार्यक्रम, धुम्रपान र सूर्तीसेवन विरुद्ध जनचेतना कार्यक्रम आदिमा कम्पनीको सहयोग र सहभागिता रहेको।

आईसीटी सेन्टरको स्थापना तथा व्यवस्थापन

२०७२ सालको विनाशकारी भूकम्पबाट अति प्रभावित जिल्लाहरूका निम्न विद्यालयहरूमा हेड-सेट, वेभ-क्याम, प्रिन्टर, वाइम्याक्सको लागि आवश्यक ODU सहित ५ सेट कम्प्युटर र दुई वर्षका लागि प्रतिमहिना 30 GB डाटासहितको ICT सेन्टरको स्थापना गरिएको छ।

- श्री शारदा माध्यमिक विद्यालय, प्याउली, भोजपुर (जडान सम्पन्न भई सञ्चालनमा रहेको)
- श्री रत्नचुण्डेश्वर माध्यमिक विद्यालय, पानीमुण्डे, बनेपा, काभ्रेपलाञ्चोक

- श्री सगरमाथा माध्यमिक विद्यालय, ओखलढुंगा
- श्री कन्यादेवी माध्यमिक विद्यालय, कल्याणपुर, नुवाकोट
- श्री सेतीदेवी माध्यमिक विद्यालय, सालु, रामेछाप
- श्री जीवनज्योति माध्यमिक विद्यालय, नेल, सोलुखुम्बु (जडान हुन बाँकी)

खेलकुदमा कम्पनीको सहभागिता

कम्पनीले देशमा खेलकुद विकासको लागि विभिन्न खेलकुदहरूलाई प्रायोजन गर्दै आएको छ। यस कार्यबाट कम्पनीले आफ्नो सामाजिक उत्तरदायित्व पूरा गर्दै आएको छ। यसै क्रममा नेपालमा फुटबल खेलको विकास तथा खेलाडीहरूको व्यावसायिकतालाई सहयोग पुगोस् भन्ने उद्देश्यले नेपालको 'ए' डिभिजन फुटबलको विभागीय टिम, नेपाल पुलिस क्लबलाई वि.सं. २०६८ देखि नियमितरुपमा प्रायोजन गर्दै आइरहेको छ।

यसरी गरिने प्रायोजनसँग कम्पनीको नाम जोडिँदा कम्पनीको Brand Value वृद्धि हुने, यसबाट मुलुकका विभिन्न शहरहरूमा आयोजना हुने प्रतियोगिताहरूमा कम्पनीको नामको प्रचार हुने, खेलको क्रममा खेलाडीहरूले यस कम्पनीको नाम तथा लोगो अंकित पोशाक लगाउने, सञ्चारमाध्यमहरूबाट समेत प्रचारप्रसार हुने हुनाले कम्पनीले व्यावसायिक लाभ हासिल गर्ने तथा सामाजिक प्रतिष्ठासमेत आर्जन गर्न सक्ने देखिन्छ।

व्यापार प्रवर्द्धनसम्बन्धी कार्यहरू

सदाझैं कम्पनीले विभिन्न कार्यक्रमहरूमा सहभागिता जनाई आफ्नो सेवाहरूको व्यापार प्रवर्द्धन गर्ने कार्य गर्दै आएको छ। समसामयिक चासोका तथा सर्वसाधारणको उच्च सहभागिता रहने विविध किसिमका कार्यक्रमहरूमा आफ्नो सशक्त उपस्थितिसहित कम्पनीको ब्रान्ड एवम् व्यापार प्रवर्द्धनको सिलसिलालाई सदाझैं समीक्षा अवधिमा पनि जारी राखिएको थियो। समीक्षा अवधिमा कम्पनीले सक्रिय रुपमा सहभागिता जनाएका प्रमुख कार्यक्रमहरू यसप्रकार छन्:

- नेपाल भेट्रान्स टेबुल टेनिस संघद्वारा आयोजित दक्षिण एसियाली भेट्रान्स टेबुल टेनिस च्याम्पियनसिप
- इमेज च्यानलद्वारा आयोजित इमेज लोक कलाकार कार्यक्रम
- प्रोजेक्ट 'ए' द्वारा आयोजित कर्पोरेट फुटसन लीग
- फोटो पत्रकार संघद्वारा आयजित खबर फोटो प्रतियोगिता तथा प्रदर्शनी कार्यक्रम
- कान्तिपुर म्यानेजमेन्ट प्रा. लि. द्वारा आयोजित प्रथम राष्ट्रिय ग्राहक सेवा सम्मेलन
- नेपाल चलचित्र विकास कम्पनीद्वारा आयोजित राष्ट्रिय चलचित्र पुरस्कार २०७२
- नेपाल रेडियो नेटवर्क प्रा. लि. द्वारा आयोजित सबैको लागि सूचना कार्यक्रम

- दूरसञ्चार सेवाको १०० वर्ष पूरा गरेको अवसरमा दुई जना पत्रकारहरुलाई सम्मान
- नेपाल फिल्म सोसाइटीद्वारा आयोजित ग्लोबल नेपाल फिल्म अवार्ड २०१६
- काठमाडौं स्कुल अफ म्यानेजमेन्टद्वारा आयोजित कुसोम फेस्टिवल २०१६
- नेपाल स्पाइनल कर्ड इन्जुरी खेलकुद संघद्वारा आयोजित अपाङ्ग मैत्री खेलकुद प्रतियोगिता
- नेपाल व्यडमिन्टन संघद्वारा आयोजित नेपाल इन्टरनेसनल सिरिज २०१६
- मर्चेन्डाइज पब्लिकेसन प्रा. लि. द्वारा आयोजित कलेज एन्ड करियर कार्यक्रम
- राष्ट्रिय खेलकुद परिषदद्वारा आयोजित सातौं राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगिता
- सुदूरपश्चिम स्पोर्टस् क्लब धनगढीद्वारा आयोजित प्रथम अन्तर्राष्ट्रिय आमन्त्रित सुदूरपश्चिम खप्तड गोल्डकप २०७३
- बिजिनेस युनिट प्रा. लि. द्वारा आयोजित निःशुल्क सिम/रिम वितरण कार्यक्रम
- बूकवर्म फाउन्डेसनद्वारा आयोजित छैटौं नेपाल साहित्य महोत्सव सम्बन्धी कार्यक्रम
- क्यान फेडेरेसनद्वारा आयोजित क्यान इन्फोटेक २०१७
- क्याक्स्टन मिडिया प्रा. लि. द्वारा आयोजित "विद्यार्थीसँग नेपाल टेलिकम" कार्यक्रम
- रोल्पा उद्योग वाणिज्य संघद्वारा आयोजित प्रथम रोल्पा महोत्सव
- नेक्स्ट भेन्चर कोर प्रा. लि. द्वारा आयोजित उद्यमी सिड क्याम्प
- आर्णवी क्रिएटिव सोलुसन्स, पाटनद्वारा आयजित स्तन क्यान्सर सम्बन्धी जनचेतना कार्यक्रम
- नेपाल इन्जिनियर एसोसिएसनद्वारा आयोजित "स्थानीय तहमा पूर्वाधार विकासको लागि इन्जिनियरहरू" सम्बन्धी कार्यक्रम
- दिनेश डी.सी. प्रोडक्सन प्रा. लि. द्वारा आयोजित एलजी सिने सर्कल फिल्म अवार्ड कार्यक्रम
- नेपाल इन्जिनियर एसोसिएसनद्वारा आयोजित *"स्थानीय तहमा पूर्वाधार विकासको लागि इन्जिनियरहरू"* सम्बन्धी कार्यक्रम

नेपाल टेलिकम फुटसल प्रतियोगिताका विजयी टोलीलाई पुरस्कार प्रदान गरिदै। (मिति २०७४ भाद्र १०)

वित्तीय विवरण

TIAG
A worldwide network of Quality Accounting Firms

Suvod Associates

Chartered Accountants

MEMBER FIRM OF TIAG

Independent Auditor's Report

Nepal Doorsanchar Company Limited (Nepal Telecom)

Financial Year 2073-2074 (2016-2017)

We have audited the accompanying Statement of Financial Position of Nepal Doorsanchar Company Limited (Nepal Telecom) as of Asadh 31st ,2074 (July 15th , 2017), and the Statement of Profit or Loss and Other Comprehensive Income, Statement of Cash Flow and Statement of Changes in Equity for the year then ended, and Notes to the Financial Statements.

Management's Responsibilities

Management is responsible for the preparation and fair presentation of these financial statements in accordance with Nepal Financial Reporting Standards. This responsibility includes: designing, implementing and maintaining internal control relevant to the preparation and fair presentation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error; selecting and applying appropriate accounting policies; and making accounting estimates that are reasonable in the circumstances.

Auditor's Responsibilities

Our responsibility is to express an opinion on these financial statements based on our audit. We conducted our audit in accordance with Nepal Standards on Auditing. Those standards require that we comply with ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance whether the financial statements are free from material misstatement.

An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the financial statements. The procedures selected depend on the auditor's judgment, including the assessment of the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error. In making those risk assessments, the auditor considers internal control relevant to the entity's preparation and fair presentation of the financial statements in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates made by management, as well as evaluating the overall presentation of the financial statements. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our audit opinion.

SUVOD ASSOCIATES TIAG Chartered Accountants

357/55 Ganesh Marg, Shankhamul, GPO Box: 10709, New Baneshwor, Kathmandu (Nepal) - 31 Tel.: 977-1-4781314, Fax: 977-1-4785219,
E-mail: suvod@ntc.net.np, info@suvodassociates.org Website: www.suvodassociates.com.np, www.suvodassociates.org
Branch: Ithari Sub-metrocity, Sunsari, Tel.: 025-586311

Basis of Opinion:

- The Company has not used professionally qualified valuer for the purpose of revaluation of Property, Plant and Equipment for measurement after recognition. This is not in conformity with the requirements of *Accounting Standards.*
- The Company has been presenting its interim financial reporting to the public under the requirements of Security Board of Nepal. However, such reporting is not in conformity with the reporting requirements of *NAS 34 Interim Financial Reporting.*

Opinion:

In our opinion, based on the information and explanation provided to us and our audit and subject to the matter raised in the preceding Basis of opinion, the financial statements give true and fair view of the financial position as of Asadh 31st , 2074 (July 15th ,2017), and of the results of its operations and cash flows of Nepal Doorsanchar Company Limited (Nepal Telecom) for the year then ended in accordance with Nepal Financial Reporting Standards and comply with the requirements of the Companies Act 2063.

SUVOD ASSOCIATES TIAG Chartered Accountants

Kathmandu
Date: 2074/09/02

C.A. (Dr.) Suvod Kumar Karn
Managing Partner

वित्तीय स्थितिको विवरण (वासलात)

२०७४ साल आषाढ मसान्तको वासलात

(अंकहरू रुपैयाँमा)

विवरण	टिप्पणीहरू	यस वर्ष २०७३/७४	गत वर्ष २०७२/७३ (Restated)
सम्पत्ति			
गैर चालू सम्पत्ति			
अदृश्य सम्पत्ति	१	१६,३९,९९,८९९	२२,८७,३६,८९९
जायजेथा, प्लान्ट र उपकरण	२	३७,१४,३१,१०,५६४	३५,५७,०२,९०,५००
पुँजीगत कार्यप्रगति	३	६,१३,१५,२४,३४२	३,९१,८१,२०,१८३
एसोसियट्समा लगानी	४	२२,७१,५५,४६५	१८,५७,७४,२६७
संस्थागत शेयरमा लगानी	७.१.१	६८,५४,००,०००	६३,५४,००,०००
मुद्दती निक्षेप तथा ऋणपत्रमा लगानी	७.१.५	७,२४,४१,५२,५६४	५,८१,४०,५०,०२४
डेफर्ड कर सम्पत्ति	२१.३	४,३४,७५,०६,८५५	३,३५,७२,३९,६१८
कर्मचारी ऋण	७.१.२	१,९२,२८,५८,५५४	१,८६,५६,३९,३७८
जम्मा गैर चालू सम्पत्ति		**५७,८६,५७,०८,२४३**	**५१,५७,५२,५०,८६९**
चालू सम्पत्ति			
जिन्सी मौज्दात	५	४५,९०,३३,८०१	४०,०४,२३,७६६
अग्रिम भुक्तानी	६	७,१५,५५,८१६	१,६०,९६,२८८
चालु कर सम्पत्ति	२१.१	१,१०,९०,३६,८३६	१,०५,७६,२४,५८३
कर्मचारी ऋण	७.१.२	१९,०२,८१,०८५	१,७९,३५,७४०
प्रोदभावी रकम, पेश्की र अन्य भूक्तानी पाउनु पर्ने रकम	७.१.३	५९,२४,२५,३९१	१,००,९०,४१,०३९
आसामी बाँकी	७.१.४	२,६७,३८,२२,७०३	२,९३,०८,१०,२६६
मुद्दती निक्षेप तथा ऋणपत्रमा लगानी	७.१.५	३४,३८,९७,५०,०००	२१,२१,२४,८०,०००
नगद र नगद सरह	७.१.६	२४,२५,५२,०९,२८९	३५,३९,५१,३९,३१८
जम्मा चालू सम्पत्ति		**६३,७४,११,१४,९२१**	**६२,०३,९५,५१,०००**
कुल सम्पत्ति		**१,२१,६०,६८,२३,१६४**	**१,१३,६१,४८,०१,८६९**
इक्विटी र दायित्व			
इक्विटी			
शेयर पुँजी	९	१५,००,००,००,०००	१५,००,००,००,०००
सञ्चित मुनाफा	१०	७६,३३,०८,४८,२२९	६८,३७,४५,८७,०२४
जम्मा इक्विटी		**९१,३३,०८,४८,२२९**	**८३,३७,४५,८७,०२४**
गैर चालू दायित्व			
अवकाशपछिको सुविधा	८.२.२	९,१८,०१,६७,२९७	६,४९,२९,८०,३६३
ग्राहक धरौटी	७.२.१	२,०३,७५,१९,३१०	१,९९,५०,४१,६२८
जी.एस.एम. लाइसेन्स नवीकरण शुल्क	७.२.२	३,९४,२७,४२,४६८	५,७८,०३,१७,१००
जम्मा गैर चालू दायित्व		**१५,१६,०४,२९,०७५**	**१४,२६,८३,३९,०९१**
चालु दायित्व तथा व्यवस्थाहरु			
कर दायित्व		-	-
जी.एस.एम. लाइसेन्स नवीकरण शुल्क	७.२.२	२,५०,००,००,०००	२,५०,००,००,०००
व्यवस्थाहरु	७.२.३	२,१०,९७,००,६८१	२,२७,२७,४६,३३५
चालू दायित्व	७.२.४	१०,५०,५८,४५,१७९	११,१९,९१,२९,४१९
कुल चालु दायित्व तथा व्यवस्थाहरु		**१५,११,५५,४५,८६०**	**१५,९७,१८,७५,७५४**
कुल इक्विटी र दायित्व		**१,२१,६०,६८,२३,१६४**	**१,१३,६१,४८,०१,८६९**

हाम्रो संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

केदार बहादुर अधिकारी अध्यक्ष	**कामिनी राजभण्डारी** प्रबन्ध निर्देशक	**रमेश ढकाल** सञ्चालक	**रामचन्द्र ढकाल** सञ्चालक	**सी.ए. (डा.) सुबोध कुमार कर्ण** सुबोध एसोसियट्स चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स
उत्तर कुमार खत्री सञ्चालक	**विनय कुमार चालिसे** सञ्चालक	**सूर्यभक्त पोखरेल** प्रमुख वित्तीय अधिकृत	**गंगा सागर मातन्छे** उप-प्रबन्धक	मितिः मंसिर २९, २०७४ स्थानः काठमाडौं

नाफा वा नोक्सानको विवरण

२०७४ आषाढ मसान्तमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको

(अंकहरू रुपैयाँमा)

विवरण	टिप्पणी	यस वर्षको २०७३/७४	गत वर्षको २०७२/७३ (Restated)
ग्राहकसंगको सम्झौताबाट प्राप्त आय	११	४०,३४,६८,१७,९५१	४०,७२,५९,३१,८३६
वित्तीय आम्दानी	१२	४,०८,०८,९८,२००	३,४३,१२,९०,३३७
अन्य आम्दानी	१३	१६,१२,७२,९७१	७,०१,३४,६९१
कर्मचारी सुविधा खर्च	८.१	(५,३२,८७,५९,५८५)	(५,३३,३३,१४,९२९)
स्वेच्छिक अवकाश (VRS) खर्च	८.३		(४,३६,४३,९०,३८१)
सञ्चालन तथा मर्मत खर्च	१४	(६,५३,३३,२०,८६४)	(६,४५,३०,७६,०००)
बिक्री सञ्जाल, बजारीकरण तथा प्रवर्द्धन खर्च	१५	(१,५९,३४,०५,८५१)	(१,३२,६१,५६,५१२)
प्रशासनिक खर्च	१६	(१,२८,९०,३९,६३५)	(१,२६,४३,६६,२९२)
नियामक दस्तुर, शुल्कहरु तथा नवीकरण दस्तुर	१७	(३,४९,५७,८०,२५०)	(३,३४,४०,०१,६६९)
ह्रास कट्टी	२	(४,३७,२०,५७,५०१)	(३,८५,१३,८०,१६४)
Impairments - Net of reversals	१९	(१५,७५,३१,९१८)	(४,३८,९५,७५३)
वित्तीय खर्च	१८	(८१,०२,७८,८४५)	(९५,४६,२४,८२९)
सटही दरबाट (नोक्सान)/नाफा	२०	(४२,४३,४०,५२३)	९५,१४,८४,३८९
एसोसिएटमा भएको इक्वीटी नोक्सानी	४	(८६,१८,८०२)	(९२,७५,२९०)
आयकरअघिको नाफा		२०,५७,५८,५५,३४८	१८,२३,४३,५९,४३३
आयकर व्यवस्था			
चालू	२१.४	(५,७३,४०,१२,६८४)	(४,५६,४२,९२,३६७)
डेफर्ड	२१.३	५३,०९,२१,४६०	(११,५६,२७,६३१)
यस वर्षको खुद नाफा		१५,३७,२७,६४,१२४	१३,५५,४४,३९,४३५
प्रतिशेयर आय (बेसिक)		१०२.४९	९०.३६
प्रतिशेयर आय (डाइल्युटेड)		१०२.४९	९०.३६

हाम्रो संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

केदार बहादुर अधिकारी
अध्यक्ष

कामिनी राजभण्डारी
प्रबन्ध निर्देशक

रमेश ढकाल
सञ्चालक

रामचन्द्र ढकाल
सञ्चालक

सी.ए. (डा.) सुबोध कुमार कर्ण
सुबोध एसोसियट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

उत्तर कुमार खत्री
सञ्चालक

विनय कुमार चालिसे
सञ्चालक

सूर्यभक्त पोखरेल
प्रमुख वित्तीय अधिकृत

गंगा सागर मातन्छे
उप-प्रबन्धक

मितिः मंसिर २९, २०७४
स्थानः काठमाडौं

अन्य विस्तृत आम्दानी विवरण

२०७४ आषाढ मसान्तमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको

(अंकहरू रुपैयाँमा)

विवरण	टिप्पणीहरू	यस वर्ष २०७३/७४	गत वर्ष २०७२/७३ (Restated)
यस वर्षको खुद नाफा		१५,३७,२७,६४,१२४	१३,५५,४४,३९,४३५
अन्य विस्तृत आम्दानी/(खर्च)			
नाफा वा नोक्सानमा पुनःवर्गीकरण गर्न सकिने Item हरु			
वैदेशिक कारोबारमा सटही दरमा भएको फरक			
नगद प्रवाह Hedges			
पुनःवर्गीकरण गर्न सकिने Item हरुसँग सम्बन्धित आयकर			
नाफा वा नोक्सानमा पुनःवर्गीकरण नगरिने Item हरु			
सम्पत्ति पुनर्मुल्यांकनबाट लाभ	१	२,१६,६३,८२,१४२	-
इक्विटी उपकरणमा लगानी (FV मा परिवर्तन)			
कर्मचारीको अवकाश योजना पुनर्निर्धारण	८.२.२	(१,८३,७३,८३,१०६)	(१४,६१,९०,२६०)
एसोसियट्ससँगको अन्य विस्तृत शेयर आम्दानी			
पुनःवर्गीकरण नगरिएका Item हरुसँग सम्बन्धित आयकर	२१.३	४५,९३,४५,७७७	३,६५,४७,५६५
यस आ.व.को जम्मा विस्तृत आम्दानी		१६,१६,११,०८,९३७	१३,४४,४७,९६,७४०

हाम्रो संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

केदार बहादुर अधिकारी
अध्यक्ष

कामिनी राजभण्डारी
प्रबन्ध निर्देशक

रमेश ढकाल
सञ्चालक

रामचन्द्र ढकाल
सञ्चालक

सी.ए. (डा.) सुबोध कुमार कर्ण
सुबोध एसोसियट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

उत्तर कुमार खत्री
सञ्चालक

विनय कुमार चालिसे
सञ्चालक

सूर्यभक्त पोखरेल
प्रमुख वित्तीय अधिकृत

गंगा सागर मातन्छे
उप-प्रबन्धक

मितिः मंसिर २९, २०७४
स्थानः काठमाडौं

नगद प्रवाह विवरण

२०७४ आषाढ मसान्तमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको

(अंकहरू रुपैयाँमा)

विवरण	यस वर्ष २०७३/७४	गत वर्ष २०७२/७३ (Restated)
सञ्चालन गतिविधिको नगद प्रवाह		
आयकरपछिको खुद नाफा	**१५,३७,२७,६४,१२४**	**१३,५५,४४,३९,४३५**
समायोजन		
आयकर खर्च	५,७३,४०,१२,६८४	४,५६,४२,९२,३६७
डेफर्ड कर	(५३,०९,२१,४६०)	११,५६,२७,६३१
ह्रास कट्टी	४,३७,२०,५७,५०१	३,८५,१३,८०,१६४
लगानी र बैंक निक्षेपबाट प्राप्त आय	(४,०८,०८,९८,२००)	(३,४३,१२,९०,३३७)
Impairment नोक्सान	(५,८०,६८,००६)	४,३८,९५,७५३
वित्तीय खर्च	७६,२२,३९,४६३	९०,६९,२३,३६२
Actuarial नाफा/नोक्सान		
अपलेखन (लाइसेन्स)	६,४७,३७,०००	६,४७,१३,४७२
एसोसिएटमा इक्विटी नोक्सानी	८६,१८,८०२	९२,७५,२९०
चालू पुँजीमा परिवर्तन		
घटी/(बढी) मौज्दात	(५,८६,१०,०३५)	१६,२४,००,८१६
(बढी)/घटी अग्रिम भुक्तानी	(५,५४,५९,५२८)	३,७१,५६,८७६
(बढी)/घटी कर्मचारी ऋण	(३६,९२,४३,३२२)	(१,३५,४६,७५९)
(बढी)/घटी अन्य पेश्की	४१,६६,१५,६४८	७९,८७,३९,७३२
(बढी)/घटी आसामी बाँकी	२५,६९,८७,५६३	(३०,८९,९९,८०४)
(बढी)/घटी डेफर्ड कर	(४५,९३,४५,७७७)	८५,१०,६२,४५५
बढी/(घटी) गैर चालू दायित्व	१२,९८,४९,७८१	(१,४१,२७,०३,८३६)
बढी/(घटी) व्यवस्था	(१६,३०,४५,६५४)	३१,३५,८२,९२२
बढी/(घटी) चालू दायित्व	(६१,७४,३२,४००)	२३,१९,२५,०४९
नेपाल बित्तीय प्रतिवेदन मानहरुको समायोजन	-	-
विगत वर्ष समायोजन	५६,३४,१९,८९१	(३,७३,५५,८३,५९१)
आयकर भुक्तानी	(५,७८,५४,२४,९३७)	(५,७२,८४,९६,५६७)
जम्मा समायोजन	**१३,००,८९,०१४**	**(२,६७,९६,४५,००५)**
सञ्चालन गतिविधिबाट खुद नगद प्रवाह (क)	१५,५०,२८,५३,१३७	१०,८७,४७,९४,४३०
लगानी गतिविधिको नगद प्रवाह		
पी.एस.टी.एन. लाइसेन्स नवीकरण शुल्क		
इन्टरनेट लाइसेन्स नवीकरण शुल्क	-	(१३,४४,१५,०००)
जायजेथा, प्लान्ट र उपकरण प्राप्ति	(५,९३,७३,७४,०२८)	(५,३५,१४,७७,२२५)
घटी/(बढी) पुँजीगत निर्माणाधीन कार्यप्रगति	(२,२१,३४,०४,१५९)	१३,६८,२६,०१३
घटी/(बढी) लगानी	(१४,७०,७३,७२,५४०)	(९,५३,३४,९२,१३९)
लगानी र बैंक निक्षेपबाट प्राप्त आय	३,९४,१२,१९,३९९	३,३१,०१,५५,४१०
लगानी गतिविधिबाट खुद नगद प्रवाह (ख)	(१८,९१,६९,३१,३२८)	(११,५७,२४,०२,९४१)
वित्तीय गतिविधिको नगद प्रवाह		
बढी/(घटी) पुँजी	-	
लाभांश भुक्तानी	(७,७२,५८,५१,८३९)	(७,४२,५८,०४,१४०)
वित्तीय गतिविधिबाट खुद नगद प्रवाह (ग)	(७,७२,५८,५१,८३९)	(७,४२,५८,०४,१४०)
नगदमा भएको कुल वृद्धि (क+ख+ग)	**(११,१३,९९,३०,०२९)**	**(८,१२,३४,१२,६५२)**
वर्षारम्भमा नगद तथा बैंक मौज्दात	**३५,३९,५१,३९,३१८**	**४३,५१,८५,५१,९७०**
वर्षान्तमा नगद तथा बैंक मौज्दात	२४,२५,५२,०९,२८९	३५,३९,५१,३९,३१८

हाम्रो संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

केदार बहादुर अधिकारी अध्यक्ष	कामिनी राजभण्डारी प्रबन्ध निर्देशक	रमेश ढकाल सञ्चालक	रामचन्द्र ढकाल सञ्चालक	सी.ए. (डा.) सुबोध कुमार कर्ण सुबोध एसोसियट्स चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स
उत्तर कुमार खत्री सञ्चालक	विनय कुमार चालिसे सञ्चालक	सूर्यभक्त पोखरेल प्रमुख वित्तीय अधिकृत	गंगा सागर मातन्छे उप-प्रबन्धक	मितिः मंसिर २९, २०७४ स्थानः काठमाडौं

इक्विटीमा परिवर्तनको विवरण

२०७४ आषाढ मसान्तमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको

(अंकहरू रुपैयाँमा)

विवरण	शेयर पुँजी	सञ्चित मुनाफा	डेफर्ड कर जगेडा	FVtOCI* जगेडा	पुनर्मूल्याङ्कन जगेडा	जम्मा
२०७२ श्रावणको शुरु मौज्दात	१५,००,००,००,०००	५०,०७,६३,५५,०५३			१५,९२,२०,८८,३८९	८०,९९,८४,४३,४४२
विगत वर्षको समायोजन		(५,०८,५२२)				(५,०८,५२२)
डेफर्ड करमा रकमान्तर		(३,४३,६३,१९,६८४)	३,४३,६३,१९,६८४			
विगत वर्षको समायोजन गर्नुभन्दा अगाडिको परिमार्जित मौज्दात		(२,८२,७५,६५,१४२)				(२,८२,७५,६५,१४२)
विगत वर्षको आय		९,६५,२२,२२५				९,६५,२२,२२५
विगत वर्षको खर्च		(३६,२२,२०,८५४)				(३६,२२,२०,८५४)
संशोधित पुनर्निर्धारण कर		(६,१७,०८,३९८)				(६,१७,०८,३९८)
Adjustment of Unearned Sales (refer note 30.3)		(४१,३१,७२,४६६)				(४१,३१,७२,४६६)
परिमार्जित शुरु मौज्दात	१५,००,००,००,०००	४३,०७,१३,८२,२१२	३,४३,६३,१९,६८४		१५,९२,२०,८८,३८९	७७,४२,९७,९०,२८५
चालू वर्षको नाफा		१३,४४,४७,९६,७४०				१३,४४,४७,९६,७४०
आ.व. २०७१/७२ को लाभांश		(७,५०,००,००,०००)				(७,५०,००,००,०००)
डेफर्ड करमा रकमान्तर		७,९०,८०,०६६	(७,९०,८०,०६६)			-
२०७३ आषाढ मसान्तसम्मको मौज्दात	**१५,००,००,००,०००**	**४९,०९,५२,५९,०१७**	**३,३५,७२,३९,६१८**		**१५,९२,२०,८८,३८९**	**८३,३७,४५,८७,०२४**

विवरण	शेयर पुँजी	सञ्चित मुनाफा	डेफर्ड कर जगेडा	FVtOCI जगेडा	पुनर्मूल्याङ्कन जगेडा	जम्मा
२०७३ श्रावणको शुरु मौज्दात	१५,००,००,००,०००	४९,०५,९२,५९,०१७	३,३५,७२,३९,६१८		१५,९२,२०,८८,३८९	८३,३७,४५,८७,०२४
विगत वर्षको समायोजन		(६,८१,०३,३८८)				(६,८१,०३,३८८)
विगत वर्षको आय		२९,१४,९८,४९५				२९,१४,९८,४९५
विगत वर्षको खर्च		(४१,७९,०४,५९७)				(४१,७९,०४,५९७)
संशोधित पुनर्निर्धारण कर		(३४,७५,८८,६६०)				(३४,७५,८८,६६०)
Adjustment of Stock (30.4)		(१,२६,३९,९०९)				(१,२६,३९,९०९)
Adjustment of Unearned Sales (refer note 30.3)		(१,०९,६७३)				(१,०९,६७३)
परिमार्जित शुरु मौज्दात	१५,००,००,००,०००	४८,५४,०४,११,२८५	३,३५,७२,३९,६१८		१५,९२,२०,८८,३८९	८२,८१,९७,३९,२९२
चालू वर्षको नाफा		**१६,१६,११,०८,९३७**				**१६,१६,११,०८,९३७**
आ.व. २०७२/७३ को लाभांश		(७,६५,००,००,०००)				(७,६५,००,००,०००)
पुनर्मूल्याङ्कन जगेडामा रकमान्तर		(२,१६,६३,८२,१४२)			२,१६,६३,८२,१४२	-
डेफर्ड करमा रकमान्तर		(९९,०२,६७,२३७)	९९,०२,६७,२३७			-
२०७४ आषाढ मसान्तसम्मको मौज्दात	**१५,००,००,००,०००**	**५३,८९,४८,७०,८४३**	**४,३४,७५,०६,८५५**		**१८,०८,८४,७०,५३१**	**९१,३३,०८,४८,२२९**

*Fair Value to Other Comprehensive Income

हाम्रो संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

केदार बहादुर अधिकारी
अध्यक्ष

कामिनी राजभण्डारी
प्रबन्ध निर्देशक

रमेश ढकाल
सञ्चालक

रामचन्द्र ढकाल
सञ्चालक

सी.ए. (डा.) सुबोध कुमार कर्ण
सुबोध एसोसियट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

उत्तर कुमार खत्री
सञ्चालक

विनय कुमार चालिसे
सञ्चालक

सूर्यभक्त पोखरेल
प्रमुख वित्तीय अधिकृत

गंगा सागर मातन्छे
उप-प्रबन्धक

मितिः मंसिर २९, २०७४
स्थानः काठमाडौं

२०७४ आषाढ मसान्तमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको वित्तीय विवरणहरूसँग सम्बन्धित टिप्पणीहरू

क) सामान्य जानकारी

नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेड (नेपाल टेलिकम ब्रान्ड नाम रहेको), तत्कालीन कम्पनी ऐन, २०५३ को अधीनमा रही २०६० साल माघ (सन् फेब्रुअरी २००४) मा स्थापना भई नेपालका दूरसञ्चार सेवाप्रदायक कम्पनीहरूमा अग्रणी भागमा रहेको छ। कम्पनीले आफ्ना सेवाहरू (भ्वाइस, डाटा तथा भ्यालु एडेड सेवाहरू) मा अत्याधुनिक प्रविधिहरूको प्रयोग गरी सेवा प्रदान गर्दै आएको छ।

नेपाल टेलिकम (यसपछि 'कम्पनी' भनिने) सरकारको शतप्रतिशत स्वामित्व भएको 'नेपाल दूरसञ्चार संस्थान'बाट कम्पनीमा परिणत भएको संस्था हो। यसमा तत्कालीन संस्थानमा रहेको सम्पत्ति तथा दायित्वहरू, इक्विटी सरकारको स्वामित्वमा रहने गरी हस्तान्तरण भई आएको छ।

कम्पनीका प्रमुख संस्थापकहरू नेपाल सरकार तथा नागरिक लगानी कोष रहेका छन्। नेपाल सरकारले आफ्नो अधिनमा रहेको हिस्साबाट केही हिस्सा कम्पनीका कर्मचारीहरू तथा सर्वसाधारणमा शेयरको रुपमा वितरण गरेको छ। शेयरधनीहरूको विवरण टिप्पणी ९ मा उल्लेख गरिएको छ।

कम्पनीको केन्द्रीय कार्यालय भद्रकाली प्लाजा, काठमाडौंमा रहेको र कम्पनीले देशैभरि आफ्ना शाखाहरू विस्तार गरेको छ। कम्पनी आफ्नो पहुँच देशभर पुऱ्याउन भरमग्दुर प्रयासरत छ। देशका शहरी तथा विकट क्षेत्रमा रहेका आफ्ना अमूल्य ग्राहकहरूमा गुणस्तरीय सेवा प्रदान गरी सामाजिक र आर्थिक विकासमा कम्पनीले उल्लेख्य टेवा पुऱ्याएको छ।

कम्पनीले विश्वको बदलिँदो परिस्थितिअनुरुप उच्च प्रविधिमा आधारित विभिन्न प्रकारका दूरसञ्चार सेवाहरू ग्राहकसमक्ष पुऱ्याइरहेको छ।

कम्पनीको वार्षिक वित्तीय विवरणहरू सर्वसाधारणको लागि प्रकाशित गरिनुको साथै कम्पनीको वेबसाइट www.ntc.net.np मा पनि राखिएको छ।

कम्पनीको शेयर व्यावसायिक कारोबारको प्रयोजनार्थ नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लिमिटेड (NEPSE) मा सूचीकृत गरिएको छ।

ख) लेखा विवरणहरू तयारीका आधारहरू

जायजेथा, प्लान्ट र उपकरणहरूको पुनर्मूल्याङ्कन, सम्पत्ति र दायित्वहरूको वास्तविक मूल्य (Fair Value) मापनलाई आधार लिई कम्पनीका वित्तीय विवरणहरू ऐतिहासिक लागत (Historical Cost Convention) अवधारणाको आधारमा तयार गरिएका छन्।

कम्पनीका वित्तीय विवरणहरू प्रोदभावी (Accrual) आधारमा तयार गरिएका छन्। व्यावहारिक कारणले कतिपय आम्दानी र खर्चहरू जस्तै- इन्टरनेट सेवा तथा पोल भाडाबाट प्राप्त आम्दानीलाई नगद आधारमा लेखांकन गरिएको छ। यी आयहरूलाइ प्रोदभावी आधारमा लेखांकन गर्दा सारभूतरुपमा फरक नपर्ने व्यवस्थापनको विश्वास रहेको छ। (टिप्पणी ११ मा)

ग) नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मानहरूको अनुपालना

कम्पनीका वित्तीय विवरणहरू नेपाल लेखामान बोर्ड (ASB) तथा नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्टस् संस्थाले (ICAN) १३ सेप्टेम्बर २०१३ मा जारी गरेको नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मानहरू (NFRS) को आधारमा तयार गरिएका छन्।

घ) वित्तीय विवरणहरूको स्वीकृति

कम्पनीका वित्तीय विवरणहरू मंसिर २९, २०७४ (15th December 2017) मा बसेको कम्पनीको सञ्चालक समितिको बैठकले पारित गरेको छ।

ङ) Future Accounting and Reporting Developments

IFRS 16 Leases

IASB द्वारा १३ जनवरी २०१६ मा अन्तर्राष्ट्रिय लेखामान १७ "Leases" प्रतिस्थापन गर्न अन्तर्राष्ट्रिय वित्तीय प्रतिवेदन मान १६ जारी गरियो। अन्तर्राष्ट्रिय वित्तीय प्रतिवेदन मान १६ ले पट्टा सम्झौताअनुसार Lessees ले सम्पत्ति वा दायित्वको प्रयोगको भविष्यमा हुने भुक्तानीमा अधिकारको लेखाङ्कन गनुपर्ने उल्लेख छ। Lessor को लेखाङ्कन भने हालको अन्तर्राष्ट्रिय लेखामान १७ अनुसार नै रहेको छ। अन्तर्राष्ट्रिय वित्तीय प्रतिवेदन मान १६ सन २०१९ जनवरी १ देखि लागू गरिने छ।

Amendments to IAS 7 Statement of Cash Flows and IAS 12 Income Taxes

IABS ले १६ जनवरी २०१६ मा अन्तर्राष्ट्रिय लेखामान ७ नगद प्रवाह विवरणमा संशोधन गरी निकायले वित्तीय क्रियाकलापहरूमा अतिरिक्त विवरणहरू पेस गर्नुपर्ने तथा अन्तर्राष्ट्रिय लेखामान १२ आयकरमा संशोधन गरी Unrealized Losses मा कुन अवस्थामा स्थगन कर लेखांकन गर्ने खुलस्त गरेको छ। उपर्युक्त संशोधनले कम्पनीको वित्तीय प्रस्तुतिमा खासै प्रभाव पारेको देखिँदैन।

च) वित्तीय विवरणहरूको प्रस्तुति

१. नाफा वा नोक्सान विवरणलाई खर्चको प्रकृतिको (by Nature) आधारमा वर्गीकरण गरी तयार गरिएको छ।

२. नगद प्रवाह विवरणमा संलग्न सञ्चालन गतिविधिबाट हुने नगद प्रवाह अप्रत्यक्ष (Indirect) विधि अनुसार तयार गरिएको छ।

छ) प्रस्तुतीकरण मुद्रा

कम्पनीका वित्तीय विवरणहरू चलनचल्तीको कारोबार मुद्रा (नेपाली रुपियाँ) मा प्रस्तुत गरिएको छ।

ज) चालू र गैर चालू (सम्पत्ति र दायित्व) विभाजन

कम्पनीका सम्पत्ति र दायित्वहरूलाई आवश्यक परेको ठाउँमा तिनीहरूको परिपक्व अवधिको (Maturity Period) आधारमा चालू तथा गैर चालू सम्पत्ति र दायित्वहरूमा विभाजन गरिएको छ।

झ) डिस्काउन्टिङ

एक वर्षभन्दा बढी अवधिसम्म उल्लेख्य (Material) प्रभाव रहने सम्पत्तिको प्राप्ति वा दायित्व निसर्ग गर्दा कम्पनीले डिस्काउन्टिङको प्रयोग गर्ने गरेको छ। कम्पनीले विविध आन्तरिक तथा बाह्य पक्षहरूमाथि विचार गरी नगद प्रवाहमा प्रयोग हुने डिस्काउन्टिङ दरको निर्धारण गरेको छ। सामान्यतया यस्तो डिस्काउन्टिङ दर निकाल्नको लागि Capital Assets Pricing Model - CAPM प्रयोग गरिन्छ। सम्पत्तिमा इम्पेयरमेन्टको निर्धारण गर्दासमेत डिस्काउन्टिङ दरलाई प्रयोग गरिएको छ। कम्पनीको कुनै पनि दीर्घकालीन ऋण नभएमा पुँजीको लागत नै पुँजीको भारित औसत (Weighted Average) लागत हुन्छ। अनुमानित प्रतिफल दर (Expected Rate of Return) निर्धारणमा CAPM को प्रयोगका लागि Beta को आवश्यकता हुन्छ। दूरसञ्चार उद्योगमा एकमात्र सूचीकृत कम्पनी भएको कारण बजार गति र प्रतिफल दरको वास्तविक रुप देखाउनको लागि Beta को प्रयोगबाट आएको नतिजाले कम्पनीको आर्जन दरको उपयुक्त चित्रण गर्ने देखिँदैन। शेयर बजार Volatile हुँदाको अवस्थामा समेत कम्पनी शेयरको मूल्य स्थिर रहेको देखिन्छ। यसकारण डिस्काउन्टिङ दर प्रयोजनको लागि CAPM को प्रयोग गरिएको छैन।

वित्तीय विवरणहरूमा डिस्काउन्टिङ दर निर्धारण गर्दा जोखिम समायोजन लाभांश वृद्धि मोडेल (Risk Adjusted Dividend Growth Model) को प्रयोग गरिएको छ। यसरी निर्धारण हुन आएको डिस्काउन्टिङ दर ८ प्रतिशतले दायित्वहरूमा डिस्काउन्टिङ गरिएको छ।

सम्पत्ति र प्राप्तिहरूमा कम्पनीको लगानीबाट प्राप्त औसत आयको आधारमा ८ प्रतिशत डिस्काउन्टिङ दर निर्धारण गरिएको छ।

ञ) लेखा नीतिहरू, लेखा अनुमानहरू तथा निर्णयहरू

लेखा नीतिहरू

नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मानहरूअनुसार कम्पनीको व्यवसायसँग मेल खाने गरी लेखा नीतिहरू निर्धारण र लागू गर्नुपर्दछ। कम्पनीको वित्तीय अवस्था, नतिजा तथा नगद प्रवाहमा सारभूतरुपमा असर पार्न सक्ने लेखा नीति तथा लेखा अनुमानहरू प्रयोग गर्दा सञ्चालक समिति र व्यवस्थापनको तहबाट उपयुक्त निर्णय लिने गरेको छ। यी लेखा नीतिहरू कम्पनीले निरन्तररुपमा कार्यान्वयनसमेत गर्दै आइरहेको छ।

आवश्यक लेखा नीतिहरू अथवा लेखा नीतिमा भएका परिवर्तनहरूलाई वित्तीय विवरणका सम्बन्धित खण्डहरूसाथ टिप्पणीमा समावेश गरिएका छन्। परिवर्तन र त्यसको असरलाई आवश्यकताअनुसार औंल्याइएको छ।

लेखा अनुमानहरू तथा निर्णयहरू

नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मानहरू अनुसार कम्पनीले वित्तीय विवरणहरू तयार गर्दा वित्तीय विवरणहरू तयार गरिएको मितिसम्म कायम सम्पत्ति र दायित्वहरू, सोही मितिसम्म उल्लेख (Disclose) गरिएका सम्भावित सम्पत्ति र दायित्वहरू तथा सोही अवधिसम्मको मात्र आम्दानी तथा खर्चहरूसँग सम्बन्धित रकमलाई आधार मानी लेखा अनुमानहरू तयार गर्नुपर्ने हुन्छ। पूर्वानुमानको क्रममा हुने अन्तर्निहित अनिश्चितताको कारण भावी अवधिको लागि अनुमान गरी रिपोर्ट गरिएका नतिजाहरूमा केही फरक पर्न सक्ने हुन्छ। लेखासम्बन्धी पूर्वधारणा तथा अनुमानहरूलाई विगतका अनुभवहरू, प्रभाव पार्न सक्ने तत्वहरू तथा भविष्यमा प्रभाव पार्न सक्ने भनी विश्वास गरिएका घट्नाहरू समेतलाई विचार गरी Ongoing Basis मा समीक्षा गर्ने गरिएको छ। लेखा अनुमानहरूको पुनर्विचार गर्दा सोही अवधिको लागि मात्र प्रभाव गर्ने भए सोही अवधिको लागि र भविष्यमा पनि प्रभाव पर्ने भएमा हाल तथा भविष्यको लागि पनि स्वीकार्य हुने गरी उल्लेख गरिएको छ।

वित्तीय विवरणहरू तयार गर्ने क्रममा व्यवस्थापनबाट निर्णय भई लागू गरिएका कम्पनीका लेखा नीतिहरू तथा अनुमानहरूको प्रमुख स्रोतहरू जसले कम्पनीको वित्तीय अवस्थामा प्रभाव पार्दछन् त्यस्ता विशेष लेखा नीति तथा अनुमानका आधारहरूलाई लेखा टिप्पणीको साथमा उल्लेख गरिएको छ।

ट) निरन्तर अवधारणा (Going Concern)

व्यवस्थापनले कम्पनीका वित्तीय विवरणहरू निरन्तर अवधारणा (Going Concern) आधारमा तयार गरेको छ।

ठ) सहायक, एशोसियट्स तथा संयुक्त उपक्रममा लगानी (Investments in Subsidiaries, Associates and Joint Ventures)

कम्पनीले अरु कुनै पनि संस्थाहरूसँग वित्तीय विवरणहरू समायोजन गर्ने गरी नियन्त्रण राख्दैन। कम्पनीले गरेको शेयर लगानीलाई वित्तीय लगानीमा लेखांकन गरिएको छ, जसलाई टिप्पणी ७.१ मा गैर व्यापारीक वित्तीय लगानी (Non-trading Financial Investments) मा उल्लेख गरिएको छ भने Investment in Associates लाई टिप्पणी ४ मा देखाइएको छ।

ड) प्रस्तुतीकरण मितिहरू (Reporting Dates)

विवरण	नेपाली पात्रो अनुसारको मिति/अवधि	अंग्रेजी पात्रो अनुसारको मिति/अवधि
वित्तीय अवस्थाको तुलनात्मक विवरण मिति	३१ आषाढ २०७३	१५ जुलाई २०१६
तुलनात्मक रिपोर्टिङ अवधि	१ श्रावण २०७२ देखि ३१ आषाढ २०७३ सम्म	१७ जुलाई २०१५ देखि १५ जुलाई २०१६ सम्म
नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मानहरूअनुसारको वित्तीय अवस्थाको विवरण मिति	३१ आषाढ २०७४	१५ जुलाई २०१७
नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मानहरू प्रस्तुतीकरण अवधि	१ श्रावण २०७३ देखि ३१ आषाढ २०७४ सम्म	१६ जुलाई २०१६ देखि १५ जुलाई २०१७ सम्म

ढ) Materiality

कम्पनीले आफ्नो वित्तीय विवरणहरू तयार गर्दा प्रकृति वा मात्रा वा दुवैको आधारमा Materiality को निर्धारण गर्ने गर्दछ। वित्तीय विवरणको प्रस्तुतिमा Materiality एउटा Pervasive Constraint हो, जुन गुणात्मक चरित्रको रिपोर्टिङको लागि सान्दर्भिक हुन्छ।

लेखा नीतिहरू र व्याख्यात्मक टिप्पणीहरू

१ अदृश्य सम्पत्ति

लेखा नीतिहरू

कम्पनीले आफ्नो नियन्त्रणमा भएका र भविष्यमा कम्पनीलाई आर्थिक लाभ प्रदान गर्ने प्रबल सम्भावना भएका लागत मूल्यलाई सजिलै मापन गर्न सकिने सम्पत्तिहरूको पहिचान गरी लेखांकन गर्दछ।

प्रयोगयोग्य अवधिहरू (Useful Lives) भएका अदृश्य सम्पत्तिहरूलाई प्राप्त हुँदाको मूल्य (Acquisition Cost) बाट सञ्चित ह्रास मूल्य (Accumulated Amortized Cost) तथा सञ्चित Impairment नोक्सानी घटाएर निर्धारण गरिएको छ।

सम्पत्तिको प्रयोगयोग्य जीवन अवधि र ह्रास (Amortisation) विधि कम्पनीले हरेक वर्ष पुनरवलोकन गर्ने गरेको छ। सम्पत्तिको अनुमानित प्रयोगयोग्य अवधि (Expected Useful Life) तथा सम्पत्तिबाट भविष्यमा हुने आर्थिक लाभको उपभोगलाई नेपाल लेखामान ८ ले औंल्याएको विधिसँग उपयुक्त हुने गरी Amortisation अवधि र विधिमा परिवर्तन गरी लेखांकन गरिनुको साथै सोही अनुसार नै लेखा अनुमानहरूमा पनि परिवर्तन गरिएको छ।

असीमित प्रयोगयोग्य अवधि भएका अदृश्य सम्पत्तिहरूको प्रस्तुतिकरण मितिमा Impairment मूल्यांकन गरिन्छ।

व्याख्यात्मक टिप्पणीहरू

Hardware उपकरणहरूको क्षमता विस्तारको लागि प्रयोग गरिने Software हरूलाई जायजेथा, प्लान्ट र उपकरण (PPE) मा समावेश गरी Hardware उपकरणहरूको प्रयोग योग्य अवधिसँगै ह्रासकट्टी गरिन्छ।

अनुमति पत्र दस्तुर (Licence Fees)

खुद अदृश्य सम्पत्तिहरूमा नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरणलाई भुक्तानी गरी बाँकी रहेको अनुमति पत्र (दस्तुर) हरू पर्दछन्। नियामक निकायको माग र आवश्यकता हेरी अनुमति पत्र दस्तुर अग्रिमरुपमा भुक्तानी गरिएको छ। वित्तीय विवरणमा प्रस्तुत गर्दा विवरण प्रक्षेपण गरिएको अवधिको लागि सान्दर्भिक रकम Amortized गरी बाँकी रकम वित्तीय विवरणमा अदृश्य सम्पत्तिको रुपमा सारिएको छ।

अनुमति पत्रको Amortization दूरसञ्चार प्राधिकरणले निर्दिष्ट गरेको अवधिको लागि Time Apportion Basis बाट गरिएको छ।

	पी.एस.टी.एन	मोबाइल (GSM)	इन्टरनेट	रूपैयाँ
अवधि (देखि)	२०७२.१०.१३	२०७१.०१.२९	२०७२.०१.१५	
अवधि (सम्म)	२०७७.१०.१२	२०७६.०१.२७	२०७७.०१.१३	
आयु (वर्षमा)	५	५	५	
जम्मा	१३,४४,१५,०००	१८,९०,००,०००	२,७०,०००	३२,३६,८५,०००
३१.०३.२०७३ को मौज्दात	१२,१९,६७,८०३	१०,६५,६४,९३२	२,०४,१६४	२२,८७,३६,८९९
आ.व. २०७३/७४ मा भुक्तानी	-	-	-	-
आ.व. २०७३/७४ को किस्ता	(२,६८,८३,०००)	(३,७८,००,०००)	(५४,०००)	(६,४७,३७,०००)
३१.०३.२०७४ को मौज्दात	९,५०,८४,८०३	६,८७,६४,९३२	१,५०,१६४	१६,३९,९९,८९९

GSM नवीकरण दस्तुरसम्बन्धी थप जानकारी

GSM सेवाको नवीकरण दस्तुर २० अर्ब रुपियाँ तोकिएको अवधिदेखि लगातार ५ वर्षसम्म खर्च देखाइएको छ। सरकारले मिति २०६९.०६.१४ को क्याबिनेटबाट नवीकरण दस्तुरबापतको २० अर्ब रुपियाँ ८ किस्तामा तिर्न पाउने गरी पुनर्तालिकीकरण गरेको छ। तिर्न बाँकी यस्तो दायित्वलाई चालू र गैर चालू दायित्वमा विभाजन गरी देखाइएको छ।

GSM सेवाको दोस्रो नवीकरण दस्तुरसम्बन्धी विषय कानुनतः विवादित रहेको र त्यसको भुक्तानीको प्रक्रिया के हुने भन्ने विषयमा हालसम्म कुनै ठोस निर्णय हुन सकेको छैन। सरकारले उक्त विषयमा निर्णय गर्न गठन गरेको कमिटीले रकम तथा दायित्व निर्धारण गरी विवाद टुङ्याएको अवस्थामा तथा कानुनतः तिर्नुपर्ने सम्भाव्यता देखिन आएमा दोस्रो नवीकरण दस्तुरबापत कम्पनीलाई दायित्व र व्ययभार पर्न सक्छ। (टिप्पणी २५.१.१)

२. जायजेथा, प्लान्ट र उपकरण (Property, Plant and Equipmet: PPE)

लेखा नीतिहरू

जायजेथा, प्लान्ट र उपकरणहरूलाई तिनीहरूको सम्पूर्ण खर्चबाट सञ्चित ह्रास तथा सञ्चित Impairment Loss घटाई आएको लागत मूल्यमा कम्पनीको वासलातमा देखाइएको छ। कम्पनीले आफ्नो नियन्त्रणमा भएका र भविष्यमा कम्पनीलाई आर्थिक लाभ प्रदान गर्ने प्रबल सम्भावना भएका तथा लागत मूल्यलाई सजिलै मापन गर्न सकिने सम्पत्तिहरूको पहिचान गरी लेखांकन गर्ने गरिएको छ।

जायजेथा, प्लान्ट र उपकरणहरूको ह्रास कट्टी अवधि सम्पत्तिको प्रयोगयोग्य अवधिको आधारमा गरिन्छ। ह्रास कट्टी गर्दा सम्पत्ति प्राप्त गरिएको वर्षदेखि समदरमा गर्ने गरिन्छ। बाँकी मूल्य, प्रयोगयोग्य अवधि र ह्रास कट्टी दर कम्तीमा प्रत्येक वर्षान्तमा पुनरावलोकन गरिएको छ। कुनै अनुमानहरू फरक पर्न गएको अवस्थामा त्यस्ता फरकहरूलाई नेपाल लेखामान ८ अनुसार लेखांकन गरिएको छ।

खरिद मूल्यको अलावा सम्पत्तिहरूलाई तिनीहरूको स्थानसम्म पुऱ्याउन र वास्तविक ढंगमा सञ्चालन क्षमतायोग्य बनाउन लागेका खर्चहरूलाई सम्पत्तिको मूल्यमा नै समाहित गरिएको छ। फरक-फरक प्रयोगयोग्य अवधि भएका पार्टपुर्जाहरू जडित प्लान्ट र उपकरणहरूको हकमा त्यस्ता पार्टपुर्जाहरूको आ-आफ्नो अवधिको आधारमा छुट्टाछुट्टै ह्रास कट्टी गरिएको छ। नेपाल लेखामान १६ ले सम्बोधन नगर्ने खर्चहरूलाई सम्बन्धित अवधिमै खर्च लेखिएको छ।

नेपाल लेखामान १६ र International Financial reporting Interpretation Committee (IFRIC) - १ ले जायजेथा, प्लान्ट र उपकरणहरूको लागतमा विस्थापित गर्न, Dismantle वा सोही स्थानमा पुनर्स्थापन गर्न लाग्ने खर्चहरूसमेत समावेश गनुपर्ने व्यवस्था रहेको र त्यस्ता लागत अनुमान गरी लेखांकन गर्न कठिन हुने तथा विगतको अनुभवलाई समेत हेर्दा त्यस्ता अनुमानलाई समावेश नगर्दा पनि आर्थिक निर्णयहरूमा सारभूत असर नपर्ने देखिन्छ। तसर्थ Assets Retirement Obligation (ARO) को लेखांकन गरिएको छैन।

कम्पनीको नाममा रहेको जग्गालाई आवधिक पुनर्मूल्यांकनको आधारमा वास्तविक मूल्य (Fair Value) मा कायम गरिएको छ।

कम्पनीले सेवा विस्तार, उपकरण तथा पूर्वाधार निर्माणमा उल्लेख्य लगानी गरेको छ। भौतिक सम्पत्तिहरूभित्र मुख्यतया कम्पनीको नेटवर्क सञ्चालन गर्ने उपकरण तथा प्रविधिहरू पर्दछन्।

विस्थापित भएका, मर्मत गरी सञ्चालन गर्न नसकिने गरी बिग्रिएका तथा मूल्य नगण्य भई अप्रचलित अवस्थाका सम्पत्तिहरूलाई पहिचान भएको अवधिबाटै कम्पनीको सम्पत्ति शीर्षकबाट हटाइएको छ। जायजेथा, प्लान्ट र उपकरणहरूको कुनै एकाइको निसर्ग (Disposal) मूल्य र तिनीहरूको बाँकी रकम बीचको फरक मूल्यलाई त्यस्ता सम्पत्तिहरू विस्थापन गर्दा प्राप्त वास्तविक नाफा नोक्सान मानी कम्पनीको नाफा वा नोक्सान विवरणमा देखाइएको छ।

ह्रास कट्टी

जग्गा-जमिनबाहेकका अन्य सम्पत्तिहरूलाई तिनीहरूको प्रयोगयोग्य अवधिअनुसार Straight Line Method को आधारमा ह्रास कट्टी गरिएको छ। बाँकी मूल्य, सम्पत्तिको प्रयोगयोग्य अवधि र ह्रास कट्टी विधिहरूलाई हरेक आर्थिक वर्षको अन्त्यमा पुनरावलोकन गरिएको छ। पूर्वानुमानमा कुनै परिवर्तन भएको पाइएमा परिवर्तित अनुमानहरूलाई नेपाल लेखामान ८ अनुसार परिमार्जित गरी लेखांकन गरिएको छ। सम्पत्तिको प्रयोगयोग्य अवधि खण्ड १ मा वर्गीकरण गरी देखाइएको छ।

फरक-फरक प्रयोगयोग्य अवधि भएका पार्टपुर्जाहरू जडित प्लान्ट र उपकरणहरूको हकमा त्यस्ता पार्टपुर्जाहरूको आ-आफ्नो अवधिको आधारमा छुट्टाछुट्टै ह्रास कट्टी गरिएको छ। कुनै पनि पार्टपुर्जाहरूको प्रयोगयोग्य अवधि मुख्य उपकरणहरूको भन्दा बढी हुने गरी देखाइएको छैन।

De-recognition

जायजेथा, प्लान्ट र उपकरणहरूको कुनै एकाइको खूद निसर्ग मूल्य र तिनीहरूको बाँकी रकम बीचको फरक मूल्यलाई त्यस्ता सम्पत्तिहरू विस्थापन गर्दा प्राप्त वास्तविक नाफा नोक्सान मानिएको छ।

Impairment

जायजेथा, प्लान्ट र उपकरणहरूको बाँकी रकम तिनीहरूको असुली योग्य रकम (Recoverable Value) भन्दा बढी हुन आएमा सम्भव भएसम्म Cash Generation Unit को आधारमा र सो नभएमा सम्पत्तिको छुट्टाछुट्टै प्रकारको आधारमा Impairment Assessment गरिएको छ।

व्याख्यात्मक टिप्पणीहरू

जग्गा

स्वामित्वसम्बन्धी मान्य प्रमाणपत्रहरू भएका जग्गा-जमिनलाई Asset Recognition Criteria को आधारमा Principle of Substance over Form माथि पनि विचार गरी लेखांकन गरिएको छ। यस्ता सम्पत्तिहरूको वास्तविक मूल्य प्रचलित बजार मूल्य र सरकारी दरलाई आधार मानी निर्धारण गरिएको छ। सबै जग्गा-जमिनलाई वास्तविक मूल्य मा हुने गरी पुनर्मूल्यांकन गरिएको छ।

अचल सम्पत्तिको Real Estate बजार मूल्य नभएको र सोही प्रकृति तथा स्थानको जग्गा-जमिनको वास्तविक मूल्य प्राप्त नभएको अवस्थामा त्यस्ता जग्गा-जमिनहरूको मूल्य निर्धारण नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान १३ को Level II ले औंल्याएको आवश्यकताको आधारमा गरिएको छ।

कम्पनीले यस्ता जग्गा-जमिनहरूलाई लामो अवधिसम्म आफ्नो स्वामित्वमा राखी व्यावसायिक प्रयोजनको लागि उपयोग गर्ने आधारलाई विचार गरी प्रचलित बजार मूल्य तथा जग्गा करको लागि सरकारले निर्धारण गर्ने मूल्यको आधार लिई सोको ५०-५० प्रतिशत भारित मूल्य लेखांकन गरिएको छ।

आ.व. २०७३/७४ मा २९ विभिन्न स्थानका जग्गाहरूलाई कम्पनीको स्वामित्वमा ल्याइएको छ। यसरी स्वामित्वमा ल्याइएका जग्गाहरूको करिब वास्तविक मूल्य (Approximate Fair Value) मा पुनर्मूल्यांकन गरी आएको मूल्य रु. २,१६,६३,८२,१४२ लाई वित्तीय विवरणमा समावेश गरिएको छ।

स्वामित्व प्रमाणपत्र नभएका सम्पत्तिहरू

(Substance over Form)

आफ्नो स्वामित्वको प्रमाण नभएका कतिपय जग्गा-जमिनहरू पनि कम्पनीले भोगचलन गरिरहेको छ। प्रयोगको निरन्तरता र आर्थिक लाभमा स्पष्ट अवरोध नहुने उपर्युक्त जग्गाहरूलाई कम्पनीको सम्पत्तिमा लेखांकन गरिएको छ। त्यस्ता जग्गाहरूको विवरण निम्नानुसार रहेको छ।

आफ्नो स्वामित्वमा नरहेको तर नेपाल टेलिकमले प्रयोग गरिरहेको जमिनको विवरण

क्र.सं.	जमिन तथा भवन	अवस्थित संख्या	क्षेत्रफल (वर्ग मि.)	रकम (रुपैयाँ)
१	**जमिन**	२३८	५,३८,२४३.८४	उपलब्ध छैन
	क) जंगलभित्र रहेको टावर संरचना अवस्थित जमिन	९७	१,३२,२९५.३६	
	ख) साबिक नेपाल दूरसञ्चार संस्थान हुँदाको जमिन			
	ग) नेपाल सरकारको मातहतमा रहेको जमिन	१०३	२,१९,०१८.३८	
	घ) नेपाल सरकारको अन्य कार्यालयको नाममा दर्ता भएको जमिन	१९	१,२०,९३५.१०	
	ङ) नेपाल टेलिकमको मातहतमा रहेको जमिन	१९	६५,९९५	
२	**भवन**		उपलब्ध छैन	३७,२७,२७,३२९

भवन तथा भौतिक संरचना

भौतिक पूर्वाधारहरू तथा संरचनाहरूलाई RCC, भारवहन क्षमता, ढुङ्गाको गाह्रो, टहरा तथा अन्य निर्माण बनोटको आधारमा वर्गीकरण गरिएको छ। त्यस्ता भौतिक पूर्वाधारहरूलाई तिनीहरूको प्रयोगयोग्य अवधिको आधारमा ऐतिहासिक लागतबाट सञ्चित ह्रास कट्टी गरी नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मानहरू अनुसारको वासलातको प्रारम्भ मितिमा मानीत लागत (Deemed Cost) को रुपमा लिई लेखाङ्कन गरिएको छ।

कम्पनीको स्वामित्वमा नभएका जग्गा-जमिनमा निर्माण गरिएका भवन तथा भौतिक संरचनाहरूलाई Substance Over Form को आधारमा लेखांकन गरिएको छ।

निर्माण गरिएका भौतिक संरचनाहरूको सम्बन्धित निकायबाट स्वीकृत नक्सा तथा निर्माण सम्पन्न प्रमाणपत्र प्राप्त नभएको अवस्थामा समेत रहेको र नियामक निकायबाट यस्ता संरचना निर्माणउपर जरिवाना लगाउने वा भत्काउन लगाउने जोखिम कम्पनीसँग रहन्छ।

प्लान्ट र उपकरणहरु :
प्लान्ट र उपकरणहरूलाई व्यवस्थापनको अनुमानको आधारमा निर्धारण गरिएको प्रयोगयोग्य अवधिको आधारमा ऐतिहासिक लागतबाट सञ्चित ह्रास कट्टी गरी मूल्य निर्धारण गरिएको छ।

भौतिकरुपमा नभएका वा कार्य सञ्चालनमा नरहेका प्लान्ट र उपकरणहरूको एकिन गरी नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मानहरूको अवधारणअनुसार लेखांकनबाट हटाइएको छ।

फर्निचर, फिक्स्चर र अन्य अफिस सामग्री :
फर्निचर, फिक्स्चर र अन्य अफिस सामग्रीहरूलाई व्यवस्थापनको अनुमानको आधारमा निर्धारण गरिएको प्रयोगयोग्य अवधिको आधारमा ऐतिहासिक लागतबाट सञ्चित ह्रास कट्टी गरी मूल्य निर्धारण गरिएको छ।

सवारीसाधन :
सवारीसाधनहरूलाई व्यवस्थापनको अनुमानको आधारमा निर्धारण गरिएको प्रयोगयोग्य अवधिको आधारमा ऐतिहासिक लागतबाट सञ्चित ह्रास कट्टी गरी मूल्य निर्धारण गरिएको छ।

प्रयोगयोग्य अवधि (खण्ड १)
भौतिक सम्पत्तिहरूको प्रयोगयोग्य अवधि निम्नानुसार छ।

वर्गीकरण	सह-वर्गीकरण	प्रयोगयोग्य अवधि
भवन	RCC फ्रेम संरचना	५०
	भार वहन संरचना (इँटा/ढुङ्गा)-कार्यालय प्रयोजन	२५
	भार वहन संरचना (इँटा/ढुङ्गा)-उपकरण प्रयोजन	१५
	धातु संरचना	१५
	सेल्टर	१५
	कम्पाउन्ड पर्खाल	१५
प्लान्ट तथा मेसिनरी	Underground नेटवर्क	१५
	Overhead नेटवर्क	१०
	अर्थ स्टेसन	७
	टेलिफोन सेट	५
	ADSL र इन्टरनेट प्रणाली	५
	अप्टिकल फाइबर	१०
	बिलिङ प्रणाली (Billing, WIN, AAA Server,VoMS etc)	७
	RAN उपकरण (BSC, BTS, BTS Van, Node B, RRU, BBU etc)	७
	Core उपकरण (MSC, HLR, OMC, VLR, IN, RSN, MGW, SMSC, USSD, PS, CS, WGW, IP Clock etc)	७
	Transmission उपकरण (Satellite, Microwave etc.)	७
	पावर-ब्याट्री	४
	पावर-अन्य	६
	टुल्स (Planning tools, testing tools, subscribers equipment, loose tools etc.)	५
	अन्य	५
अन्य	ताप, प्रकाश, ए.सी.	५
	फर्निचर र फिक्स्चर	५
	कार्यालय उपकरण	५
	सवारीसाधन (मोटरसाइकल/कार/जिप/ट्रक)	१०
	सवारीसाधन (ट्राइसाइकल, साइकल र अन्य)	५

आ.व.२०७३/७४ को जायजेथा, प्लान्ट र उपकरणको विस्तृत विवरण

(अंकहरू रुपैयाँमा)

विस्तृत विवरण	जमिन	भवन	प्लान्ट र मेसिनरी	ताप प्रकाश र ए.सी.	फर्निचर र फिक्स्चर	कार्यालय उपकरण	सवारीसाधन	जम्मा
लागत (रु.)								
आषाढ ३१, २०७३ मा	१६,४८,९०,१५,१९२	३,४०,७४,१३,०२१	३९,३२,८१,०३,४८३	२३,५३,४६,८०६	२७,८९,९१,२६०	१,४८६,१२०,५६६	९२,४३,३९,३४२	६२,१४,९३,२९,६७०
विगत वर्ष समायोजन पुँजी			८६,७२,९६,१२८			३७,०००		८६,७३,३३,१२८
पुनर्लेखाङ्कन आषाढ ३१, २०७३ मा	१६,४८,९०,१५,१९२	३,४०,७४,१३,०२१	४०,१९,५३,९९,६११	२३,५३,४६,८०६	२७,८९,९१,२६०	१,४८६,१५७,५६६	९२,४३,३९,३४२	६३,०१,६६,६२,७९८
वर्षभरिमा थप	२,१६,६३,८२,१४२	१८,२६,६८,०१३	३,३८,९७,६०,९६८	३,९६,०३,७४९	४,८०,४६,५६०	५७,७७१,१८५	२५,७६,९४१	५,८८,६८,०९,५५८
समायोजन								
आषाढ ३१, २०७४ मा	१८,६५,५३,९७,३३४	३,५९,००,८१,०३४	४३,५८,५१,६०,५७९	२७,४९,५०,५५५	३२,७०,३७,८२०	१,५४३,९२८,७५१	९२,६९,१६,२८३	६८,९०,३४,७२,३५६
ह्रास कट्टी								
आषाढ ३१, २०७३ मा	१	६२,५२,६३,१६५	२४,३०,६२,९२,५८१	१९,४६,८५,३२४	२०,७३,२५,९३२	१,२७९,३००,५३९	६१,७४,३८,५२२	२७,२३,०३,०६,०६४
विगत वर्ष ह्रास कट्टी समायोजन			६,१३,३५,९४६					
Accumulated Impairment Loss			१६,५५,०१,७६५					१६,५५,०१,७६५
Adjustment Accumulated Impairment Loss			(१,०७,७१,४७७)					(१,०७,७१,४७७)
पुनर्लेखाङ्कन आषाढ ३१, २०७३ मा	१	६२,५२,६३,१६५	२४,५२,२३,५८,८१५	१९,४६,८५,३२४	२०,७३,२५,९३२	१,२७९,३००,५३९	६१,७४,३८,५२२	२७,४४,६३,७२,२९८
चालू वर्षको ह्रास कट्टी		९,३६,१३,०३२	४,०९,९६,६२,९७४	१,२३,३२,७९८	२,५६,२७,६८०	७४,७६६,१६२	६,६०,५४,८५४	४,३७,२०,५७,५००
चालू वर्षको Impairment Loss			(५,८०,६८,००६)					(५,८०,६८,००६)
समायोजन								
आषाढ ३१, २०७४ मा	१	७१,८८,७६,१९७	२८,५६,३९,५३,७८३	२०,७०,१८,१२२	२३,२९,५३,६१२	१,३५४,०६६,७०१	६८,३४,९३,३७७	३१,७६,०३,६१,७९२
NET BLOCK								
आषाढ ३१, २०७४ मा	१८,६५,५३,९७,३३३	२,८७,१२,०४,८३७	१५,०२,१२,०६,७९६	६,७९,३२,४३३	९,४०,८४,२०८	१८९,८६२,०५०	२४,३४,२२,९०७	३७,१४,३१,१०,५६४
आषाढ ३१, २०७३ मा	१६,४८,९०,१५,१९१	२,७८,२१,४९,८५७	१४,८५,६३,०९,१३७	४,०६,६१,४८२	७,१६,६५,३२७	२०६,८२०,०२७	३०,६९,००,८२०	३४,७५,३५,२१,८४१
पुनर्लेखाङ्कन आषाढ ३१, २०७३ मा	१६,४८,९०,१५,१९१	२,७८,२१,४९,८५७	१५,६७,३०,४०,७९६	४,०६,६१,४८२	७,१६,६५,३२७	२०६,८५७,०२७	३०,६९,००,८२०	३५,५७,०२,९०,५००

३. पुँजीगत कार्य प्रगति (Capital Work in Progress)

निर्माणाधीन सम्पत्तिहरूलाई यदि कुनै Impairment Loss छ भने सो घटाई लागत मूल्यमा लेखांकन गरिएको छ। यस्ता सम्पत्तिहरूमा ह्रास कट्टी उद्देश्यअनुसार प्रयोग गर्नयोग्य भएपछि मात्र ह्रास कट्टी गर्न शुरु गरिन्छ।

नयाँ प्रणाली तथा उपकरणहरूको प्राप्ति र जडान खर्चहरूलाई कार्य सञ्चालनमा आउनुअघिसम्म वा सिभिलसम्बन्धी कार्यहरू समाप्त नभएको मितिसम्म पुँजीगत कार्य प्रगतिमा लेखांकन गरिएको छ। पुँजीगत कार्य प्रगति मूल्यभित्र निर्माणसँग सम्बन्धित स्टोरमा रहेका जिन्सी मौज्दात, ओसारपसारमा रहेका जिन्सी सामग्री (Stock in Transit), ठेकेदार र आपूर्तिकर्तासँगको बाँकी मूल्य तथा प्राप्त गर्न बाँकी उपकरण मूल्यहरू संलग्न छन्। उपकरणहरू कार्य सञ्चालनमा आएपछि तथा सिभिलसम्बन्धी कार्यको कार्य सञ्चालन योग्य भई हस्तान्तरण भएपछि पुँजीकरण गरिन्छन्।

व्याख्यात्मक टिप्पणीहरू

(अंकहरू रुपैयाँमा)

पुँजीगत कार्य प्रगति	पुँजीगत कार्य	जडान गरिएका पुँजीगत मौज्दात सामग्री	ठेकेदार तथा आपूर्तिकर्ता पेश्की	जम्मा
३१ आषाढ २०७३ जम्मा मौज्दात	२१,११,९३,९००	१,९४,१२,९३,५६२	१,७६,५६,३२,७२१	३,९१,८१,२०,१८३
खुद थप/(स्थानान्तरण)	१९,०४,८६,७५५	३,२७,५३,१८,५७१	(६६,५८,५९,२९३)	२,७९,९९,४६,०३३
चालू वर्षको Impairment	-	(५८,०६,९२,२५७)	(५८,४९,६१७)	(५८,६५,४१,८७४)
३१ आषाढ २०७४ को जम्मा मौज्दात	४०,१६,८०,६५५	४,६३,५९,१९,८७६	१,०९,३९,२३,८११	६,१३,१५,२४,३४२

४. एसोसियट्समा लगानी (Investment in Associates)

लेखा नीतिहरू

"Associate" कम्पनीको बाहुल्यता (Significant Influence) रहने तर कम्पनीको सहायक कम्पनी वा संयुक्त लगानी नभएको संस्था हो। Significant Influence भन्नाले वित्तीय र सञ्चालन नीतिसम्बन्धी निर्णय प्रक्रियामा भाग लिन सक्ने तर नीतिहरूमाथि नियन्त्रण वा संयुक्त नियन्त्रण भने नरहने अवस्था हो।

कुनै कम्पनीको खुद वास्तविक रकममा प्राप्त शेयर तथा Associate का स्पष्ट पहिचान भएका सम्पत्ति, दायित्वहरू वा आकस्मिक दायित्वहरू प्राप्त गर्दा हुन आउने थप लागतलाई प्राप्त मितिमा ख्यातिको रुपमा लेखांकन गरी लगानीको शुरु रकममा जोडिएको छ।

Associates का त्यस्ता सम्पत्ति र दायित्वहरूलाई इक्विटी विधिबाट लेखांकन गरी वित्तीय विवरणहरूमा समावेश गरिएको छ। इक्विटी विधिमा कुनै पनि Associate मा भएको लगानीलाई वित्तीय अवस्थाको विवरणमा प्राप्तिपछि (Post-Acquisition) Associates सँगको खुद सम्पत्ति हिस्सामा भएको परिवर्तनहरूको समायोजन तथा कुनै Impairment भए सो घटाई लागत मूल्यमा देखाइएको छ भने कम्पनीको शेयरमा भएको करपछिको नाफा वा नोक्सानलाई वित्तीय विवरणको नाफा नोक्सान खातामा देखाइएको छ। Associates सँगको नोक्सानलाई यदि कम्पनीले Associates बाट प्राप्त गर्ने ब्याजभन्दा बढी छ भने कम्पनीको Associates सँगको कानुनी र रचनात्मक दायित्वहरूसम्मको रकमलाई लेखांकन गरेका वा Associates लाई भुक्तानी गर्ने गरेको छ।

व्याख्यात्मक टिप्पणीहरू

(अंकहरू रुपैयाँमा)

एसोसियट्समा लगानी	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
त्रिशूली ३ बी मा लगानी		
लागत	२५,२५,००,०००	२०,२५,००,०००
इक्विटीमा समायोजन	(२,५३,४४,५३५)	(१,६७,२५,७३३)
जम्मा	२२,७१,५५,४६५	१८,५७,७४,२६७
Associates शेयरमा आम्दानी/(खर्च)	(८६,१८,८०२)	(९२,७५,२९०)

५. जिन्सी मौज्दात :

लेखा नीतिहरू

जिन्सी मौज्दातहरूलाई खुद असुलयोग्य रकम (Net Realizable Value) वा लागत मध्ये जुन कम हुन आउँछ सोही मूल्यमा लेखांकन गरिएको छ। यस्तो मूल्यमा जिन्सी मौज्दातहरूको सम्पूर्ण खरिद लागत, परिवर्तन गर्दा लाग्ने लागत र सामग्रीहरू वर्तमान स्थान र अवस्थामा ल्याउँदा लाग्ने लागतहरू समावेश गरिएका छन्।

लागतलाई पहिलो प्राप्ति पहिलो निष्कासन (FIFO) को आधारमा लेखांकन गरिएको छ। खुद असुलयोग्य रकम सामान्य व्यापारिक हिसाबले अनुमानित बिक्री मूल्यबाट अनुमानित कार्य सम्पन्न लागत र आवश्यक अनुमानित खर्चहरू घटाई अनुमान गरिएको छ।

जिन्सी मौज्दातहरूलाई Obsolete सामग्रीहरूको मूल्यबाट उपयुक्त Allowance हरू घटाई लेखांकन गरिएको छ। जिन्सी मौज्दातहरूको मूल्य समायोजन गर्दा अन्तिम प्रयोग भएको अवधिको आधारमा अप्रचलित (५ वर्षभन्दा बढी), गैर-चल्ती (२-५ वर्ष), कम चल्ती (१-२ वर्ष) गरी वर्गीकरण गरेको आधारलाई लिइएको छ।

जिन्सी मौज्दात	प्रयोग अवधि	कट्टी दर
नियमित	१ वर्ष अवधिभित्र	-
कम चल्ती	१-२ वर्ष	२५%
गैर-चल्ती	२-५ वर्ष	५०%
अप्रचलित	५ वर्षभन्दा बढी	१००%

व्याख्यात्मक टिप्पणीहरू

जिन्सी मौज्दातहरूमा मुख्यरुपमा नगद कार्डहरू, टेलिफोन सेटहरू (मोबाइल र अन्य), ड्रप वायर, अन्य सहायक सामग्रीहरू र पुँजीकरण गर्न नमिल्ने जगेडा सामग्रीहरू समावेश गरिएका छन्।

(अंकहरू रुपैयाँमा)

विवरण	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
कुल मौज्दात		
टेलिफोन सेट, ड्रपवायर र पाटपुर्जा	१०,७६,०९,८७८	९,९५,५३,४२२
क्यास कार्डहरू	२४,२८,११,९१३	१६,८७,१०,४४७
स्पेयर्स् र अन्य	४५,३०,२९,०६७	४७,६५,७६,९५४
जम्मा	८०,३४,५०,८५८	७४,४८,४०,८२३
Allowance Adjustment		
टेलिफोन सेट, ड्रपवायर र पाटपुर्जा	१,२७,७२,१९९	१,२७,७२,१९९
क्यास कार्डहरू	४,२८,९२६	४,२८,९२६
स्पेयर्स् र अन्य	३३,१२,१५,९३२	३३,१२,१५,९३२
जम्मा	३४,४४,१७,०५७	३४,४४,१७,०५७
Inventory net of allowances		
टेलिफोन सेट, ड्रपवायर र पार्टपुर्जा	९,४८,३७,६७९	८,६७,८१,२२३
क्यास कार्डहरू	२४,२३,८२,९८७	१६,८२,८१,५२१
स्पेयर्स र अन्य	१२,१८,१३,१३५	१४,५३,६१,०२२
जम्मा	४५,९०,३३,८०१	४०,०४,२३,७६६

६. अग्रिम भुक्तानी तथा अन्य गैरवित्तीय सम्पत्तिहरू (Prepayments and Other Non-Financial Assets)

लेखा नीतिहरू

भुक्तानी गरिएका तर भविष्यसँग सम्बन्धीत भुक्तानीहरूलाई अग्रिम भुक्तानी शीर्षकहरूमा देखाइएको छ, जसलाई वित्तीय विवरणहरूमा सम्बन्धित अवधिको नाफा वा नोक्सान विवरणमा भार पारिएको छ।

व्याख्यात्मक टिप्पणीहरू

(अंकहरू रुपैयाँमा)

भुक्तानीहरू	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
अग्रिम भुक्तानीहरू	७,१५,५५,८१६	१,६०,९६,२८८
जम्मा	७,१५,५५,८१६	१,६०,९६,२८८

७. वित्तीय उपकरणहरू

लेखा नीतिहरू

कम्पनीले नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान ९ वित्तीय उपकरणहरू लागू र कार्यान्वयन गर्ने लेखा नीति लिएको छ, यसबाट वित्तीय विवरणको प्रयोगकर्तालाई रकम, समय तथा भविष्यमा हुने नगद प्रवाहको अनिश्चितता सम्बन्धमा थप भरपर्दो तथा सान्दर्भिक जानकारीमा पहुँच उपलब्ध हुन्छ।

७.१ वित्तीय सम्पत्तिहरू

क) वर्गीकरण

कम्पनीले आफ्नो वित्तीय सम्पत्तिहरूलाई निम्नानुसार वर्गीकरण गरेको छ।

- पछि वास्तविक मूल्यमा मापन गरिने।
  - अन्य विस्तृत आम्दानी विवरणमार्फत वा
  - नाफा वा नोक्सान विवरणबाट
- परिशोधित लागतमा मापन गरिने।

वित्तीय सम्पत्ति तथा सोको सम्झौताअनुसारमा नगद प्रवाह व्यवस्थापनको लागि यो वर्गीकरण कम्पनीको व्यावसायिक मोडेलमा निर्भर हुन्छ।

वास्तविक मूल्यमा मापन गरिएको सम्पत्तिको लाभ तथा नोक्सानलाई नाफा वा नोक्सान विवरण वा अन्य विस्तृत

आम्दानीमार्फत लेखांकन गरिनेछ, जुन संस्थाले लगानी गरेको व्यावसायिक मोडेलमा निर्भर हुन्छ। शेयर संयन्त्रमा गरिएको लगानी कम्पनीमा उक्त संयन्त्रलाई अन्य विस्तृत आम्दानी विवरणमार्फत शुरूमा लेखांकन गर्ने समयमा अपरिवर्तनीय विकल्प नभएको अवस्थामा हुनेछ। सबै प्रकारको वित्तीय सम्पत्तिहरूको थप विवरणको लागि व्याख्यात्मक टिप्पणीहरूमा हेर्नुहोला। कम्पनीले ऋण संयन्त्रहरूको पुनः वर्गीकरण आफ्नो सम्पत्तिहरू व्यवस्थापनको व्यावसायिक मोडेल परिवर्तन भएको खण्डमा गर्छ।

ख) मापन

शुरूमा कम्पनीले आफ्नो वित्तीय सम्पत्तिहरूलाई वास्तविक मूल्यलगायत नाफा वा नोक्सान विवरणमार्फत वास्तविक मूल्यमा मापन नहुने वित्तीय सम्पत्तिहरूलाई सम्पत्ति ग्रहण गर्दाको प्रत्यक्ष कारोबार लागतमा मापन गरेको छ। नाफा वा नोक्सान विवरणमार्फत मापन गर्न वित्तीय सम्पत्तिको कारोबार लागतलाई नाफा वा नोक्सानमा लेखांकन गरिएको छ।

लगानीहरू तथा अन्य वित्तीय सम्पत्तिहरू

ऋण उपकरणहरू

ऋण उपकरणहरूको पछिल्लो मापन कम्पनीको सम्पत्ति तथा सम्पत्तिको नगद प्रवाहलाई व्यवस्थापन गर्ने व्यावसायिक मोडेलमा निर्भर गर्दछ। कम्पनीले मुख्यतया तीन मापन वर्गमा आफ्नो ऋण उपकरणलाई वर्गीकरण गर्दछ।

१. परिशोधित लागत : जुन सम्पत्ति सम्झौताबमोजिमको नगद प्रवाह संकलनको लागि राखिएको छ। उक्त नगद प्रवाहमा सावाँ तथा ब्याजको भुक्तानी रहेको छ भने उक्त नगद प्रवाहलाई परिशोधित लागतमा मापन गरिएको छ। ऋण उपकरणको जसलाई पछि परिशोधित लागतमा मापन गरिएको छ र हेजिंग सम्बन्धको हिस्सा होइन भने सो सम्पत्ति अपलेखन वा हानि भएको अवस्थामा सोको लाभ तथा नोक्सानलाई नाफा वा नोक्सानमा लेखांकन गरिनेछ। सो सम्पत्तिको ब्याज आम्दानीलाई प्रभावकारी ब्याज दर विधि प्रयोग गरी वित्तीय आम्दानीको रूपमा राखिनेछ।

२. अन्य विस्तृत आम्दानी विवरणमार्फत बजार मूल्यः जुन सम्पत्ति सम्झौताबमोजिमको नगद प्रवाह संकलन तथा बिक्रीको लागि राखिएको छ। उक्त नगद प्रवाहमा सावाँ तथा ब्याजको भुक्तानी रहेको छ भने उक्त नगद प्रवाहलाई अन्य विस्तृत आम्दानी विवरणमार्फत वास्तविक मूल्यमा मापन गरिएको छ। सम्पत्तिको नाफा वा नोक्सानी विवरणमा लेखांकन गर्ने इम्पेयरमेन्ट लाभ वा नोक्सानी, ब्याज आम्दानी तथा विदेशी मुद्राको दर परिवर्तनबाहेकको कारणले बाँकी मूल्यमा भएको परिवर्तनलाई अन्य विस्तृत आम्दानी विवरणमार्फत लानुपर्छ। जब कुनै वित्तीय सम्पत्तिको अपलेखन हुन्छ, उक्त सम्पत्तिको अघिल्लो अन्य विस्तृत आम्दानी विवरणमा लेखांकन गरी सञ्चयी (Cumulative) लाभ वा नोक्सानीलाई पुँजीबाट नाफा वा नोक्सानमा पुनः वर्गीकरण गरी अन्य लाभ वा हानिको रूपमा लेखांकन गर्नुपर्दछ। सो सम्पत्तिको ब्याज आम्दानीलाई प्रभावकारी ब्याज दर विधि प्रयोग गरी वित्तीय आम्दानीको रूपमा राखिनेछ।

३. नाफा वा नोक्सान विवरणमार्फत बजार मूल्य : परिशोधित लागत वा अन्य विस्तृत आम्दानी विवरणमार्फत वास्तविक मूल्यको मापदण्ड पूरा नगरेका सम्पत्तिहरूको वास्तविक मूल्यलाई नाफा वा नोक्सान विवरणमार्फत मापन गरिनेछ। ऋण उपकरणको जसलाई पछि परिशोधित लागतमा मापन गरिएको छ र हेजिंग सम्बन्धको हिस्सा होइन भने सो सम्पत्ति अपलेखन वा हानि भएको अवस्थामा सोको लाभ तथा नोक्सानलाई नाफा वा नोक्सानमा लेखांकन गर्ने तथा सोसँग सम्बन्धित अवधिमा नाफा वा नोक्सान विवरणमा अन्य लाभ तथा नोक्सानमा खुद रकम प्रस्तुत गर्ने। सो सम्पत्तिको ब्याज आम्दानीलाई वित्तीय आम्दानीको रूपमा राखिनेछ।

इक्विटी उपकरणहरू

कम्पनीले सबै इक्विटी उपकरणहरूलाई पछि वास्तविक मूल्यमा मापन गरेको छ। कम्पनीले पुँजीगत लगानीको बजार मूल्यांकन लाभ वा नोक्सानलाई अन्य विस्तृत आम्दानी विवरण प्रस्तुत गर्ने विकल्प छानेको अवस्थामा त्यसमा पछि वास्तविक मूल्यको लाभ तथा नोक्सानलाई नाफा वा नोक्सान विवरणमार्फत पुनः वर्गीकरण गरिनेछैन। उक्त लगानीहरूबाट आर्जन हुने लाभांशलाई नाफा वा नोक्सानीमा अन्य आम्दानीको रूपमा कम्पनीले सो रकम प्राप्त गर्ने अधिकार सृजना हुनासाथ लेखांकन गरेको छ।

नाफा वा नोक्सान विवरणमार्फत वास्तविक मूल्य मापन गर्ने वित्तीय सम्पत्तिको बजार मूल्यमा भएको परिवर्तनलाई नाफा वा नोक्सान विवरणमा अन्य लाभ तथा नोक्सानको रूपमा लेखांकन गरिएको छ। अन्य विस्तृत आम्दानी विवरणमार्फत वास्तविक मूल्यमा मापन हुने पुँजीगत लगानीहरूमा इम्पेयरमेन्ट हानि (वा इम्पेयरमेन्ट हानि फिर्ता) लाई अन्य वास्तविक मूल्यको परिरवर्तनभन्दा छुट्टै प्रस्तुति गरिएको छैन।

ग) वित्तीय सम्पत्तिहरूको इम्पेयरमेन्ट

कम्पनीले परिशोधित लागत तथा अन्य विस्तृत आम्दानी विवरणमार्फत वास्तविक मूल्यमा मापन हुने सम्पत्तिको

अनुमानित उधारो जोखिमलाई अगाडि बढ्ने आधारमा मूल्यांकन गरेको छ। सम्पत्तिको इम्पेयरमेन्ट कार्यान्वयन विधि सोमा भएको ऋण जोखिमको वृद्धिमा निर्भर हुन्छ। टिप्पणी १९ मा कम्पनीले कसरी उधारोको जोखिममा भएको उल्लेखनीय वृद्धिलाई निर्धारण गर्छ भन्ने सम्बन्धमा विस्तृत विवरण राखिएको छ।

आसामी बाँकीको लागि मात्रै कम्पनीले नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान ९ ले अनुमति दिएअनुसारको सहज विधिअनुसार आसामीको जीवनभरको अनुमानित हानिलाई आसामीको शुरूको मापनमा अनुसरण गरिएको छ।

कम्पनीले नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान ९ लाई शुरूदेखि नै प्रभाव आउने गरी लागू गरेको छ र अघिल्लो वर्षको तुलनात्मक रकमलाई पनि पुनः स्थापित गरेको छ। यसको कारण तुलनात्मक रकमलाई नयाँ नीतिअनुसार लेखांकन गरिएको छ।

कम्पनीसँग नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान ९ अनुसारको अनुमानित उधारो जोखिम मोडेल लागू हुने चार प्रकारका वित्तीय सम्पत्तिहरू रहेका छन्। यी सम्पत्तिहरूको वर्गको लागि कम्पनीलाई नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान ९ अनुसार इम्पेयरमेन्ट विधि संशोधन गर्न आवश्यक रहेको छ।

क) कर्मचारी ऋण

२०७३ आषाढ मसान्तसम्म रहेको ऋण तथा पाउनुपर्ने रकमहरूको लागि कम्पनीले उक्त रकमहरू नउठ्न सक्ने अनिश्चिततालाई भरपर्दो मूल्यांकन गर्न अधिक लागत तथा प्रयास लाग्ने कुराको ठम्याइ गरेको छ। नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान ९ ले अनुमति दिएअनुसार ऋण व्यवस्थाको रकम ऋण जोखिम वित्तीय प्रतिवेदन मितिमा कम रहेको आधारमा ऋणको अपलेखन नगरेसम्म गरिएको छ। अरूभन्दा कम ऋण जोखिम भएको ऋणहरूको लागि २०७३ आषाढ मसान्तमा रू. ९३,०६,५९,५०८ कम्पनीको सञ्चित मुनाफाबाट लेखांकन गरिएको छ।

ख) प्रोदभावी रकम, पेश्की तथा अन्य भुक्तानी पाउनुपर्ने रकम

प्रोदभावी रकम, पेश्की तथा अन्य भुक्तानी पाउनुपर्ने रकममा कम्पनीले नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान ९ ले अनुमति दिएअनुसारको सहज विधिअनुसार आसामीको जीवनभरको अनुमानित हानिलाई व्यवस्था गरेको छ।

ग) आसामी बाँकी

आसामीको लागि कम्पनीले नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान ९ ले अनुमति दिएअनुसारको सहज विधिअनुसार आसामीको जीवनभरको अनुमानित हानिलाई आसामीको शुरूको मापनमा अनुसरण गरिएको छ।

घ) मुद्दती निक्षेप तथा बैंकमा लगानीहरू

यी परिशोधित लागतमा रहेका ऋण लगानीहरू न्यून जोखिम रहेको मानिएको छ। तसर्थ यसको इम्पेयरमेन्ट व्यवस्था १२ महिनाको अनुमानित उधारो जोखिमको आधारमा गरिएको छ।

(अंकहरू रुपैयाँमा)

वित्तीय सम्पत्तिहरू (आ.व. २०७३/७४)	FVtPL*	FVtOCI**		परिशोधित लागत	कुल
		ऋण	पुँजी		
संस्थागत शेयरमा लगानी		-	६८,५४,००,०००		६८,५४,००,०००
कर्मचारी ऋण		-		२,११,३१,३९,६३९	२,११,३१,३९,६३९
प्रोदभावी रकम, पेश्की तथा अन्य भुक्तानी पाउनुपर्ने रकम		-		५९,२४,२५,३९१	५९,२४,२५,३९१
आसामी		-		२,६७,३८,२२,७०३	२,६७,३८,२२,७०३
मुद्दती निक्षेप तथा ऋणपत्रमा लगानीहरू		-		४१,६३,३९,०२,५६४	४१,६३,३९,०२,५६४
नगद र नगद सरह	२४,२५,५२,०९,२८९	-			२४,२५,५२,०९,२८९
जम्मा	२४,२५,५२,०९,२८९	-	६८,५४,००,०००	४७,०१,३२,९०,२९७	७१,९५,३८,९९,५८६

*Fair Value to Profit or Loss
**Fair Value to Other Comprehensive Income

(अंकहरू रुपैयाँमा)

वित्तीय सम्पत्तिहरू (आ.व. २०७२/७३)	FVtPL	FVtOCI		परिशोधित लागत	कुल
		ऋण	पुँजी		
संस्थागत शेयरमा लगानी		-	६३,५४,००,०००		६३,५४,००,०००
कर्मचारी ऋण		-		१,८८,३५,७५,११८	१,८८,३५,७५,११८
प्रोदभावी रकम, पेश्की तथा अन्य भुक्तानी पाउनुपर्ने रकम		-		१,००,९०,४१,०३९	१,००,९०,४१,०३९
आसामी		-		२,९३,०८,१०,२६६	२,९३,०८,१०,२६६
मुद्दती निक्षेप तथा ऋणपत्रमा लगानीहरू		-		२७,०२,६५,३०,०२४	२७,०२,६५,३०,०२४
नगद र नगद सरह	३५,३९,५१,३९,३१८	-			३५,३९,५१,३९,३१८
जम्मा	**३५,३९,५१,३९,३१८**	**-**	**६३,५४,००,०००**	**३२,८४,९९,५६,४४७**	**६८,८८,०४,९५,७६५**

७.१.१ संस्थागत शेयरमा लगानी

लेखा नीति

कम्पनीले संस्थागत शेयरमा गरेको लगानीलाई नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान ९ 'वित्तीय उपकरण' अनुसार वास्तविक मूल्यमा लेखांकन गरिएको छ। यी लगानीहरूलाई कम्पनीले व्यापार प्रयोजनको लागि नराखेको हुनाले अन्य विस्तृत आम्दानी विवरणमार्फत वास्तविक मूल्यमा मापन गरिएको छ।

व्याख्यात्मक टिप्पणीहरू

(अंकहरू रुपैयाँमा)

संस्थागत शेयरहरूमा लगानी	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
माथिल्लो तामाकोशी जलविद्युत् कम्पनी।	६३,५४,००,०००	६३,५४,००,०००
विद्युत् उत्पादन कं.लि.	५,००,००,०००	-
जम्मा	**६८,५४,००,०००**	**६३,५४,००,०००**

यी लगानीहरू हालसम्म स्टक एक्सचेन्जमा सूचीकृत भएका छैनन्। कम्पनीले यी लगानीहरूलाई दीर्घकालीन लगानी रणनीतिअनुरूप गरेको छ। लगानी गरिएका यी कम्पनीहरू हालसम्म पनि राजस्व आर्जन गर्ने गरी पूर्णरूपमा सञ्चालनमा आएका छैनन्। तर कम्पनीले यस्तै प्रकृतिका बजारका अन्य लगानीहरूलाई मध्यनजर गर्दा यी लगानीहरूबाट दीर्घकालीनरूपमा आय तथा यसको भविष्य मूल्यले यसमा गरिएको लगानीको लागतलाई धान्ने विश्वास लिएको छ। यी लगानीको लागतले वास्तविक मूल्यलाई प्रतिनिधित्व गर्दछ।

७.१.२ कर्मचारी ऋण

लेखा नीति

कर्मचारी ऋणलाई प्रभावकारी ब्याज दर विधि प्रयोग गरी परिशोधित लागत रकममा लेखांकन गरिएको छ।

व्याख्यात्मक टिप्पणीहरू

कर्मचारी ऋण कम्पनीले आफ्ना कर्मचारीहरूलाई उपलब्ध गराएको सुविधा हो। यसमा कम्पनी व्यावसायिक मोडेल यो सम्पत्ति परिपक्व नभएसम्म राख्ने तथा यसबाट सावाँ तथा ब्याज मात्र संकलन गर्ने रहेको छ। कम्पनीले ऋण प्रदान गर्दाको बखतमा यसमा लाग्ने ब्याज रकम संकलन गर्दछ भने सावाँ रकम भुक्तानी अवधिमा असुल गर्ने गर्दछ। आन्तरिक प्रभावकारी ब्याज दरलाई नाफा वा नोक्सानमा लेखांकन गरिएको छ भने असुल हुन बाँकी सावाँ रकमलाई परिशोधित लागत रकममा देखाइएको छ। यी ऋणहरूको भुक्तानी अवधि १ देखि १९ वर्षसम्म रहेको छ। परिशोधित लागत रकम गणना गर्न प्रयोग गरिएको डिस्काउन्ट रेट कम्पनीको कर सुविधा मापन गर्न प्रयोग गरिएको नोस्नल ब्याज दर रहेको छ। यो दर कम्पनीको मुद्दती निक्षेपमा प्राप्त गरेको औसत आय बराबर रहेको छ।

(अंकहरू रुपैयाँमा)

कर्मचारी ऋण	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
कुल जारी तथा असुल हुन बाँकी रकम	४,३०,६२,७७,९४४	३,९८,२४,४४,९०४
परिशोधित लागत समायोजन	(२,१९,३१,३८,३०५)	(२,०९,८८,६९,७८६)
परिशोधित लागतमा जम्मा कर्मचारी ऋण	**२,११,३१,३९,६३९**	**१,८८,३५,७५,११८**
कर्मचारी ऋण - चालू अंश	१९,०२,८१,०८५	१,७९,३५,७४०
कर्मचारी ऋण - गैर चालू अंश	१,९२,२८,५८,५५४	१,८६,५६,३९,३७८
परिशोधित लागतमा जम्मा कर्मचारी ऋण	**२,११,३१,३९,६३९**	**१,८८,३५,७५,११८**

कर्मचारीको चालू तथा निवृत्तिभरण सुविधा रकमको कारणले यी सम्पत्तिहरुमा असुली जोखिम न्यून भएको मानिएको छ।

७.१.३ प्रोदभावी रकम, पेश्की तथा अन्य भुक्तानी पाउनुपर्ने रकम

प्रोदभावी रकम, पेश्की तथा अन्य भुक्तानी पाउनुपर्ने रकमलाई प्रभावकारी ब्याज दर विधि प्रयोग गरी परिशोधित लागत रकममा लेखांकन गरिएको छ।

व्याख्यात्मक टिप्पणीहरू

यी निर्ब्याजी अल्पकालीन भुक्तानी पाउनुपर्ने रकम हुन्। यसमा न्यून जोखिम रहेको र असुली १२ महिनाभित्र हुन्छ भन्ने अनुमान गरिएको छ। तसर्थ बाँकी लागत रकमले परिशोधित लागतको प्रतिनिधित्व गरेको मानिएको छ।

संग्रहित ब्याजको रकम अवधि सम्बन्धित रहेको छ तर यसको भुक्तानी समय प्रतिवेदन मितिभन्दा पछि हुनसक्छ। रकम नउठ्ने जोखिम न्यून रहेको मानिएको छ।

पेश्की दिइएको र अन्य दाबी रकम वस्तु तथा सेवा आपूर्तिको लागि आपूर्तिकर्तालाई दिइएको पेश्की रकम रहेको छ, जुन कार्यसम्पादन जमानत लिई भुक्तानी दिइएकोले सुरक्षित रहेको छ।

(अंकहरू रुपैयाँमा)

प्रोदभावी रकम, पेश्की तथा अन्य प्राप्तिहरू	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
आर्जित ब्याज	१४,५१,०६,४७९	९,४०,४५,२३०
अन्य पेश्की तथा दाबीहरू	३८,८१,४५,११३	८६,०८,०४,१०९
कर्मचारी पेश्की तथा दाबीहरू	५,९१,७३,७९९	५,४१,९१,७००
जम्मा	**५९,२४,२५,३९१**	**१,००,९०,४१,०३९**

७.१.४ आसामी बाँकी

लेखा नीति

आसामीमा कम्पनीको ग्राहकबाट असुल हुन बाँकी रहेका रकम यस शीर्षकमा समावेश छन्। आसामी बाँकी रकममा ब्याजको गणना गरिँदैन तथा यसको मापन शुरू मापन किताबी मूल्यबाट इम्पेयरमेन्ट हानि घटाई गर्ने गरिन्छ। कम्पनीले आसामी बाँकी रकमबाट असुल हुन नसक्ने अनुमान गरेको रकममा अनुमानित उधारो नोक्सानीलाई अनुमान गरी इम्पेयरमेन्टको व्यवस्था लेखांकन गरेको छ।

व्यक्तिगत आसामीलाई कम्पनीले उठ्न नसक्ने ठम्याएपश्चात् अपलेखन गर्ने गर्दछ। आसामीको अपलेखन रकमलाई कम्पनीले व्यवस्थाको रूपमा लेखांकन गरेको छ।

व्याख्यात्मक टिप्पणीहरू

कम्पनीको आसामी बाँकी रकमलाई उठ्न नसक्ने जोखिमको आधारमा खराब तथा शंकास्पद आसामीको लागि गरिएको व्यवस्था घटाएको देखाइएको छ। आसामी बाँकी उठ्न नसक्ने जोखिमको साथसाथै यी सम्पत्तिहरूमा समयअनुसार मुद्राको अवमूल्यनसमेतको कारणले रकमको अवमूल्यन हुने भए तापनि कम्पनीले उठ्न नसक्ने जोखिमको आधारमा व्यवस्था गरेको रकम पर्याप्त रहेको कम्पनीले मानेको छ। त्यसै कारण यी रकमहरूमा व्याज गणना गरिएको छैन्।

(अंकहरू रुपैयाँमा)

आसामी बाकी	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
कुल आसामी बाँकी		
सर्वसाधारण	२,६०,७३,५५,९५३	२,५३,५५,१०,२२४
सरकारी कार्यालयहरू	९,९३,३१,३७०	१२,९३,३६,९०१
अन्तर्राष्ट्रिय अन्तरआबद्धता	१,४८,१२,७३,३३०	१,६०,०६,३२,६०९
राष्ट्रिय अन्तरआबद्धता	३६,३२,६०,९१६	३२,७१,२९,४७३
जम्मा	**४,५५,१२,२१,५६९**	**४,५९,२६,०९,२०७**

अनुमानित उधारो नोक्सानी		
सर्वसाधारण (चरण २)	१,५९,६८,७१,८९८	१,०९,३८,८६,९७३
सरकारी कार्यालयहरू (चरण २)	२,४८,३२,८४३	११,३७,००,१९०
अन्तर्राष्ट्रिय अन्तरआबद्धता (चरण १)	७,४०,६३,६६६	३८,०२,५४,९१२
राष्ट्रिय अन्तरआबद्धता (चरण २)	१८,१६,३०,४५८	७,३९,५६,८६६
जम्मा	**१,८७,७३,९८,८६५**	**१,६६,१७,९८,९४१**
आसामी बाँकी Net of Impairment		
सर्वसाधारण	१,०१,०४,८४,०५५	१,४४,१६,२३,२५१
सरकारी कार्यालयहरू	७,४४,९८,५२७	१,५६,३६,७११
अन्तर्राष्ट्रिय अन्तरआबद्धता	१,४०,७२,०९,६६३	१,२२,०३,७७,६९७
राष्ट्रिय अन्तरआबद्धता	१८,१६,३०,४५८	२५,३१,७२,६०७
जम्मा	**२,६७,३८,२२,७०३**	**२,९३,०८,१०,२६६**

अन्तर्राष्ट्रिय अन्तरआबद्धता आसामी बाँकी

अन्तर्राष्ट्रिय अन्तरआबद्धता आसामी बाँकीमा न्यून उधारो जोखिम रहेको कम्पनीको मान्यता रहेको छ। तसर्थ चरण १ (Stage 1) को १२ महिनाहरूमा हुनसक्ने अनुमानित हानिलाई आधार लिइएको छ, जुन साह्रै न्यून रहेको छ। तर अन्तर्राष्ट्रिय अन्तरआबद्धतामा सेवाप्रदायकहरूबीचको अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यासअनुसार ५ प्रतिशतसम्मको फरकलाई भुक्तानीको बखतमा हिसाब मिलान गर्ने गरिएकोले कम्पनीले अन्तर्राष्ट्रिय अन्तरआबद्धता आसामी बाँकीको अनुमानित उधारो नोक्सानी गणना गर्नको लागि सोही दरलाई प्रयोग गरेको छ। कुनै पनि आसामी हिसाब नतिरेको अवस्था रहेको छैन र कम्पनीले यी हिसाबहरू कम्पनीको व्यवसाय सञ्चालनको दौरानमा भुक्तानी हुने अनुमान गरेको छ।

अन्य भुक्तानी पाउनुपर्ने रकम

सर्वसाधारण जनता, सरकारी कार्यालय तथा राष्ट्रिय अन्तरआबद्धताहरूमा नतिरेको रकम रहेको छ तथा कम्पनीले उठ्न बाँकी रकमको जीवनभरको उधारो जोखिम गणना गरेको छ। कम्पनीमा आसामी बाँकी असुलउपर गर्ने छुट्टै समूह रहेको छ भने केही आसामी बाँकी रकम बैंक जमानतको सुरक्षणमा रहेको छ। आसामी बाँकी रकममा नउठ्ने जोखिमको आधारमा अनुमानित हानि सर्वसाधारण जनताको आसामी बाँकीमा ६० प्रतिशत, सरकारी कार्यालयको आसामीमा २५ प्रतिशत तथा राष्ट्रिय अन्तरआबद्धता आसामीमा ५० प्रतिशत रहेको मानिएको छ र त्यसअनुसार नै इम्पेयरमेन्ट रकम लेखांकन गरिएको छ। कम्पनीले इम्पेयरमेन्टको रकमले अनुमानित हानि तथा समयअनुसार मुद्राको अवमूल्यनको कारणले हुनसक्ने हानिलाई पर्याप्त रहेको मानेको छ।

७.१.५ मुद्दती निक्षेप तथा ऋणपत्रमा लगानीहरू

लेखा नीति

कम्पनीले मुद्दती निक्षेप तथा ऋणपत्रमा लगानीहरू शुरूमा वास्तविक मूल्यमा लेखांकन गरिएको छ भने पछि प्रभावकारी ब्याज दर प्रयोग गरी परिशोधित लागत मूल्यमा लेखांकन गरिएको छ। यी लगानीहरूलाई कम्पनीले परिपक्व नभएको सम्म राख्ने क्षमता तथा अभिप्राय रहेको छ। यी लगानीहरूमा कम्पनीको सावाँ तथा ब्याज आर्जन गर्ने व्यावसायिक मोडेल रहेको छ।

व्याख्यात्मक टिप्पणीहरू

कम्पनीले नेपाल राष्ट्र बैंकबाट क वर्गको इजाजत प्राप्त वाणिज्य बैंकमा मुद्दती निक्षेप तथा नेपाल सरकारबाट जारी हुने ऋणपत्रहरूमा मात्र लगानी गर्ने गर्दछ। वाणिज्य बैंकहरू नेपाल राष्ट्र बैंकको कडा निरीक्षण तथा सुपरीवेक्षणमा रहेकाले यी लगानीहरूको असुलीसम्बन्धमा न्यून जोखिम रहेको मानिएको छ। कम्पनीको व्यावसायिक मोडेलअनुसार कम्पनीले सम्झौताअनुसारको नगद प्रवाहहरू मात्रै प्राप्त गर्नेछ। थप लागतसम्बन्धमा अन्य कुनै जानकारी नभएको अवस्थामा यी उपकरणमा रहेको आन्तरिक ब्याज दर प्रभावी ब्याज दर तथा ऋण जोखिम समायोजित तथा समयअनुसार मुद्राको अवमूल्यन समायोजित रहेको मानिएको छ।

(अंकहरू रुपैयाँमा)

मुद्दती निक्षेप तथा ऋणपत्रमा लगानीहरू	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
सरकारी तथा संस्थागत ऋणपत्र		
लक्ष्मी बैंक डिबेन्चर	-	-
सिद्धार्थ बैंक डिबेन्चर	१०,००,००,०००	१०,००,००,०००
माथिल्लो तामाकोशीमा ऋण	७,१४,४१,५२,५६४	५,७१,४०,५०,०२४
सरकारी ऋणपत्र	-	-
मुद्दती निक्षेपहरू		
ने.रा.बैंकबाट "क" वर्गको इजाजत प्राप्त वाणिज्य बैंकहरुमा	३४,३८,९७,५०,०००	२१,२१,२४,८०,०००
जम्मा	**४१,६३,३९,०२,५६४**	**२७,०२,६५,३०,०२४**
चालू	३४,३८,९७,५०,०००	२१,२१,२४,८०,०००
गैर चालू	७,१४,४१,५२,५६४	५,८१,४०,५०,०२४
जम्मा	**४१,६३,३९,०२,५६४**	**२७,०२,६५,३०,०२४**

७.१.६ नगद र नगद सरह

लेखा नीति

नगद र नगद सरहलाई बाँकी मूल्यमा प्रस्तुत गरिएको छ। नगद र नगद सरहको बाँकी मूल्य यसको वास्तविक मूल्यको करिब रहेको छ।

व्याख्यात्मक टिप्पणीहरू

(अंकहरू रुपैयाँमा)

नगद र नगद सरह	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
बैंक मौज्दात		
ब्याज प्राप्ति	२४,२१,३५,५७,७५६	३५,३७,३७,९८,५९३
गैर ब्याज प्राप्ति	४,०२,८६,९७२	१,८९,६७,६४०
नगद मौज्दात	१३,६४,५६१	२३,७३,०८५
जम्मा	**२४,२५,५२,०९,२८९**	**३५,३९,५१,३९,३१८**

नगद र नगद सरहहरूको वास्तविक परिपक्वता ३ महिनाभन्दा कम हुने गर्दछ। यसले कम्पनीको अल्पकालीन तरलताको आवश्यकता पूर्ति गर्ने गर्दछ। कम्पनीको धेरैजसो नगद र नगद सरहको रकम ब्याजसहितको कल निक्षेपमा वाणिज्य बैंकहरूमा रहेको छ तथा अन्य अत्यधिक तरल लगानीहरू तुरुन्तै नगदमा परिवर्तन गर्न सकिन्छ र यी सम्पत्तिहरूमा मूल्य परिवर्तनको न्यून जोखिम रहेको छ। यसमा कम्पनीसँग रहेको नगद वा चेकहरूसमेत रहेको छ।

विदेशी मुद्रामा रहेका बैंक मौज्दातहरू पनि नगद र नगद सरहमा समावेश हुन्छन् भने ती बैंक मौज्दातलाई परिवर्त्य दरलाई प्रयोग गरी प्रस्तुत गरिएको छ।

नगद र नगद सरहमा रहेको समयअनुसार मुद्राको अवमूल्यन तथा मुद्रास्फीतिको कारणले हुने अवमूल्यनलाई सो नगद र नगद सरहले कमाउने ब्याजले पूरै अफ सेट गरेको छैन।

७.२ वित्तीय दायित्वहरू

क) वर्गीकरण

वित्तीय दायित्वहरूलाई तलको दुई वर्गमा वर्गीकरण गरिएको छ।

- जसलाई नाफा वा नोक्सान विवरणबाट परिशोधित लागतमा लेखांकन गरिन्छ
- जसलाई प्रभावकारी ब्याज दरको प्रयोग गरी परिशोधित लागतमा लेखांकन गरिन्छ।

ख) मापन

शुरूमा वित्तीय दायित्वहरूलाई तिनीहरूको वास्तविक मूल्यमा मापन गरिएको छ। पछिको मापन भने वित्तीय दायित्वको वर्गीकरणमा भर पर्ने हुन्छ।

व्याख्यात्मक टिप्पणीहरू

कम्पनीको वित्तीय दायित्वहरूलाई प्रभावकारी ब्याज दरको प्रयोग गरी परिशोधित लागतमा प्रस्तुत गरिएको छ।

(अंकहरू रुपैयाँमा)

वित्तीय दायित्वहरू (आ.व. २०७३/७४)	परिशोधित लागत	जम्मा
ग्राहक धरौटी	२,०३,७५,१९,३११	२,०३,७५,१९,३११
GSM लाइसेन्स नबिकरण शुल्क	६,४४,२७,४२,४६८	६,४४,२७,४२,४६८
व्यवस्थाहरू	२,१०,९७,००,६८१	२,१०,९७,००,६८१
चालू दायित्वहरू	१०,५०,५८,४५,१७९	१०,५०,५८,४५,१७९
	२१,०९,५८,०७,६३९	२१,०९,५८,०७,६३९

वित्तीय दायित्वहरू (आ.व. २०७३/७४)	परिशोधित लागत	जम्मा
ग्राहक धरौटी	१,९९,५०,४१,६२८	१,९९,५०,४१,६२८
GSM लाइसेन्स नबिकरण शुल्क	८,२८,०३,१७,१००	८,२८,०३,१७,१००
व्यवस्थाहरू	२,२७,२७,४६,३३५	२,२७,२७,४६,३३५
चालू दायित्वहरू	११,१९,९१,२९,४१८	११,१९,९१,२९,४१८
जम्मा	२३,७४,७२,३४,४८१	२३,७४,७२,३४,४८१

७.२.१ ग्राहक धरौटी

व्याख्यात्मक टिप्पणीहरू

कम्पनीको सेवा नीतिअनुसार ग्राहकले कम्पनीको सेवा प्रयोग गर्नको लागि जमानतमा राखेको रकमलाई ग्राहक धरौटीको रूपमा लेखांकन गरिन्छ। यो धरौटी रकममा कम्पनीले ३ प्रतिशतको वार्षिक ब्याज प्रदान गर्ने गर्दछ। धरौटी रकमको परिपक्व अवधि नभएकोमा ५ वर्षको अवधिलाई यी धरौटी परिपक्व हुने अवधि मानिएको छ र प्रभावकारी ब्याज दरको प्रयोग तथा ८ प्रतिशत डिस्काउन्ट दर जुन कम्पनीले आफ्नो मुद्दती निक्षेपमा औसत ब्याज आर्जन गरिएको दर हो, यसको प्रयोग गरिएको छ। प्रभावकारी ब्याजलाई नाफा वा नोक्सान विवरणमा राखिएको छ।

(अंकहरू रुपैयाँमा)

ग्राहक धरौटी	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
कुल रकम	२,४९,८७,७३,११६	२,४९,१९,९८,२०९
डिस्काउन्ट	(४६,१२,५३,८०६)	(४९,६९,५६,५८१)
जम्मा	२,०३,७५,१९,३१०	१,९९,५०,४१,६२८

ग्राहक धरौटीको न्यून रकम मात्र फिर्ता हुने गर्दछ, कम्पनीको ग्राहकले सेवा छोडेको अवस्थामा हुने गर्दछ। त्यसकारण सम्भावित भविष्यको भुक्तानीलाई अनुमान गर्दा सम्भव छैन। तसर्थ सम्पूर्ण ग्राहक धरौटी रकमलाई गैरचालूमा वर्गीकरण गरिएको छ।

७.२.२ GSM अनुमति पत्रको पहिलो नवीकरण दायित्व

नेपाल सरकारले GSM अनुमति पत्रको प्रथम नवीकरण दस्तुरबापतको रू. २० अर्बको रकम तिर्ने अवधि वार्षिक प्रतिकिस्ता रू. २.५ अर्बका दरले ८ किस्तामा तिर्न पाउने गरी व्यवस्था गरेको छ। यो दायित्वलाई प्रभावकारी ब्याज दर प्रयोग गरी परिशोधित लागत रकममा लेखांकन गरिएको छ। कम्पनीले भविष्यको नगद प्रवाहहरूलाई ८ प्रतिशत डिस्काउन्टिङ दर प्रयोग गरी परिशोधित लागत रकम गणना गरिएको छ। यो दर कम्पनीको मुद्दती खाताको औसत ब्याज दर रहेको छ। प्रभावकारी ब्याजलाई नाफा वा नोक्सान

विवरणमा लेखांकन गरिएको छ।

(अंकहरू रुपैयाँमा)

GSM अनुमतिपत्रको पहिलो नवीकरण	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
कुल रकम	७,५०,००,००,०००	१०,००,००,००,०००
डिस्काउन्ट	(१,०५,७२,५७,५३२)	(१,७१,९६,८२,९००)
जम्मा	**६,४४,२७,४२,४६८**	**८,२८,०३,१७,१००**
चालू अंश	२५,००,००,००,०००	२५,००,००,००,०००
गैर चालू अंश	३,९४,२७,४२,४६८	५,७८,०३,१७,१००
जम्मा	**६,४४,२७,४२,४६८**	**८,२८,०३,१७,१००**

७.२.३ व्यवस्थाहरू

व्याख्यात्मक टिप्पणीहरू

व्यवस्थाहरू भनेको भुक्तानी समय तथा रकमको अनिश्चितता भएको दायित्वको रकम हो। यसको भुक्तानीमा कम्पनीको कानुनी तथा Constructive Obligation हुने गर्दछ। व्यवस्थाहरूको गणना कानुनी व्यवस्था तथा कम्पनीको विनियमावलीहरू अनुसार गरिन्छ। यसको भुक्तानी समय तथा रकमको लागि थप स्वीकृत आवश्यक पर्ने हुनसक्छ। कम्पनीले यी दायित्वहरू १२ महिनाको अवधिमा राफसाफ हुने अनुमान गरेको छ, तसर्थ यसमा कुनै डिस्काउन्टिङ गरिएको छैन। यसको बाँकी मूल्यले यसको परिशोधित लागतको प्रतिनिधित्व गर्दछ।

व्यवस्थाको रकम लेखांकन यी दायित्व राफसाफ गर्न प्रतिवेदन मितिमा आवश्यक पर्ने व्यय रकमको व्यवस्थापनको उत्तम अनुमानमा आधारित छ। व्यवस्थापनले व्यवस्था रकमलाई प्रत्येक प्रतिवेदन मितिमा पुनरावलोकन गर्ने गर्दछ र उत्तम अनुमान प्रस्तुत गर्न समायोजनसमेत गर्ने गर्दछ। यदि दायित्व राफसाफ गर्न कुनै वित्तीय स्रोतको भुक्तानी आवश्यक नपर्ने अवस्था आएमा कम्पनीले व्यवस्थालाई उल्ट्याउने गर्दछ।

(अंकहरू रुपैयाँमा)

व्यवस्थाहरू	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
भुक्तानी हुन बाँकी टेलिकम भत्ता	१,१९,६२,७३,८२०	१,३५,४५,५२,१५९
भुक्तानी हुन बाँकी कर्मचारी बोनस	९१,३४,२६,८६१	९१,८१,९४,१७६
जम्मा	**२,१०,९७,००,६८१**	**२,२७,२७,४६,३३५**

७.२.४ अन्य चालू दायित्वहरू

व्याख्यात्मक टिप्पणीहरू

(अंकहरू रुपैयाँमा)

चालू	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
विविध साहू (आपूर्तिकर्ता)	६,३८,०६,०९,७८६	६,५१,१६,७७,६३०
विविध साहू (अन्तरआबद्धता)	३२,८५,२४,२६४	५०,७९,३२,८६२
भुक्तानी हुन बाँकी मू.अ.कर	(१७,७२,३७,४९९)	१६,३८,३५,७१४
तिर्न बाँकी अन्य शुल्क	१७,४०,६०,१५९	३८,५८,३४,२४४
रोयल्टी तथा ग्रामीण दूरसञ्चार विकास कोषमा योगदान	२,४१,९१,४५,६११	२,४४,२२,४८,८५०
ग्राहकबाट अग्रिम प्राप्त रकम	७२,३४,७८,३३४	६४,९३,७७,४२०
अन्य दायित्वहरू	६५,७२,६४,५२४	५३,८२,२२,६९९
जम्मा	**१०,५०,५८,४५,१७९**	**११,१९,९१,२९,४१९**

७.३ जोखिम व्यवस्थापन

कम्पनीको सञ्चालक समितिमा कम्पनीको जोखिम व्यवस्थापन तथा आन्तरिक नियन्त्रणको सम्पूर्ण जिम्मेवारी हुन्छ। लेखापरीक्षण समितिले सञ्चालक समितिबाट प्रत्यायोजित भएअनुसार कम्पनीको प्रमुख जोखिमहरूको जोखिम लिने सीमाअन्तर्गत जोखिमको प्रकृति तथा मात्राअनुसार जोखिमको एक्सपोजर (Exposure) लाई पुनरावलोकन गर्ने गर्दछ।

प्रमुख जोखिमको पहिचान

कम्पनीले आफ्नो प्रमुख जोखिमहरूको पहिचान वार्षिकरूपमा Buttom Up र Top Down अभ्यासअनुसार गर्ने गर्दछ।

प्रमुख जोखिमहरू

कम्पनीको प्रमुख जोखिम गतवर्षको जोखिम सरह नै रहेको छ। प्रमुख जोखिमहरू देहायबमोजिम रहेको छ।

१. वित्तीय
२. सञ्चालन
३. अनुपालना
४. रणनीतिक वा
५. साखसम्बन्धी

क्र.सं.	जोखिम	बर्ग	व्यवस्थापन
१	कम्पनीको पूर्वाधार तथा सूचना प्रणालीमा दुर्भावनापूर्ण प्रहार	सञ्चालन जोखिम	दुर्भावनापूर्ण प्रहारलाई कम्पनीले आफ्नो २४/७ सञ्चालन सम्बन्धी सुरक्षाले अनुगमन गर्ने व्यवस्था गरिएको छ।
२	ग्राहकको सूचनाको गलत प्रयोग तथा चुहावट	सञ्चालन जोखिम	कम्पनीले सूचनाको गोपनीयता सम्बन्धी प्रणालीको पालना गरी सूचनाको गलत प्रयोग तथा चुहावटको रोकथाम गरिरहेको छ। कम्पनीले प्रयोग गर्ने प्रणालीहरू हालको नियमहरू तथा अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डअनुसार रहेको छ।
३	राजनीतिक अवस्था	बाह्य जोखिम	कम्पनीले राजनीतिक विकासक्रमलाई सूक्ष्म तरिकाले अनुगमन गरी अहिलेको तथा प्रस्तावित आर्थिक प्रस्तावहरूमा पर्न सक्ने जोखिमहरूलाई पहिचान गर्ने गर्दछ।
४	अभिसरण (Convergence)	रणनीतिक जोखिम	एकीकरण योजनाले लागत मितव्ययिता तथा राजस्व वृद्धिको सुनिश्चितता गर्दछ तथा नयाँ व्यवसायलाई सफलतापूर्ण एकीकरण गरी नीति, प्रक्रिया तथा प्रणालीमा अलाइनमेन्ट (Alignment) गर्ने गर्दछ।
५	इलेक्ट्रो म्याग्नेटिक फिल्डसम्बन्धी	साखसम्बन्धी जोखिम	कम्पनीले वैज्ञानिक विकासक्रमको अनुगमन तथा यससम्बन्धमा कार्य गर्ने संस्थासँग सहकार्य गरिरहेको छ।
६	मुख्य संस्थाका सम्झौताहरू	सञ्चालन जोखिम	कम्पनीले मिल्दो तथा समन्वयरूपमा KPI (Key Performance Indicators) को प्रस्तुतीकरण गर्ने गर्दछ, जसबाट सम्भावित संस्थागत चुनौतीको पहिचान तथा प्रतिक्रिया गर्न कम्पनी सक्षम हुन्छ।
७	अस्थिर अर्थतन्त्रको अवस्था	बाह्य जोखिम	कम्पनीले अर्थतन्त्र तथा हालको बजारको अवस्थालाई सूक्ष्मरूपमा अनुगमन गर्ने गरेको छ। कम्पनीले विस्तृत व्यावसायिक निरन्तरता योजना तयार गरेको छ, जसबाट देशको अर्थतन्त्रको समस्यालाई कम्पनीले प्रभावकारी प्रतिक्रिया गर्न सक्षम हुन्छ।
८	हालका तथा नयाँ प्राविधिक साझेदारका कारण बेफाइदा	वित्तीय जोखिम	कम्पनीले ग्राहकसँगको सम्बन्धलाई थप सबल बनाउनको लागि रणनीति तयार गरी भ्वाइस, मेसेजिङ तथा डाटा सेवाको एकीकृत योजनामार्फत ग्राहकहरूलाई कम्पनीको सेवा प्रयोगमा थप सहज बनाइएको छ।

९	उच्चतम ग्राहक अनुभव	सञ्चालन जोखिम	ग्राहकको अनुभवलाई मुख्य कम्पोनेन्टमा प्राथमिकतामा राखि रणनीति तयार गरिएको छ।
१०	नेटवर्क/सुचना प्रविधि पूर्वाधारको गडबडी	सञ्चालन जोखिम	ब्याक-अप तथा लचकताको नीति कम्पनीको नेटवर्क तथा सूचना प्रविधि पूर्वाधारमा रहेको छ। यिनीहरूको अनुपालनालाई कम्पनीले निरन्तररूपमा अनुगमन गर्ने गर्दछ।
११	लगानी जोखिम	वित्तीय जोखिम	कम्पनीमा लगानी अनुगमन गर्ने स्थापित नीति तथा प्रक्रिया रहेको छ भने यी नीतिहरूले कम्पनीलाई जोखिम न्यूनीकरण गर्दै लगानी गर्ने तर्फ निदेर्शित गर्दछ।

७.४ वित्तीय सम्पत्तिहरू तथा दायित्वहरूको वास्तविक मूल्य मापन (Fair Value Measurements of Assets and Liabilities)

नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान १३ अनुसार कम्पनीले आफ्नो वित्तीय उपकरणहरूलाई वास्तविक मूल्य प्रयोग गरी तीन तहहरूमा विभाजन गरेको छ। वित्तीय उपकरण जसलाई तह १ मा वर्गीकरण गरिएको छ, त्यसलाई पेस बजार मूल्य (Quoted Market Price) को आधारमा मूल्यांकन गरिएको छ र त्यसकारण वास्तविक मूल्य (Fair Value) निर्धारणमा न्यून अनुमानको प्रयोग गरिएको छ। तर वित्तीय उपकरणको वास्तविक मूल्य तह २ तथा तह ३ निर्धारण गरिएको खण्डमा नगद प्रवाहलाई डिस्काउन्टिङ गरी विश्लेषण वा अन्य मूल्यांकन मोडेलबाट मूल्यांकन गरिएको छ। यसलगायत सुरक्षण नभएको सम्पत्तिमा बजारको अभ्यासअनुसार कम्पनीले क्रेडिट, डेबिट तथा फन्डिङ मूल्यांकन समायोजन गरी सही मूल्य निधार्रण गर्ने गरेको छ। यी समायोजनको विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ।

यी मूल्यांकन विधिमा उपकरणको कठिनाइ तथा बजार निरीक्षण सूचनाको उपलब्धताको कारणले व्यवस्थापनको निर्णय तथा अनुमानमा आधारित हुने गर्दछ। तह २ को वित्तीय उपकरणहरूको मूल्यांकन विधिमा बजार निरीक्षण सूचनालाई Input को रूपमा प्रयोग गरिन्छ। तह ३ को वित्तीय उपकरण जुनमा कम्तीमा एक Input जुन बजार निरीक्षण सूचनाको आधारमा हुँदैन र जसले उपकरणको मूल्यांकनमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दछ। तह ३ को वित्तीय उपकरणमा प्रयोग गर्ने उपयुक्त पूर्वधारणा निर्धारणको लागि व्यवस्थापनको महत्वपूर्ण निर्णय आवश्यकता पर्दछ। कम्पनीको तह ३ को वित्तीय उपकरणको विवरण तथा सोको मूल्यांकनको Sensitivity लगायत सम्भावित विकल्प पूर्वधारणा प्रयोग गरी वास्तविक मूल्य निर्धारण गर्दाको प्रभाव जहाँ लागू हुन्छ खुलाइएको छ।

वित्तीय सम्पत्तिहरू तथा दायित्वहरूको मूल्यांकन

सम्पत्तिहरू तथा दायित्वहरूलाई वास्तविक मूल्य वा जसको लागि वास्तविक मूल्य खुलाइएको छ त्यसलाई संख्या तथा प्रयोग गरिएको सूचनाको विश्वसनीयताको आधारमा वास्तविक मूल्य निर्धारणको लागि ३ तहहरूमा वर्गीकरण गरिएको छ।

तह १

तह १ वास्तविक मूल्य मापनहरू सकृय बजार(Active Market) बाट समान सम्पत्ति वा दायित्वहरूको प्राप्त असमायोजित पेस मूल्य (Quoted Price) को आधारमा निकालिएको छ। तह १ मा वर्गीकरण गरिएका कुराहरू विशेषगतः साधारण शेयर, ट्रेजरी बिलहरू तथा नेपाल सरकारबाट जारी गरिएका धितोपत्रहरू छन्।

तह २

तह २ मूल्यांकन जसका लागि आवश्यक पेस बजार मूल्यहरू उपलब्ध छैन। उदाहरणको लागि कुनै उपकरणको विनिमय हुने बजारलाई सकृय मानिएको छैन वा वास्तविक मूल्य निर्धारण गर्ने मूल्यांकन विधिलाई मानिएको छैन र यी विधिहरूले प्रयोग गर्ने इनपुट प्रमुख गरी निरीक्षण बजार सूचनामा आधारित रहने गर्दछ। यी उपकरणहरूको उदाहरणमा Over-the-counter Derivatives, वित्तीय संस्थाले जारी गरेको धितोपत्र, निक्षेपको प्रमाणपत्र तथा सम्पत्तिको सुरक्षणमा रहेको धितोपत्रलाई जनाउँछ।

तह ३

तह ३ को वित्तीय उपकरण जुनमा कम्तीमा एक Input जुन बजार निरीक्षण सूचनाको आधारमा हुँदैन र जसले उपकरणको मूल्यांकनमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दछ। तह ३ को वित्तीय उपकरण मूल्यांकनमा प्रयोग गर्ने उपयुक्त पूर्वधारणा निर्धारणको लागि आर्जन तथा अनुमानित भविष्यको नगद प्रवाहको सम्बन्धमा व्यवस्थापनको महत्वपूर्ण निर्णय आवश्यकता पर्दछ।

७.४.१ वास्तविक मूल्यमा सम्पत्तिहरु तथा दायित्वहरु

(अंकहरू रुपैयाँमा)

सम्पत्ति र दायित्वहरू (आ.व. २०७३/७४)	बाँकी मूल्य	Quoted Market Prices	Observable Inputs	Unobservable Inputs
	वास्तविक मूल्य	(तह १)	(तह २)	(तह ३)
जमिन	१८,६५,५३,९७,३३४		१८,६५,५३,९७,३३४	
नगद र नगद सरह	२४,२५,५२,०९,२८९	१३,६४,५६१	२४,२५,३८,४४,७२८	
जम्मा	**४२,९१,०६,०६,६२३**	**१३,६४,५६१**	**४२,९०,९२,४२,०६२**	**-**

सम्पत्ति र दायित्वहरू (आ.व. २०७२/७३) (Restated)	बाँकी मूल्य	Quoted Market Prices	Observable Inputs	Unobservable Inputs
	वास्तविक मूल्य	(तह १)	(तह २)	(तह ३)
जमिन	१६,४८,९०,१५,१९२		१६,४८,९०,१५,१९२	
नगद र नगद सरह	३५,३९,५१,३९,३१८	२३,७३,०८५	३५,३९,२७,६६,२३३	
जम्मा	**५१,८८,४१,५४,५१०**	**२३,७३,०८५**	**५१,८८,१७,८१,४२५**	**-**

जग्गालाई वास्तविक मूल्यमा प्रस्तुत गर्नको लागि जग्गाको पूनर्मूल्यांकन आवधिकरूपमा गरिएको छ। जग्गाको वास्तविक मूल्य निर्धारण समान प्रकारको नजिकको स्थानमा अवस्थित जग्गाको मूल्यलाई आधार लिइएको छ। (टिप्पणी २ पनि हेर्नुहोला)

नगद तथा नगद सरहलाई पनि वास्तविक मूल्यमा प्रस्तुत गरिएको छ। नगद मौज्दात उल्लिखित मुद्राको उद्रित मूल्य हो। कम्पनीले वाणिज्य बैंकहरूमा लगानी गरेको अल्पकालीन निक्षेपमा वास्तविक मूल्य प्रस्तुत गरेको मानेको छ।

७.४.२ परिशोधित लागतमा लेखांकन गरिएको वित्तीय सम्पत्तिहरु तथा दायित्वहरुको वास्तविक मूल्य

कर्मचारी ऋण

कर्मचारी ऋणलाई प्रभावकारी ब्याज दर प्रयोग गरी डिस्काउन्ट गरिएको मौज्दातले वास्तविक मूल्य प्रस्तुत गरेको छ।

प्रोदभावी रकम, पेश्की तथा अन्य भुक्तानी पाउनुपर्ने रकम

बाँकी मूल्यले सम्पत्तिको वास्तविक मूल्यको जनाउँछ।

आसामी बाँकी

बाँकी मूल्यमा अनुमानित उधारो हानि मोडेलको आधारमा गणना गरिएको Impairment घटाइएको रकमले वास्तविक मूल्यको जनाउँछ।

मुद्दती निक्षेप र ऋणपत्रहरुमा लगानीहरू

ग्राहक धरौटी

प्रभावकारी ब्याज दरको प्रयोग गरी ग्राहक धरौटीको गणना गरिएको वर्तमान रकमले वास्तविक मूल्य जनाउँछ।

GSM अनुमति पत्रको नवीकरण दस्तुर

प्रभावकारी ब्याज दरको प्रयोग गरी GSM अनुमति पत्रको पहिलो नवीकरण दायित्वको गणना गरिएको वर्तमान रकमले वास्तविक मूल्य जनाउँछ।

व्यवस्थाहरू

व्यवस्थाहरूको बाँकी मूल्यले वास्तविक मूल्य जनाउँछ।

चालू दायित्वहरू

चालू दायित्वहरूको बाँकी मूल्यले वास्तविक मूल्य जनाउँछ।

(अंकहरू रुपैयाँमा)

सम्पत्ति र दायित्वहरू (आ.व. २०७३/७४)	बाँकी मूल्य	वास्तविक मूल्य	निर्धारित मूल्य	Observable Inputs	Unobservable Inputs
			(तह १)	(तह २)	(तह ३)
सम्पत्ति					
कर्मचारी ऋण	२,११,३१,३९,६३९	२,११,३१,३९,६३९	-	-	२,११,३१,३९,६३९
प्रोदभावी रकम, पेश्की तथा अन्य भुक्तानी पाउनुपर्ने रकम	५९,२४,२५,३९१	५९,२४,२५,३९१	-	-	५९,२४,२५,३९१
आसामी बाँकी	२,६७,३८,२२,७०३	२,६७,३८,२२,७०३	-	-	२,६७,३८,२२,७०३
मुद्दती निक्षेप र ऋणपत्रमा लगानी	४१,६३,३९,०२,५६४	४१,६३,३९,०२,५६४	-	-	४१,६३,३९,०२,५६४
दायित्व					
ग्राहक धरौटी	२,०३,७५,१९,३११	२,०३,७५,१९,३११	-	-	२,०३,७५,१९,३११
GSM लाइसेन्स नवीकरण शुल्क	६,४४,२७,४२,४६८	६,४४,२७,४२,४६८	-	-	६,४४,२७,४२,४६८
व्यवस्थाहरू	२,१०,९७,००,६८१	२,१०,९७,००,६८१	-	-	२,१०,९७,००,६८१
चालू दायित्वहरू	१०,५०,५८,४५,१७९	१०,५०,५८,४५,१७९	-	-	१०,५०,५८,४५,१७९

सम्पत्ति र दायित्वहरू (आ.व.२०७२/७३) (Restated)	बाँकी मूल्य	वास्तविक मूल्य	निर्धारित मूल्य	Observable Inputs	Unobservable Inputs
			(तह १)	(तह २)	(तह ३)
सम्पत्ती					
कर्मचारी ऋण	१,८८,३५,७५,११८	१,८८,३५,७५,११८	-	-	१,८८,३५,७५,११८
प्रोदभावी रकम, पेश्की तथा अन्य भुक्तानी पाउनुपर्ने रकम	१,००,९०,४१,०३९	१,००,९०,४१,०३९	-	-	१,००,९०,४१,०३९
आसामी बाँकी	२,६७,३८,२२,७०३	२,६७,३८,२२,७०३	-	-	२,६७,३८,२२,७०३
मुद्दती निक्षेप र ऋणपत्रमा लगानी	२,९३,०८,१०,२६६	२,९३,०८,१०,२६६	-	-	२,९३,०८,१०,२६६
दायित्व					
ग्राहक धरौटी	१,९९,५०,४१,६२८	१,९९,५०,४१,६२८	-	-	१,९९,५०,४१,६२८
GSM लाइसेन्स नवीकरण शुल्क	८,२८,०३,१७,१००	८,२८,०३,१७,१००	-	-	८,२८,०३,१७,१००
व्यवस्थाहरू	२,२७,२७,४६,३३५	२,२७,२७,४६,३३५	-	-	२,२७,२७,४६,३३५
चालू दायित्वहरू	११,१९,९१,२९,४१८	११,१९,९१,२९,४१८	-	-	११,१९,९१,२९,४१८

८. कर्मचारी सुविधा

लेखा नीति

कर्मचारीहरूबाट सेवा प्रदान गरेको वर्षमा नै प्रदान गरिने अल्पकालीन सेवा-सुविधाहरू जस्तै- तलब भत्ता, बिदा सुविधा, प्रोत्साहन भत्ता कर्मचारीहरूबाट सेवा प्रदान गरेको वर्षमा प्रदान गरिने व्यवस्था रहेको छ।

साथै कम्पनीले अन्य सेवा निवृत्त कर्मचारीहरूको लागि परिभाषित सुविधाहरू र परिभाषित योगदानमा आधारित सेवा-सुविधाहरू पनि उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिएको छ।

१. परिभाषित सुविधा योजनाअन्तर्गत कम्पनीको सेवाबाट सेवा निवृत्त कर्मचारीहरूको लागि निवृत्तिभरण, उपदान, सञ्चित बिदाको भुक्तानीलगायतका भुक्तानी समावेश हुन्छन्। उल्लिखित सुविधा कर्मचारीको सेवा अवधि, उमेर र तलब सुविधाको आधारमा निर्धारण हुन्छ।

२. परिभाषित योगदानमा आधारित निवृत्तिभरण यस्तो योजना हो जसमा कम्पनीले निश्चित रकम योगदान गरेको हुन्छ, सो अतिरिक्त अन्य भार वहन गर्नुपर्दैन।

कम्पनीले कर्मचारीको अवकासपछिको भुक्तानी गर्नुपर्ने रकम निर्धारण गर्न निश्चित समयमा स्वतन्त्र र विज्ञ मूल्यांकनकर्ताबाट Actuarial मूल्यांकन गरी सोको आवधिक पुनरावलोकनसमेत गराई अध्यावधिकसमेत गराइएको छ। यसरी अध्यावधिक गर्ने प्रयोजनको लागि सम्पत्तिहरूलाई वास्तविक मूल्यमा मूल्यांकन गरिएको छ भने दायित्वको हकमा Actuarial मान्यताको आधारमा मूल्यांकित गरिएको छ। परिभाषित योगदान अवधारणाअन्तर्गतका दायित्वहरूलाई वासलात मितिको बजारदरको आधारमा कट्टा गरी समायोजन गरिएको छ। कम्पनीको आय विवरणमा उल्लिखित नाफा नोक्सानमा चालू सेवा विगत अवधिको सेवा र खुद ब्याजबापतको खर्च समावेश गरिएको छ। पुनर्मापनअन्तर्गत Actuarial नाफा तथा नोक्सानी र योजनाको सम्पत्तिको नाफा तथा नोक्सानी र सम्पत्ति आधारमा भएको परिवर्तनको पनि आवश्यकताअनुसार समायोजन गरी वित्तीय विवरणमा समावेश गर्ने गरिएको छ। अन्य विस्तृत आयमा समावेश भएको पुनर्मूल्यांकनको प्रभावलाई नियमित आय विवरणमा समावेश नगरी विगतको सञ्चित नाफामा (Retained Profit) भार पर्ने गरी समायोजन गरिएको छ।

Scheme Assets योजनाबापतको वास्तविक सम्पत्ति तथा दायित्वको चालू मूल्यमा आउने खुद बचत तथा घाटा रकमलाई प्रतिवेदन तयार गर्ने समयमा वित्तीय विवरणमा समायोजन गरिएको छ। योजनाबाट भविष्यमा घटाइएको योगदानबाट वा योगदान फिर्ताको रकमबाट दायित्व पूरा हुने अवस्थामा मात्र बचतलाई मान्यता दिई समायोजन गरिन्छ। Scheme योजनाबाट प्राप्त हुने बचत योगदानमा हुने कमी र भविष्यमा अन्ततः प्राप्त हुनसक्ने बचतमा समायोजन गरिन्छ।

व्याख्यात्मक टिप्पणीहरु

८.१ अल्पकालिन कर्मचारी सुविधाहरु

(अंकहरू रुपैयाँमा)

कर्मचारी सुविधाहरू खर्चहरू	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
अल्पकालीन कर्मचारी सुविधाहरू (Short Term Employee Benefits)		
तलब र ज्याला	१,४३,१४,०८,२३५	१,२८,४१,६८,६२६
भत्ता	९९,५९,५२,१४२	१,०३,१५,१४,४९६
पोशाक भत्ता	४,२६,९४,०९९	५,२९,०८,५००
अतिरिक्त समय भत्ता	४,८०,७३,१८२	४,२७,६७,०७०
स्वास्थ्योपचार खर्च	३३,७८,८६,७७९	३०,३०,९१,१६४
टेलिकम भत्ता	६४,२४,१५,४८८	५५,३८,५८,३३३
कर्मचारी बोनस (Statutory)	४५,३५,६०,८७३	४५,९८,६५,९८८

परिभाषित योगदान योजना		
सञ्चय कोषमा योगदान	१३,६२,७८,८८५	१२,२१,७४,२२९
अवकाश कोषमा योगदान	१,१३,७१,३५७	७८,०५,९६४
परिभाषित सुविधा योजना		
बिदाको भुक्तानी	२५,१२,९९,८०५	१९,८१,४२,२९७
निवृत्तिभरण र उपदान	९७,७८,१८,७४०	१,२७,७०,१८,२६२
जम्मा	**५,३२,८७,५९,५८५**	**५,३३,३३,१४,९२९**

८.२ अवकाश सुविधा

कम्पनीको अवकास सुविधाअन्तर्गत परिभाषित सुविधा योजना र परिभाषित योगदानमा आधारित सुविधाहरू रहेका छन् ।

८.२.१ परिभाषित योगदानमा आधारित योजना

कम्पनीका अवकास सुविधाअन्तर्गत दुईवटा परिभाषित योगदानमा आधारित योजना सञ्चालनमा रहेका छन् ।

१. कर्मचारी सञ्चयकोषमा योगदान, जसअन्तर्गत निश्चित तलबको १० प्रतिशतले हुन आउने रकम तलब भुक्तानीकै समयमा उक्त कोषमा पठाइन्छ ।

२. योगदानमा आधारित अवकाश कोष, उक्त योजनाअन्तर्गत निवृत्तीभरण तथा उपदान पाउनयोग्य कर्मचारीको तलबको निश्चित रकम उक्त कोषमा पठाइन्छ र कर्मचारीको अवकाश समयमा उक्त कोषको रकमबाट भुक्तानी गरिन्छ ।

८.२.२ परिभाषित सुविधा योजना

कम्पनीले २० वर्ष सेवा अवधि पूरा गरेका कर्मचारीलाई निवृत्तिभरण र २० वर्षभन्दा कम सेवा अवधि गरी अवकाश लिने कर्मचारीलाई उपदान सुविधा उलब्ध गराउँछ । साथै सञ्चित बिदाबापतको रकमको पनि भुक्तानी गर्दछन् ।

कम्पनीले परिभाषित सुविधा भुक्तानीको मूल्यांकन गरी दायित्व एकिन गर्न आवधिकरुपमा Actuarial मार्फत दायित्व निर्धारण गर्दै आएको छ । अवकाश भुक्तानीबापत आउने दायित्वको वर्तमान मूल्यलाई गैर चालू दायित्वमा राखिएको छ । विगत एवं वर्तमानको सेवाबापत लागत तथा खुद ब्याजलाई (net of unwinding interest and return on plan assets) नाफा नोक्सानमा राखिएको छ । Actuarial को पुनर्मूल्यांकित रकमलाई अन्य विस्तृत आय विवरणमा आयमा समावेश गरिन्छ । अवकाशको समयमा केही रकम कोषबाट र केही रकम कम्पनीबाट भुक्तानी गर्ने गरिएको छ । कम्पनीले अधिकतम ७ वर्षको निवृत्तिभरण बराबरको रकम पेश्की निवृत्तिभरणको रुपमा दिँदै आएको छ र उक्त अग्रिम भुक्तानी रकम अन्तिम Actuarial दायित्वमा समायोजन गरिन्छ ।

कर्मचारीको पूर्वानुमानित जीवन अवधिमा भएको वृद्धि, सम्पत्तिको वृद्धि दरमा गरिएको पूर्वानुमानमा गिरावट तथा उच्च मूल्य वृद्धिले सम्पत्तिको मूल्यमा कमी आई दायित्वमा वृद्धि हुनसक्ने जोखिम विद्यमान रहेको छ ।

(अंकहरू रुपैयाँमा)

Defined Benefit Plan Obligation	**यस वर्ष** ३१.०३.२०७४	**गत वर्ष** (Restated) ३१.०३.२०७३
अ.ल्या. DBP दायित्व	**९,६२,६५,५३,९५६**	**८,३०,७४,३८,२१६**
चालू Service Costs	६८,२९,८०,३९२	६७,९२,८८,६३८
वित्तीय लागत	७९,०१,९४,२३३	८९,८८,९९,९२१
लाभ भुक्तानी	(५४,५०,५९,८०७)	(४०,५२,६३,०७९)
Actuarial Re-measurements	१,८०,३१,२८,५६२	१४,६१,९०,२६०
Closing DBP दायित्व	**१२,३५,७७,९७,३३६**	**९,६२,६५,५३,९५६**

Defined Benefit Plan (DBP) Assets (अंकहरू रुपैयाँमा)

विवरण	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
अ.ल्या. DBP सम्पत्ति	३,१३,३५,७३,५९३	३,१६,७९,८५,९५४
चालू वर्षको योगदान	-	
लगानीको लाभ	२४,४०,५६,०८०	१०,३०,२८,०००
लाभ भुक्तानी	(१६,५७,४५,०९०)	(१४,४७,२६,८३६)
गत वर्षको लगानीको लाभ		७२,८६,४७५
Actuarial Re-measurements	(३,४२,५४,५४४)	-
Closing DBP सम्पत्ति	३,१७,७६,३०,०३९	३,१३,३५,७३,५९३
Net Defined Benefit Plan Obligation	९,१८,०१,६७,२९७	६,४९,२९,८०,३६३
Charged / (Credited) to P&L	१,२२,९१,१८,५४५	१,४७,५१,६०,५५९
Charged / (Credited) to OCI	१,८३,७३,८३,१०६	१४,६१,९०,२६०

Actuarial Assumptions

Defined benefit Plan वापतको दायित्वको Actuarial Valuation निम्न आधारहरुलाई लिएर गरिएको छ।

विवरण	आ.व. २०७३/७४	आ.व. २०७२/७३
वित्तीय मान्यताहरू		
डिस्काउन्ट दर	८.५० प्रतिशत	८.५० प्रतिशत
तलब वृद्धिदर	७ प्रतिशत	७ प्रतिशत
अनुमानित निवृत्तिभरणमा हुने वृद्धिदर	४ प्रतिशत	४ प्रतिशत
योजना सम्पत्तिमा अनुमानित प्रतिफल दर	५.५ प्रतिशत	५.५ प्रतिशत
Mortality Rate	Nepal Assured Mortality 2009	Nepal Assured Mortality 2009
Spouse Age Difference	५ वर्ष	५ वर्ष
Withdrawal Rate 20-58		
20-58 year age< 45	५ प्रतिशत	५ प्रतिशत
20-58 year age> 45	० प्रतिशत	० प्रतिशत

Sensitivity Analysis

विवरण	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
डिस्काउन्ट दर		
Effect on DBO –increase of discount rate by 1%	-१३.३ प्रतिशत	-१३.३ प्रतिशत
Effect on DBO –decrease of discount rate by 1%	१६.७ प्रतिशत	१६.७ प्रतिशत
Salary Escalation Rate		
Effect on DBO –increase of salary rate by 1%	५.८ प्रतिशत	५.८ प्रतिशत
Effect on DBO – decrease of salary rate by 1%	-५.२ प्रतिशत	-५.२ प्रतिशत
Pension Inflation Rate		
Effect on DBO –increase of Pension Inflation rate by 5%	१०.३ प्रतिशत	१०.३ प्रतिशत
Effect on DBO – decrease of Pension Inflation rate by 5%	-८.७ प्रतिशत	-८.७ प्रतिशत

८.३ स्वेच्छिक अवकाश योजना (VRS) र त्यस्को वित्तीय प्रभाव

लेखा नीतिहरु:

कम्पनीले अवकाश सम्बन्धि दायित्व र खर्चहरु निम्न मितिहरु मध्ये अगाडि आउने समयमा लेखांकन गरेको छः

- कम्पनीले अवकाश लाभ फिर्ता लिन नसक्ने समय।
- नेपाल लेखामान ३७ अनुसार कम्पनीले पुर्नसंरचना (Restructuring) लागत वापतको अवकाश भुक्तानीको लेखांकन गरेको समय

व्याख्यात्मक टिप्पणीहरु

गत आ.व. २०७२।७३ (2015-16 AD) मा कम्पनीले २ चरणहरुमा प्रस्ताव गरेको स्वेच्छिक अवकाश योजना अन्तरगत पहिलो चरणमा ७९६ र दोस्रो चरणमा १० गरि कुल ८०६ जना कर्मचारीहरुले अवकाश लिएका छन। सो योजनाको शर्तहरुका अनुसार कम्पनीले रु. ६,३८,३९,६१,००५ भुक्तानी गरेको रकम मध्ये रु. १,७७,६४,४९,८३९ निवृत्तिभरण तथा उपदानको व्यवस्था र रु. २४,३१,२०,७८५ सञ्चित घर विदाको व्यवस्थाबाट Set off गरि बाँकी रु. ४,३६,४३,९०,३८१ लाई नाफा वा नोक्सन हिसाबमा भार पारिएको छ।

स्वेच्छिक अवकाश योजना अवकाश वापत दिइने भुक्तानी भएको हुनाले त्यस्तो खर्चलाई नेपाल लेखामान १९ को प्रावधान अनुसार सम्पुर्ण स्वेच्छिक अवकाश खर्चलाई यसै आ.व.मा लेखांकन गरिएको छ।

कम्पनीले लागु गरेको स्वेच्छिक अवकाश योजना वापत कम्पनीलाई गत आ.व.को बांकी ५ महिनामा रु. १८,४१,६६,१३१ बचत हुन आएको र आगामी आ.व. हरुमा वार्षिक रु. ६४ करोड वचत हुने देखिन्छ। कम्पनीले स्वेच्छिक अवकाश योजना लागू नगरेको अवस्था कम्पनीको गत आ.व.को नाफा रु. १६ अर्व हुने थियो।

९ शेयर पुँजी

लेखा नीतिहरू

कम्पनीले, पुँजीकोष वित्तीय दायित्व हो अथवा इक्विटी हो भन्ने कुरा निर्धारण गर्नको लागि नेपाल लेखामान ३२, "वित्तीय उपकरणः प्रस्तुति" लागू गरेको छ। यदि करार सम्झौताको परिणामको कारण, कम्पनीको हालको उत्तरदायित्व, नगद वितरण गर्ने वा अन्य वित्तीय सम्पत्ति अथवा विभिन्न संख्यामा लगानीकर्ताको लागि इक्विटी शेयर जारी गर्ने भन्ने विषयअन्तर्गत जारी गरिएको वित्तीय उपकरण वा तिनीहरूका Components दायित्वको रुपमा वर्गीकृत गरिएको छ। यसबाहेक, सो उपकरणलाई इक्विटी उपकरण नै मानिन्छ।

नयाँ शेयर जारी गर्दाको प्रत्यक्ष थप लागतलाई इक्विटीमा प्राप्त रकमबाट घटाई देखाइएको छ।

लगानीकर्ताको लाभांश र अन्य प्रतिफलको पहिचान भुक्तानीको समयमा गरिन्छ अथवा त्यस बेला गरिन्छ, जब वार्षिक साधारणसभाबाट सभाका सदस्यहरूले घोषणा गर्दछन् र सोही आय वर्षको इक्विटीमा भार पर्ने गरी लेखांकन गरिन्छ।

व्याख्यात्मक टिप्पणीहरू

कम्पनीको सूचीकृत पुँजीको बनोट यसप्रकार रहेको छ।

शेयर पुँजी	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
शेयर संख्या		
अधिकृत शेयर संख्या	२५,००,००,०००	२५,००,००,०००
चुक्ता शेयर संख्या	१५,००,००,०००	१५,००,००,०००
प्रतिशेयर मूल्य (रू.)	१००	१००
शेयर पुँजी		
अधिकृत पुँजी (रू.)	२५,००,००,००,०००	२५,००,००,००,०००
जारी पुँजी (रू.)	१५,००,००,००,०००	१५,००,००,००,०००
चुक्ता पुँजी (रू.)	**१५,००,००,००,०००**	**१५,००,००,००,०००**

कम्पनीको शेयर लगानी संरचना यसप्रकार रहेको छ।

शेयरमा लगानी	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
नेपाल सरकार	९१.४९ प्रतिशत	९१.४९ प्रतिशत
नागरिक लगानी कोष	०.०३ प्रतिशत	०.०३ प्रतिशत
सर्वसाधारण	८.४८ प्रतिशत	८.४८ प्रतिशत
जम्मा	**१०० प्रतिशत**	**१०० प्रतिशत**

१० सञ्चित मुनाफा (Reserve and Surplus)

लेखाका नीतिहरू

डेफर्ड कर जगेडा (Deferred Tax Reserve)

कम्पनीको स्थगन गरिएको खुद सञ्चित कर सम्पत्ति उत्पन्न भएमा कम्पनीले आफ्नो नीतिअनुसार सो बराबरको सञ्चित कर सम्पत्तिको भाग विनियोजन गर्दछ। जब सञ्चित कर दायित्व उत्पन्न हुन्छ, तब ती रकमहरूलाई पुनः इक्विटीमा वर्गीकरण गरी सञ्चित मुनाफामा लगिन्छ।

पुनर्मूल्यांकन जगेडा

कम्पनीले Freehold Land Properties को मूल्यलाई प्रस्तुत गर्न पुनर्मूल्यांकन विधिलाई आत्मसात् गरेको छ। जग्गाको मूल्य वृद्धि भएमा मूल्य बराबरको रकमलाई पुनर्मूल्यांकन जगेडामा बाँडफाँड गरिएको छ। त्यस्तै गरी जग्गाको मूल्य घट्न गएमा, सो घटी रकम सञ्चित पुनर्मूल्यांकनको रकममा भार पारिन्छ र बाँकी रकम Profit and Loss मा Impairment को रुपमा भार पारिएको छ।

(अंकहरू रुपैयाँमा)

जगेडा तथा सञ्चित मुनाफा	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
सञ्चित मुनाफा	५३,८९,४८,७०,८४३	४९,०९,५२,५९,०१७
पुनर्मुल्यांकन जगेडा	१८,०८,८४,७०,५३१	१५,९२,२०,८८,३८९
डेफर्ड कर जगेडा	४,३४,७५,०६,८५५	३,३५,७२,३९,६१८
Fair Value through OCI Reserve	-	-
जम्मा	**७६,३३,०८,४८,२२९**	**६८,३७,४५,८७,०२४**

जगेडा तथा सञ्चित मुनाफामा भएको परिवर्तनलाई विस्तृतरुपमा इक्विटीमा परिवर्तनको विवरणमा देखाइएको छ।

११. ग्राहकसँगको सम्झौताबाट प्राप्त आय (Revenue from Contract with Customers)

लेखानीति

ग्राहकसँगको करार सम्झौतामा उल्लिखित प्रतिफलको आधारमा तेस्रो पक्षको तर्फबाट संकलित रकमहरूलाई घटाई आयको मापन गरिन्छ। कम्पनीले आयको लेखाङ्कन बस्तुको नियन्त्रण हस्तान्तरण वा सेवा प्रदान गर्दाको बखत गर्ने गर्दछ।

कम्पनीले निम्न ५ चरणका प्रकिया पूरा गरी ग्राहकसँगको सम्झौताबाट प्राप्त आय मापन गरिन्छ।

१. ग्राहकसँगको करारको पहिचान
२. करारअनुसारको कार्यसम्पादन दायित्व पहिचान
३. कारोबार मूल्य एकिन
४ प्रत्येक कार्यसम्पादन दायित्वको कारोबार मूल्य कायम

५ करार दायित्व पूरा भएपछि आयको लेखाङ्कन गर्ने

व्याख्यात्मक टिप्पणीहरु (अंकहरू रुपैयाँमा)

ग्राहकसँगको सम्झौताबाट प्राप्त आय	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
सेवा बिक्रीबाट प्राप्त आय	४०,३१,९०,९३,५०९	४०,७०,४१,४७,५००
सामान तथा अन्य बिक्रीबाट प्राप्त आय	२,७७,२४,४४२	२,१७,८४,३३६
जम्मा	**४०,३४,६८,१७,९५१**	**४०,७२,५९,३१,८३६**

सेवा बिक्रीबाट प्राप्त आय (अंकहरू रुपैयाँमा)

विवरण	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
आधारभूत टेलिफोन सेवा		
स्थानीय/अन्तर्देशीय	२,९०,००,७०,०४४	२,९९,५१,८०,५१०
अन्तर्राष्ट्रिय ट्रङ्क	८,९७,८८,५३७	११,३०,५२,०६६
लिज सर्किट	१४,६१,६८,७६८	१३,५५,१८,९४१
अन्य	१५,९२,८२,०९५	१६,४६,०९,९६८
आईएन (IN) सेवा	२,०४,३४,६६७	१,७७,९३,०१६
ए.डी.एस.एल. (ADSL)	१,८५,५२,२९,३४९	१,७८,०९,७१,६७८
सिप (SIP) फोन	६०,१९१	६,०८,२२७
एफटीटीएच (FTTH)	४१,९५,६३४	२९,१५,८४०
आधारभुत टेलिफोन सेवाको जम्मा आय	५,१७,५२,२९,२८५	५,२१,०६,५०,२४६
सि.डि.एम.ए (CDMA) सेवा		
स्थानीय/अन्तर्देशीय	६,६३,८२,९९६	८,५६,४७,५८४
अन्तर्राष्ट्रिय ट्रङ्क	१७,२३,४९६	१७,३०,१८६
डाटा सेवा पोष्टपेड	२६,२५,५६१	५,९७,५९३
एसएमएस पोष्टपेड	७,९३,०५७	२,६८,७७९
सी.डी.एम.ए. सेवा पोष्टपेडको जम्मा आय	**७,१५,२५,११०**	**८,८२,४४,१४२**
भ्वाइस प्रिपेड	९७,९८,३९,४३७	
डाटा प्रिपेड	६,७७,२८,६४६	
एसएमएस प्रिपेड	१,२७,३५,९१९	
सी.डी.एम.ए. सेवा प्रिपेडको जम्मा आय	**१,०६,०३,०४,००२**	**१,२५,७४,०३,१७५**
अन्य	१,८१,४१,०२५	९८,९३,४७९
सी.डी.एम.ए. सेवाको जम्मा	१,१४,९९,७०,१३७	१,३५,५५,४०,७९६
जीएसएम (GSM) मोबाइल सेवा		
भ्वाइस पोष्टपेड	२,१३,९०,६३,३३६	१,९८,४९,९९,५२०
डाटा पोष्टपेड	१,०६,८६,८१,५३३	७६,८९,४९,८५८
एसएमएस पोष्टपेड	२१,१७,९०,३५४	२०,६९,२९,७८६
अन्तर्राष्ट्रिय ट्रङ्क	१३,८९,९४,२८५	१४,६६,३८,३२९
रोमिङ्ग	१७,१९,९३,०७३	२०,२०,६०,६३५
जीएसएम (GSM) पोष्टपेड सेवाको जम्मा आय	**३,७३,०५,२२,५८१**	**३,३०,९५,७८,१२८**
भ्वाइस प्रिपेड	१५,६२,१४,१९,६२१	
डाटा प्रिपेड	४,७०,०१,६७,५२८	

एसएमएस प्रिपेड	५६,६७,९५,१९०	
जीएसएम (GSM) प्रिपेड सेवाको जम्मा आय	२०,८८,८३,८२,३३९	१९,१८,३८,२७,५७७
भ्यालु एडेड सर्भिस (Value Added Service)	१५,४१,८२,००५	
अन्य	१२,५८,४८,१२०	१४,३६,५६,०८०
जीएसएम (GSM) मोबाइल सेवाको जम्मा आय	२४,८९,८९,३५,०४५	२२,६३,७०,६१,७८५
अन्तरप्रशासनिक आय	९,०३,१२,९५,८२१	११,४३,९५,३४,३०२
वाई म्याक्स (WiMAX)	६,३६,६३,२२१	६,१३,६०,३७१
जम्मा आय	४०,३१,९०,९३,५०९	४०,७०,४१,४७,५००

व्यवस्थापनले ए.डी.एस.एल. (ADSL) को राजस्व लेखांकन नगद आधारमा गर्दाको प्रभाव मूल्यांकन गरेको छ। २०७३ आषाढको तथ्यांक उपलब्ध नभएको कारण उक्त प्रभावको लेखांकन २०७४ आश्विन मसान्तको तथ्यांकलाई आधार लिई प्रोदभावी आधार मा लेखाङ्कन गर्दाको प्रभाव रु. ५,८०,९६,१६०.५४ मापन गरिएको छ र सो बराबरको रकम वर्षभरी रहिरहने विश्वास व्यवस्थापनले लिएको छ। उक्त रकमले वित्तीय विवरणको प्रयोगकर्ताको निणर्यमा सारभूत प्रभाव नपर्ने विश्वास व्यवस्थापनले लिएको छ। तसर्थ एडी.एस.एल.को आय नगद आधारमा लेखांकन गर्दाको आय भन्दा प्रोदभावी आधारमा लेखाङ्कन गर्दा हुने आयमा सारभूत फरक नपर्ने निष्कर्ष व्यवस्थापनको रहेको छ।

१२. वित्तीय आय

लेखा नीतिहरू

विभिन्न वित्तीय स्रोतहरूबाट प्राप्त वित्तीय आयहरूलाई नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान ९ को आधारमा लेखांकन गरिएको छ।

व्याख्यात्मक टिप्पणीहरू

(अंकहरू रुपैयाँमा)

वित्तीय आय	**यस वर्ष** ३१.०३.२०७४	**गत वर्ष** (Restated) ३१.०३.२०७३
सरकारी विकास ऋणपत्रमा ब्याज	-	६८,५८,५६,६४४
कम्पनीका डिबेन्चरमा प्राप्त ब्याज	८०,००,०००	९७,००,१७३
बैंक निक्षेपमा ब्याज	३,९३,३२,१९,३९९	२,६१,४५,९८,५९३
कर्मचारी ऋणमा ब्याज	१३,९६,७८,८०१	१२,११,३४,९२७
जम्मा	४,०८,०८,९८,२००	३,४३,१२,९०,३३७

१३. अन्य आय

लेखा नीतिहरू

लाभांश आम्दानीलाई लाभांश प्राप्त गर्ने हक सृजना भएपछि तथा अन्य आम्दानीहरूलाई विश्वसनीय रुपमा मापन भएका वा प्राप्ति सम्भव देखिएको अवस्थामा अन्य आम्दानी शीर्षकमा आम्दानी जनाइएको छ।

व्याख्यात्मक टिप्पणीहरु

(अंकहरू रुपैयाँमा)

अन्य आय	**यस वर्ष** ३१.०३.२०७४	**गत वर्ष** (Restated) ३१.०३.२०७३
लाभांश आम्दानी	-	-
कार्य सम्पादन जमानत जफत, एल क्यू डी (LQD) र अन्य आय	१६,१२,७२,९७१	७,०१,३४,६९१
जम्मा	१६,१२,७२,९७१	७,०१,३४,६९१

१४. सञ्चालन तथा मर्मत खर्चहरू

कार्य सञ्चालन खर्चहरूमा स्थिर नेटवर्क र मोबाइल सञ्चार सम्बद्ध सञ्चार नेटवर्कहरूको सञ्चालन र मर्मतमा लागेका खर्चहरू संलग्न छन् ।

(अंकहरू रुपैयाँमा)

विवरण	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
कार्यालय उपकरण मर्मत खर्च	१२,७३,६१,७७६	१२,१९,५५,५९८
भवन मर्मत खर्च	२१,२३,३७,२११	३५,९०,४९,३०४
प्लान्ट तथा मेसिन मर्मत खर्च	६८,२१,७८,९३२	५०,२३,८४,६४८
शक्ति, ताप तथा प्रकाश खर्च	१,१२,१४,४२,२३९	१,१०,०१,२२,८२६
सवारी इन्धन खर्च	८,४८,८२,७३९	८,२४,२७,४९९
सवारी मर्मत खर्च	७,२२,१८,३८०	७,०२,७७,४१३
ढुवानी खर्च	१,४२,०३,८३८	१,६१,३९,९७७
अन्तर्राष्ट्रिय आईपी लिज र ट्रान्जिट खर्च	१,३७,८४,६६,४९२	१,३४,३१,६९,४१५
टेलिफोन सेट तथा अन्य सामग्री लागत खर्च	२,६७,७१,६८९	३,५३,४१,९१७
क्यासकार्ड लागत खर्च	२९,१७,६९,०६५	२८,२९,१५,३४८
सोधपुछ (Enquiry) सेवा खर्च	१,६३,७५,९०८	१,९६,०३,४३२
भ्यालु एडेड सेवा (Value Added Service) खर्च	४,८८,०२,९१९	४,५०,५०,५५३
डाटा इन्ट्री खर्च	१२,८३,२०२	२४,९३,४४५
अन्तरआबद्धता खर्च	२,४५,५२,२६,४७४	२,४७,२१,४४,६२५
जम्मा	**६,५३,३३,२०,८६४**	**६,४५,३०,७६,०००**

१५. बिक्री सञ्जाल, बजारीकरण र प्रवर्द्धन खर्चहरू

(अंकहरू रुपैयाँमा)

विवरण	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
बिक्रीबापतको कमिसन	१,४३,०२,३४,६३२	१,२०,३३,२९,७४७
विज्ञापन तथा बिक्री प्रवर्द्धन	१६,३१,७१,२१९	१२,२८,२६,७६५
जम्मा	**१,५९,३४,०५,८५१**	**१,३२,६१,५६,५१२**

१६. प्रशासनिक खर्चहरू

(अंकहरू रुपैयाँमा)

विवरण	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
भ्रमण खर्च	१६,४७,०३,६२२	१६,८६,००,८७४
कर तथा शुल्क	३,४८,०४,२७५	४,५१,६५,७२७
भाडा तथा जग्गा र भवनको लिजहोल्ड लागत	३६,१४,७८,९६८	३२,१७,६४,५४३
सञ्चालक समिति बैठक भत्ता	१३,४०,०००	८,२४,०००
अन्य बैठक भत्ता तथा खर्च	४,६३,२३,८२१	४,३२,३३,३२०
मसलन्द तथा छपाइ खर्च	४,३५,०१,२६८	५,०३,०८,२५८
बैंक शुल्क	१,१३,२६,६४५	१,२०,३७,५३९
तालिम खर्च	१०,९४,९२,४४९	१४,६५,४९,४७४
अतिथि सत्कार खर्च	२,०७,१२,६७०	२,२४,८६,३७७

कार्यालय सजावट	१,५८,०४,१८०	१,४१,९४,८८८
बिमा खर्च	१३,८०,४०,५५८	१४,०१,०६,४४१
लेखा परीक्षण शुल्क	१०,००,०००	१०,००,०००
करलेखा परीक्षण शुल्क	४,४२,४७८	३,००,०००
लेखा परीक्षण खर्च	३१,५५,११९	३१,२५,४५१
हुलाक खर्च	१०,७८,६५२	९,४७,५२२
पुस्तक तथा पत्रपत्रिका	५८,९९,१३१	६६,९५,७५५
व्यावसायिक शुल्क	४,७३,२०,३२८	३४,१३,३३८
सम्पत्ति अपलेखन खर्च		३०,१८२
सुरक्षा खर्च	१२,६४,८८,४४९	१०,९९,०६,३४९
सदस्यता शुल्क	५३,३१,२०७	५३,३८,०८६
टेलिफोन खर्च	७,९६,३२,८१७	९,९६,८०,००४
वार्षिकोत्सव खर्च	१,४१,७६,१६०	९९,७९,०४४
साधारणसभा खर्च	१९,८४,४८९	२९,८२,८४७
अनुदान सहयोग	३,४२,४००	१०,४८,७५०
विविध खर्च	५,४६,५९,९५०	५,४६,४७,५२३
जम्मा	**१,२८,९०,३९,६३५**	**१,२६,४३,६६,२९२**

१७. नियामक दस्तुर, शुल्कहरू तथा नवीकरण दस्तुर

व्याख्यात्मक टिप्पणीहरू

(अंकहरू रुपैयाँमा)

विवरण	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
रोयल्टी	१,६१,२७,६३,७४०	१,६२,८१,६५,९००
ग्रामीण दूरसञ्चार विकास कोष (RTDF)	८०,६३,८१,८७०	८१,४०,८२,९५०
अनुमति पत्र दस्तुर/Amortisation	६,४७,३७,०००	६,४७,१३,४७२
फ्रिक्वेन्सी दस्तुर	१,०१,१८,९७,६४०	८३,७०,३९,३४७
जम्मा	**३,४९,५७,८०,२५०**	**३,३४,४०,०१,६६९**

नेपाल दूरसञ्चार नियमावली २०५४ अनुसार सञ्चालन आय ४०,३१,९०,९३,५०९ को ४ प्रतिशत रोयल्टी र नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरणको इजाजतपत्रको शर्त अनुसार २ प्रतिशत ग्रामीण दूरसञ्चार विकास कोष वापत दायित्व लेखाङ्कन गरिएको हो ।

१८. वित्तीय खर्चहरू

व्याख्यात्मक टिप्पणीहरू

भुक्तानी गर्नुपर्ने GSM अनुमति पत्र दस्तुर तथा ग्राहक धरौटीमा प्रभावकारी ब्याजदरको आधारमा गणना गरिएको खर्चहरूलाई वित्तीय खर्चहरूमा राखिएको छ ।

(अंकहरू रुपैयाँमा)

वित्तीय खर्चहरू	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
GSM अनुमति पत्र दस्तुर	६६,२४,२५,३६८	७९,८५,४२,००७
ग्राहक धरौटी	१४,७८,५३,४७७	१५,६०,८२,८२२
जम्मा	**८१,०२,७८,८४५**	**९५,४६,२४,८२९**

१९. Impairment costs and reversals

लेखा नीतिहरू

गैर वित्तीय सम्पत्तिमा Impairment

जायजेथा, प्लान्ट र उपकरणको कुनै एकाइमा भएको Impairment त्यसको बाँकी रकम र असुल योग्य रकम बीचको फरकको रुपमा पहिचान गरिएको छ। कुनै सम्पत्तिको खास एकाइले स्वतन्त्ररुपमा नगद प्रवाह गर्दैन भने असुल योग्य रकम लाई त्यस्तै समूहमा रहेका Cash Generating Units (CGU) हरूको आधारमा निर्धारण गरिएको छ। कम्पनीको प्रत्येक प्रक्षेपण मितिमा कुनै सम्पत्तिमा Impairment गर्नुपर्ने देखिएको अवस्थामा सोको निर्धारण गरी असुल योग्य रकम समेत निश्चित गरिएको छ। CGU हरूको असुल योग्य रकम, वास्तविक रकममा निसर्ग गर्न लाग्ने लागत घटाई आउने मूल्य र Value in Use मध्ये जुन बढी हुन्छ सोहीलाई कायम गरिएको छ। बजारमूल्यको आधारमा निर्धारण गर्न नसकिने अवस्थामा यस्तो मूल्य डिस्काउन्टेड नगद प्रवाहको आधारमा गरिन्छ। नगद प्रवाह गणना, अघिल्लो प्रवृत्ति (Past Trend) तथा बाह्य सूचनाको आधारमा गरिएको छ। सम्पत्ति वा CGU हरूमा हुने विषेश जोखिम देखाउनको लागि उपयुक्त डिस्काउन्ट दरको प्रयोग गरिएको छ।

वित्तीय सम्पत्तिमा Impairment

नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान ९ ले कुनै पनि वित्तीय सम्पत्तिको शुरुको मापनदेखि उधारो जोखिममा धेरै वृद्धि छ/छैन भन्ने आधारमा ३ तहमा तहगत Impairment मोडेलको शुरुवात गरेको छ। यिनै Impairment का तहहरूले लेखांकन अवधिमा अनुमानित उधारो नोक्सानी (Expected Credit Loss- ECL) को रुपमा वा ब्याज आम्दानी कुन लेखांकन गर्ने भनी Impairment रकमको निर्धारण गर्दछ।

चरण १:
शुरु प्राप्तिदेखि उधारो जोखिममा कुनै प्रभावकारी वृद्धि भएको छैन भने १२ महिनाको अनुमानित उधारो नोक्सानीको लेखांकन गर्ने र कुल जम्मामा ब्याज लेखांकन गर्ने।

चरण २:
शुरु प्राप्तिदेखि उधारो जोखिममा ठूलो वृद्धि देखिएमा अवधिभरको लागि अनुमानित उधारो नोक्सानीको लेखांकन गर्ने र कुल ब्याज लेखांकन गर्ने।

चरण ३:
वित्तीय सम्पत्तिको उधारो जोखिममा देखिएमा (हालसालै नेपाल लेखामान ३९ "वित्तीय उपकरणहरूः मापन तथा लेखांकन" मा समावेश मानअनुसार) अवधिभरको लागि अनुमानित उधारो नोक्सानीको लेखांकन गर्ने र खुद (कुल जम्मामा उधारो व्यवस्था घटाएर) ब्याज लेखांकन गर्ने।

व्याख्यात्मक टिप्पणीहरू

(अंकहरू रुपैयाँमा)

Reversal of impairments/(Impairments)	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
जायजेथा, प्लान्ट र उपकरण	५,८०,६८,००६	(४,३८,९५,७५३)
पुँजीगत कार्य प्रगति		
वित्तीय उपकरणहरू		
आसामी बाँकी	(२१,५५,९९,९२४)	
जम्मा	(१५,७५,३१,९१८)	(४,३८,९५,७५३)

२०. वैदेशिक मुद्रा सटही दरमा भएको परिवर्तनको असर

लेखा नीतिहरू

वैदेशिक मुद्रामा हुने कारोबार रकमलाई कारोबार मितिमा कायम सटही दर प्रयोग गरी प्रचलित सञ्चालन मुद्रा (नेपाली रुपियाँ) मा रुपान्तरण गरिन्छ।

विदेशी मुद्रामा देखाइएका मौद्रिक सम्पत्ति तथा दायित्वहरू प्रतिवेदन तयार गर्दाको मितिमा कायम रहेको दरको आधारमा कम्पनीको चलनचल्तीको कारोबार मुद्रामा रुपान्तरण गरिन्छ। मुद्रा रुपान्तरणको कारण सृजित नाफा वा नोक्सानलाई नाफा नोक्सान हिसाबमा देखाइन्छ। गैर मौद्रिक सम्पत्तिहरूलाई शुरु प्राप्त गर्दाको मितिमा कायम रहेको सटही दरको आधारमा नै लेखांकन गरिन्छ।

व्याख्यात्मक टिप्पणीहरू

(अंकहरू रुपैयाँमा)

सटही दरमा भएको परिवर्तनको असर	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
Realized Gain/(Loss)	(१७,९५,२२,९१२)	३४,०१,४०,८६०
मूल्याङ्कन वापतको नाफा/(नोक्सान)	(२४,४८,१७,६११)	६१,१३,४३,५२९
जम्मा नाफा/(नोक्सान)	**(४२,४३,४०,५२३)**	**९५,१४,८४,३८९**

२१. कर निर्धारण

लेखा नीतिहरू

कम्पनीले करको लेखांकन तथा प्रतिवेदन तयार गर्ने प्रयोजनको लागि नेपाल लेखामान १२ अनुसरण गरेको छ। कर खर्च वर्तमान वा चालू कर दायित्वमा डेफर्ड कर सम्पत्ति समायोजन गरी खुद कर दायित्व गणना गरी नाफा भएको अवधिमा कर खर्च लेखांकन गरिन्छ।

डेफर्ड करले कम्पनीले भविष्यमा लिनु वा दिनुपर्ने करको दायित्वलाई जनाउँछ, जुन कम्पनीको सम्पत्ति तथा दायित्वको खुद मौज्दात र कर दरको आधारमा गणना गरिएको हुन्छ।

डेफर्ड कर वित्तीय विवरणमा दायित्व गणना विधिबाट गणना गरिन्छ। उक्त गणनामा करयोग्य दायित्व र सम्पत्तिको अस्थायी फरक गणना गरी नाफामा समायोजन गरिन्छ।

कर सम्पत्ति र दायित्वलाई मिलान गर्ने कानुनी आधार स्थापित भएको अवस्थामा मिलान गरी खुद कर दायित्व वा सम्पत्तिको लेखांकन गरिन्छ।

२१.१ खुद कर सम्पत्ति/(दायित्व)

कम्पनीको आ.व. २०६८.६९ (२०११/१२) अन्तिम कर परीक्षण पूरा भैसकेको छ। आगामी आ.व.हरुको सम्पत्ति र दायित्वहरुको विवरण निम्नानुसार रहेको छ।

(अंकहरू रुपैयाँमा)

आय वर्ष	आयकरबापत व्यवस्था	अग्रीम आयकर भुक्तानी	खुद कर सम्पत्ति/(दायित्व)	खुद कर सम्पत्ति/(दायित्व)
२०६९/७०	४,३१,०९,७२,६६६	४,९०,६५,२२,६२१	५९,५५,४९,९५५	५९,५५,४९,९५५
२०७०/७१	४,४०,२५,८४,६५१	५,०७,५९,३८,२४९	६७,३३,५३,५९८	१,२६,८९,०३,५५३
२०७१/७२	६,१०,१३,८५,६३४	४,७२,५९,०२,४६४	(१,३७,५४,८३,१७०)	(१०,६५,७९,६१७)
२०७२/७३	४,५६,४२,९२,३६७	५,७२,८४,९६,५६७	१,१६,४२,०४,२००	१,०५,७६,२४,५८३
२०७३/७४	५,७३,४०,१२,६८४	५,७८,५४,२४,९३७	५,१४,१२,२५३	१,१०,९०,३६,८३६

२१.२ चालू करहरु

चालू कर दायित्व (वा फिर्ता प्राप्ति) चालू वर्षको करयोग्य आयमा निर्भर गर्दछ। करयोग्य आय नाफा वा नोक्सान विवरणमा देखाइएको नाफाभन्दा फरक पर्न सक्छ। किनकि केही आम्दानी वा खर्चहरु विभिन्न वर्षहरुमा कर भार पार्नुपर्ने वा घटाउनुपर्ने हुन सक्छन भने कतिपय त्यस्ता आम्दानी वा खर्चहरु कर नलाग्ने वा घटाउनु नपर्ने हुन सक्दछन्। कम्पनीको चालू कर दायित्वहरु आयकर ऐन, २०५८ (2002 AD) अनुसार गणना गरिएको छ।

(अंकहरू रुपैयाँमा)

	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
कर दायित्व		
चालू वर्ष	५,७३,४०,१२,६८४	४,५६,४२,९२,३६७
विगत वर्ष	-	-
डेफर्ड कर	(५३,०९,२१,४६०)	११,५६,२७,६३१
जम्मा	**५,२०,३०,९१,२२४**	**४,६७,९९,१९,९९८**

२१.३ डेफर्ड कर

(अंकहरू रुपैयाँमा)

क्र.सं.	विवरण (आ.व. २०७३/७४)	आर्थिक विवरणको अंक	कर आधार	अस्थायी फरक रू.
१	सम्पत्ति			
	जायजेथा, प्लान्ट र उपकरण	१८,४८,७७,१३,२३०	२४,५८,७८,७२,६७३	(६,१०,०१,५९,४४३)
२	दायित्व र व्यवस्थाहरु			
	परिभाषित सुविधा योजनाको दायित्व	९,१८,०१,६७,२९७		(९,१८,०१,६७,२९७)
	टेलिकम भत्ता व्यवस्था	१,१९,६२,७३,८२०		(१,१९,६२,७३,८२०)
	कर्मचारी बोनसबापत व्यवस्था	९१,३४,२६,८६१	-	(९१,३४,२६,८६१)
			कुल	(१७,३९,००,२७,४२२)
			करको दर @२५%	(४,३४,७५,०६,८५६)
			डेफर्ड कर दायित्व/(सम्पत्ति) ३१.०३.२०७३	(३,३५,७२,३९,६१८)
			डेफर्ड कर खर्च/(आम्दानी) २०७३.७४	(९९,०२,६७,२३७)
			डेफर्ड कर दायित्व/(सम्पत्ति) ३१.०३.२०७४	(४,३४,७५,०६,८५५)
			डेफर्ड कर खर्च/(आम्दानी) २०७३.७४ नाफा वा नोक्सान विवरण	(५३,०९,२१,४६०)
			डेफर्ड कर खर्च/(आम्दानी) २०७३.७४ अन्य विस्तृत आम्दानी विवरण	(४५,९३,४५,७७७)

(अंकहरू रुपैयाँमा)

क्र.सं.	विवरण	आर्थिक विवरणको अंक	कर आधार	अस्थायी फरक रू.
१	सम्पत्ति			
	जायजेथा प्लान्ट र उपकरण	१९,०८,१२,७५,३०८	२३,७४,४५,०७,०८४	(४,६६,३२,३१,७७६)
२	दायित्व र व्यवस्था			
	परिभाषित सुविधा योजनाको दायित्व	६,४९,२९,८०,३६३		(६,४९,२९,८०,३६३)
	टेलिकम भत्ता व्यवस्था	१,३५,४५,५२,१५९		(१,३५,४५,५२,१५९)
	कर्मचारी बोनसबापत व्यवस्था	९१,८१,९४,१७६	-	(९१,८१,९४,१७६)
			कुल	(१३,४२,८९,५८,४७४)
			करको दर @२५%	(३,३५,७२,३९,६१८)
			डेफर्ड कर दायित्व वा सम्पत्ति ३१.०३.२०७२	(३,४३,६३,१९,६८४)
			डेफर्ड कर व्यवस्था खर्च वा आम्दानी २०७२.७३	७,९०,८०,०६६
			डेफर्ड गरिएको कर दायित्व वा सम्पत्ति ३१.०३.२०७३	(३,३५,७२,३९,६१८)
			डेफर्ड कर व्यवस्था खर्च वा आम्दानी २०७२.७३ नाफा वा नोक्सान विवरण	११,५६,२७,६३१
			डेफर्ड कर व्यवस्था खर्च वा आम्दानी २०७२.७३ अन्य विस्तृत आम्दानी विवरण	(३,६५,४७,५६५)

२१.४ वित्तीय विवरण र कर कार्यालयमा पेस गरिएको आय विवरणबीचका कर मिलान विवरण

(अंकहरू रुपैयाँमा)

कर मिलान विवरण	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
वित्तीय विवरणअनुसार करअघिको नाफा	२०,५७,५८,५५,३५०	१८,२३,४३,५९,४३४
आयकर ऐन, २०५८ अनुसार खुद समायोजन	२,३६,०१,९५,३८६	२,२८,१०,०३४
कर प्रयोजनको लागि नाफा	२२,९३,६०,५०,७३६	१८,२५,७१,६९,४६८
करको दर	२५%	२५%
जम्मा	**५,७३,४०,१२,६८४**	**४,५६,४२,९२,३६७**

२२. बिक्रीयोग्य सम्पत्तिहरू

व्याख्यात्मक टिप्पणीहरु

मुख्यतयाः मर्मतपश्चात् फिर्ता भएका, बिक्रीको प्रक्रियामा रहेका Scraps सम्पत्ति तथा कम्पनीका Dismantled उपकरणलाई बिक्रीयोग्य सम्पत्तिको रुपमा राखिएको छ। Scraps तथा Dismantled सम्पत्तिहरूको अलावा कम्पनीसँग लिलामीको लागि भनी छुट्याइएका सम्पत्तिहरू पनि रहेका छन्। यी सम्पत्तिहरूलाई श्रेस्ताबाट हटाई शून्य मूल्य वा रु.१।- बाँकी रकम कायम गरी लेखांकन गरिएको छ। नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान ५ अनुसार यस्ता सम्पत्तिहरू वास्तविक मूल्यबाट बिक्री लागत घटाई निर्धारण गरिनुपर्छ।

व्यवस्थापनबाट कम महत्वका भनी औंल्याइएका तथा व्यावहारिक कठिनाइका कारण मूल्य निर्धारण गर्न नसकिने सम्पत्तिहरूलाई वित्तीय विवरणहरूमा समावेश गरिएको छैन। यसले कम्पनीको वित्तीय अवस्था तथा कार्यसम्पादनमा नगन्य प्रभाव हुने व्यवस्थापनको अनुमान रहेको छ।

कम्पनीमा कुनै पनि सञ्चालनमा नरहेका कारोबारहरु (Discontinued Operations) छैनन्।

२३. अन्य संस्थाहरूमा रहेको वित्तीय लगानी

लेखा नीति

कम्पनीले अन्य संस्थाहरूसँगको लगानी, नियन्त्रण र प्रभावको प्रस्तुति गर्ने प्रयोजनको लागि नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान १२ "*Disclosure of Interest in Other Entities*" अनुसरण गरेको छ।

व्याख्यात्मक टिप्पणीहरू

अन्य संस्थाहरूमा लगानी/ स्वामित्वको प्रतिशत	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
त्रिशूली जलविद्युत् कम्पनी लिमिटेड	४६.१२%	४३.७८%
अपर तामाकोशी हाइड्रोपावर लिमिटेड	६.००%	६.००%
जलविद्युत् लगानी तथा विकास कम्पनी लिमिटेड	२.९६%	-
	Treatment	**Extent of control**
त्रिशूली जलविद्युत् कम्पनी लिमिटेड	Associate	significant influence
अपर तामाकोशी हाइड्रोपावर लिमिटेड	व्यापारिक लगानी	छैन
जलविद्युत् लगानी तथा विकास कम्पनी लिमिटेड	व्यापारिक लगानी	छैन

२४. प्रतिशेयर आम्दानी :

लेखा नीति

साधारण शेयरधनीलाई जाने खुद नाफालाई साधारण शेयरको भारित औसत संख्याले भाग गरेर बेसिक प्रतिशेयर आम्दानी गणना गरिएको छ।

व्याख्यात्मक टिप्पणीहरू

नेपाल लेखामान प्रतिवेदन मान ३३, 'प्रतिशेयर आम्दानी'ले वित्तीय विवरणहरूमा प्रतिशेयर आम्दानी सूचित गर्नुपर्ने आवश्यकतालाई औंल्याएको छ। कम्पनीका साधारण शेयरहरू वा सम्भावित साधारण शेयरहरू सार्वजनिक बजारमा कारोबार भैरहेका छन्। कम्पनीले आफ्ना वित्तीय विवरणहरू धितोपत्र बोर्डमा पेस गर्दछ।

(अंकहरू रुपैयाँमा)

प्रतिशेयर आम्दानी	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
बेसिक गणनाको लागि प्रयोग गरिएको नाफा	१५,३७,२७,६४,१२६	१३,५५,४४,३९,४३६
जम्मा शेयर संख्या (भारित औसत)	१५,००,००,०००	१५,००,००,०००
प्रतिशेयर आम्दानी (बेसिक)	१०२.४९	९०.३६

प्रतिशेयर आम्दानीमा ह्रास ल्याउन सक्ने चालू वा सम्भावित कुनै उपकरणहरू कम्पनीसँग विद्यमान छैनन्।

DIAL *1415# TO KNOW MORE

२५. सम्भावित दायित्व तथा पुँजीगत प्रतिबद्धता

व्याख्यात्मक टिप्पणी

२५.१ सम्भावित दायित्व

सम्भावित दायित्व काबुबाहिरको परिस्थितिजन्य कारणले हुनसक्ने सम्भावित नगदको बाह्य प्रवाहलाई जनाउँछ, जुन सम्भावित तर विश्वसनीय कारणसहित मापन गर्न नसकिने प्रकृतिको हुन्छ।

२५.१.१ अनुमतिपत्र नवीकरण दस्तुर

दोस्रो अवधिको अनुमति पत्रको सम्भावित नगद प्रवाह नियामक निकायबाट हुन सक्ने निर्णय तथा कानुनी समाधानमा भर पर्दछ। उक्त दायित्वको भुक्तानीको सम्भावना तथा रकम अनिश्चित रहेको छ। (टिप्पणी नं. १ मा हेर्नुहोला)

२५.१.२ कानुनी मुद्दाहरु

विभिन्न अदालत तथा न्यायिक एवं अर्धन्यायिक निकायहरुमा कम्पनीविरुद्धमा ४२ वटा मुद्दाहरु विचाराधीन रहेका छन्। यदि ती मुद्दाहरु कम्पनीको विपक्षमा फैसला भएको अवस्थामा कम्पनीउपर दायित्वको सिर्जना हुन्छ। तर त्यस्ता दायित्वहरुलाई विश्वसनीय रुपमा मौद्रिक मूल्यमा मापन गरी लेखांकन गर्न सकिएको छैन। साथै व्यवस्थापनले त्यस्तो मुद्दाहरुबाट आउने रकम निर्णयमा ठूलो प्रभाव पार्ने खालको नभएको विश्वास लिई थप विवरण प्रस्ट्याउन जरुरी नभएको ठहर गरेको छ।

२५.२ प्रतिबद्धता

कम्पनीले सम्पत्ति खरिद, पूर्वाधार एवं नेटवर्क विकास र विस्तारको लागि आपूर्तिकर्तासँग गरिएको सम्झौताको करारको दायित्व सृजना भएको भए तापनि त्यस्ता वस्तु तथा सामग्री प्राप्त भई नसकेको कारणले त्यस्ता रकमहरु वित्तीय विवरणमा समावेश गरिएका छैनन्। कार्य सम्पन्न भएपश्चात् भुक्तानी गर्ने गरी न्यूनतम प्रतिबद्धता जनाइएका रकमहरु निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ।

(अंकहरू रुपैयाँमा)

पुँजिगत प्रतिबद्धता	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
सिभिल कार्यको पुँजिगत प्रतिबद्धता	८,००,२२,३७८	२६,७५,९६,२६९
प्लान्ट तथा उपकरण खरिद कार्यको पुँजिगत प्रतिबद्धता	६,९९,१०,१०,४७०	१७,८१,८५,५३,२८०
बी.टी.एस.भवन लिजको पुँजिगत प्रतिबद्धता	-	-
जम्मा	**७,०७,१०,३२,८४८**	**१८,०८,६१,४९,५४९**

२६. सम्बद्ध पक्षको विवरण

लेखा नीति

नेपाल लेखामान २४ बमोजिम सम्बद्ध पक्षसँगको कारोबार रकम र सोको बाँकी रकमलाई खुलासा गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको हुँदा कम्पनीले सम्बन्धित पक्षसँगको कारोबार उल्लेख गरिएको छ।

२६.१ सम्बद्ध पक्षको पहिचान

नेपाल टेलिकमले निम्न उल्लेखित पक्षहरुलाई सम्बद्ध पक्षको रुपमा पहिचान गरेको छ।

१. नेपाल सरकार - नेपाल सरकार कम्पनीको मुख्य लगानीकर्ता रहेको छ। (शेयर पुँजी सम्बन्धी टिप्पणी ९ हेर्नुहोला)
२. कम्पनीका सञ्चालकहरु
३. कम्पनीका मुख्य व्यवस्थापकहरु कम्पनीमा सेवारत तह ११ र सो भन्दा माथिका पदासीन व्यक्तिहरुलाई व्यवस्थापकीय निणर्यमा प्रभाव पार्न सक्ने पदाधिकारीको रुपमा लिइएको छ।
४. सञ्चालक तथा व्यवस्थापकीय पदमा कार्यरत पदाधिकारीका नातेदारहरु।
५. नेपाल टेलिकम कर्मचारी अवकाश कोष।

EXCITING DATA PACKAGES

२६.२ सम्बद्ध पक्षसँगको कारोबार

२६.२.१ नेपाल सरकारको कोषमा योगदान

(अंकहरू रुपैयाँमा)

विवरण	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
अग्रिम आयकर	६,१४,८२,७९,३८१	५,७३,४५,८७,४९०
मूल्य अभिवृद्धि कर	४,७५,२७,७०,७९४	४,३५,२१,५५,६४०
दूरसञ्चार सेवा शुल्क	३,२०,३०,६३,०५५	२,९०,८४,५५,३२०
स्वामित्व शुल्क	५९,८२,११,७९८	५४,०२,५७,२५०
भन्सार शुल्क	३६,८३,२४,८८७	३०,८३,६८,२१७
रोयल्टी र ग्रामीण दूरसञ्चार विकास कोष	२,४४,२२,४८,८५०	२,३५,५५,८२,९५०
लाभांश	६,९९,९२,३७,४५०	६,८६,१९,९७,५००
जायजेथा र सवारी साधन कर	३,४८,०४,२७५	४,५१,६५,७२७
जम्मा	२४,५४,६९,४०,४८९	२३,१०,६५,७०,०९४

दूरसञ्चार सेवा प्रदान गरेबापत संकलन गरिने सेवाशुल्कहरु सबैलाई व्यापारिक भाषामा प्रयोग गरिएका छन् ।

दूरसञ्चार प्राधिकरण लगायतका नियामक निकाय (नेपाल सरकारद्वारा स्थापित स्वायत्त नियामक निकाय) हरुलाई कानुन तथा नियमनकारी व्यवस्था बमोजिम बुझाइएका शुल्कहरु रहेका छन् ।

२६.२.२ सञ्चालक तथा मूख्य व्यवस्थापकीय व्यक्तित्व

विगत तीन वर्ष (असार ३१ २०७४ को आधारमा विगत) यता कुनै पनि सञ्चालक तथा व्यवस्थापक एवं निजका नातेदारहरुले कम्पनीबाट कुनै प्रकारको ऋण सुविधा लिएको देखिँदैन ।

कम्पनीको नियमावली अनुसारका सेवा सुविधाबाहेक कुनै पनि सञ्चालक तथा व्यवस्थापकीय व्यक्तित्व एवं निजका नातेदारहरुसँग कुनै पनि कारोबार नभएको साथै कारोबारको प्रस्तावसमेत रहेको छैन ।

पारिश्रमिक भुक्तानी

क) सञ्चालक समिति (Board of Directors-BoD)

(अंकहरू रुपैयाँमा)

क्र.सं.	नाम	पद	सञ्चालक समितिको बैठक आ.व. २०७३/७४	
			बैठकमा उपस्थित दिन	जम्मा भत्ता
१	श्री दिनेश कुमार थपलिया	अध्यक्ष	१२	४८,०००
२	श्री महेन्द्र मान गुरुङ	अध्यक्ष	३४	१,३६,०००
३	श्री बुद्धि प्रसाद आचार्य	सदस्य	४	१६,०००
४	श्री कामिनी राजभण्डारी	सदस्य	४१	१,६४,०००
५	श्री सुर्यभक्त पोखरेल	सदस्य	१	४,०००
६	श्री कृष्ण प्रसाद देवकोटा	सदस्य	४	१६,०००
७	श्री रामकृष्ण सुवेदी	सदस्य	३५	१,४०,०००
८	श्री राजिव गौतम	सदस्य	१६	६४,०००

९	श्री डिल्लिराज घिमिरे	सदस्य	१६	६४,०००
१०	श्री सुरेश अधिकारी	सदस्य	५	२०,०००
११	श्री किशोर जंग कार्की	सदस्य	३७	१,४८,०००
१२	श्री विनय कुमार चालिसे	सदस्य	४३	१,७२,०००
१३	श्री गोकर्ण प्रसाद सिटौला	कम्पनी सचिव	३६	१,४४,०००
१४	श्री शैलजा राई	कम्पनी सचिव	१०	४०,०००
	जम्मा			**११,७६,०००**

ख) लेखापरीक्षण समिति (Audit Committee)

(अंकहरू रुपैयाँमा)

क्र.सं.	नाम	पद	लेखापरीक्षण समितीको बैठक आ.व. २०७३/७४	
			बैठकमा उपस्थित दिन	जम्मा भत्ता
१	श्री कृष्ण प्रसाद देवकोटा	अध्यक्ष	३	१२,०००
२	श्री राजिव गौतम	अध्यक्ष सदस्य	१० ३	४०,००० १२,०००
३	श्री डिल्लिराज घिमिरे	अध्यक्ष	७	२८,०००
४	श्री रामकृष्ण सुवेदी	अध्यक्ष सदस्य	१ १५	४,००० ६०,०००
५	श्री सुरेश अधिकारी	सदस्य	३	१२,०००
६	श्री किशोर जंग कार्की	सदस्य	१६	६४,०००
७	श्री विनय कुमार चालिसे	सदस्य	२१	८४,०००
८	श्री शैलजा राई	सदस्य सचिव	१९	७६,०००
९	श्री गोकर्ण प्रसाद सिटौला	सदस्य सचिव	२	८,०००
	जम्मा			**४,००,०००**

२६.२.३ प्रतिवेदन मितिपछि भएका कारोबारहरु (Event Occuring after Reporting Period)

प्रतिवेदनको मितिपछि प्रतिवेदन हस्ताक्षर भएको मिति २०७४.०८.२९ सम्ममा तल उल्लेख गरिएको बाहेक अन्य थप कारोबार नरहेको ।

सञ्चालक समितिमा परिवर्तन

क्र.सं.	नाम	पद	प्रतिनिधित्व गरेको कार्यालय	नियुक्ति मिति	यसअघि उक्त पदमा बहाल व्यक्ति	कारण
१	श्री केदार बहादुर अधिकारी	अध्यक्ष	सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय (सचिव)	०६.०७.२०७४	श्री महेन्द्र मान गुरुङ	नेपाल सरकारको सरुवा निर्णय
२	श्री रमेश ढकाल	सदस्य	कानुन, न्याय तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालय (सह-सचिव)	०८.०७.२०७४	श्री डिल्लीराज घिमीरे	नेपाल सरकारको सरुवा निर्णय
३	श्री रामचन्द्र ढकाल	सदस्य	सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय (सचिव)	०४.०५.२०७४	श्री किशोर जंग कार्की	नेपाल सरकारको सरुवा निर्णय
४	श्री महेन्द्र मान गुरुङ	अध्यक्ष	सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय (सचिव)	१४.०९.२०७३	श्री दिनेश कुमार थपलिया	नेपाल सरकारको सरुवा निर्णय
५	श्री डिल्लीराज घिमीरे	अध्यक्ष	कानुन, न्याय तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालय (सह-सचिव)	२४.११.२०७३	श्री राजिव गौतम	नेपाल सरकारको बढुवा निर्णय
६	श्री किशोर जंग कार्की	सदस्य	सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय (सह-सचिव)	१८.०६.२०७३	श्री सुरेश अधिकारी	नेपाल सरकारको सरुवा निर्णय
७	श्री रामकृष्ण सुवेदी	सदस्य	अर्थ मन्त्रालय (सह-सचिव)	०३.०७.२०७३	श्री कृष्ण प्रसाद देवकोटा	नेपाल सरकारको बढुवा निर्णय
८	श्री उत्तर कुमार खत्री	सदस्य	अर्थ मन्त्रालय (सह-सचिव)	०८.०५.२०७४	श्री रामकृष्ण सुवेदी	नेपाल सरकारको सरुवा निर्णय
९	श्री कामिनी राजभण्डारी	सदस्य	नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेड (प्रबन्ध निर्देशक)	०९.०६.२०७३	श्री बुद्धि प्रसाद आचार्य	मन्त्रिपरिषदको निर्णय

२६.२.४ अन्य व्यवस्थापकीय व्यक्तित्व

कम्पनीको तह ११ वा सो भन्दा माथिल्लो पदमा सेवारत कर्मचारीहरुलाई कम्पनीको विनियमको अधीनमा रही तलब, भत्ता तथा अन्य पारिश्रमिक लगायतका सेवा सुविधा भुक्तानी गरिएको छ ।

(अंकहरू रुपैयाँमा)

अन्य व्यवस्थापकीय व्यक्तिहरूलाई भुक्तानी	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
तलव, भत्ता,बोनस तथा अन्य पारिश्रमिक	२,५७,९५,७४७	१,९९,०५,८९५

२६.३ सम्बद्ध पक्षहरुसँगको बाँकी रकम

नेपाल सरकारसँग बाँकी रकम भुक्तानी बाँकी रकम शीर्षकमा सम्भावित नोक्सानी छुट्टाछुट्टै देखाइएको छ । (टिप्पणी ७.१.४)
नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी अवकाश कोषमा रहेको रकमलाई परिभाषित सुविधा योजनाअन्तर्गत देखाइएको छ। (टिप्पणी ८.२.२)

२७. खण्डगत विश्लेषण (Segmental Analysis)

लेखा नीति

कम्पनीले व्यवसायका क्रियाकलापहरुको प्रकृतिको आधारमा खण्डहरूको निर्धारण गरी खण्डगत विश्लेषण तयार गरेको छ। साथै कम्पनीको सांगठनिक ढाँचा पनि कम्पनीको व्यवसायका क्रियाकलापहरुको प्रकृतिअनुरुप रहेको छ।

व्याख्यात्मक टिप्पणीहरू

(अंकहरू रुपैयाँमा)

विवरण	स्थिर नेटवर्क (PSTN)		वायरलेस (GSM)		वायरलेस (CDMA)		अन्य (Unallocated)		जम्मा	
	आ.व. २०७३/७४ (चालू वर्ष)	आ.व. २०७२/७३ (गत वर्ष)	आ.व. २०७३/७४ (चालू वर्ष)	आ.व. २०७२/७३ (गत वर्ष)	आ.व. २०७३/७४ (चालू वर्ष)	आ.व. २०७२/७३ (गत वर्ष)	आ.व. २०७३/७४ (चालू वर्ष)	आ.व. २०७२/७३ (गत वर्ष)	आ.व. २०७३/७४ (चालू वर्ष)	आ.व. २०७२/७३ (गत वर्ष)
आम्दानी										
बाह्य आम्दानी	६,६७,२१,१७,१०६	७,३३,२८,३९,०२६	३२,१६,४३,८७,९०३	३१,४८,५८,८६,९१९	१,५१,०३,१२,९४२	१,९०,७२,०५,८९०	४,१०,२४,९२,३७०	३,३८,०२,९०,१०३	४४,४४,९३,१०,३२१	४४,१०,६२,२१,९३८
अन्तर एकाइ आम्दानी										
जम्मा आय	**६,६७,२१,१७,१०६**	**७,३३,२८,३९,०२६**	**३२,१६,४३,८७,९०३**	**३१,४८,५८,८६,९१९**	**१,५१,०३,१२,९४२**	**१,९०,७२,०५,८९०**	**४,१०,२४,९२,३७०**	**३,३८,०२,९०,१०३**	**४४,४४,९३,१०,३२१**	**४४,१०,६२,२१,९३८**
Result										
Segment Result	१,५२,०२,३७,४८१	२,१३,१९,४२,९५७	१८,५३,८८,०७,५४३	२०,२७,३९,०६,८२७	४२,७३,३६,८५८	७३,५०,०८,२६६	४१,८४,७२,५००	(५,१५,२६,६४,६०२)	२०,९०,४८,५४,३८२	१७,९८,८१,९३,४४८
आयकरअघिको नाफा	१,५२,०२,३७,४८१	२,१३,१९,४२,९५७	१८,५३,८८,०७,५४३	२०,२७,३९,०६,८२७	४२,७३,३६,८५८	७३,५०,०८,२६६	४१,८४,७२,५००	(५,१५,२६,६४,६०२)	२०,९०,४८,५४,३८२	१७,९८,८१,९३,४४८
कर (चालू+डेफर्ड)							४,७४,३७,४५,४४५	४,५४,३३,९६,७०८	४,७४,३७,४५,४४५	४,५४,३३,९६,७०८
खुद नाफा	**१,५२,०२,३७,४८१**	**२,१३,१९,४२,९५७**	**१८,५३,८८,०७,५४३**	**२०,२७,३९,०६,८२७**	**४२,७३,३६,८५८**	**७३,५०,०८,२६६**	**(४,३२,५२,७२,९४५)**	**(९,६९,६०,६१,३१०)**	**१६,१६,११,०८,९३७**	**१३,४४,४७,९६,७४०**
अन्य जानकारी	असार ३१, २०७४	असार ३१, २०७३	असार ३१, २०७४	असार ३१, २०७३	असार ३१, २०७४	असार ३१, २०७३	असार ३१, २०७४	असार ३१, २०७३	असार ३१, २०७४	असार ३१, २०७३
Segment Assets	११,६८,२६,२९,५२३	१०,०५,२४,५०,२७७	११,२८,९६,९०,१९६	११,२३,७७,०९,५५९	२,१२,५४,०१,६४८	२,२३,१७,३२,९८०			२५,०९,७७,२१,३६७	२३,५२,१८,९२,८१६
डेफड कर सम्पत्ति (Net)							४,३४,७५,०६,८५५	३,३५,७२,३९,६१८	४,३४,७५,०६,८५५	३,३५,७२,३९,६१८
Unallocated Corporate Assets							९२,१६,१५,९४,९४२	८६,७३,५६,६९,४३५	९२,१६,१५,९४,९४२	८६,७३,५६,६९,४३५
जम्मा सम्पत्ति	**११,६८,२६,२९,५२३**	**१०,०५,२४,५०,२७७**	**११,२८,९६,९०,१९६**	**११,२३,७७,०९,५५९**	**२,१२,५४,०१,६४८**	**२,२३,१७,३२,९८०**	**९६,५०,९१,०१,७९७**	**९०,०९,२९,०९,०५३**	**१,२१,६०,६८,२३,१६४**	**१,१३,६१,४८,०१,८६९**
Segment Liabilities	२,७७,६९,०५,३२५	४,५८,७४,०८,८३९	१४,८३,५९,९७,५३३	१५,५२,०४,५२,५०२	१,३७,३२,०४,०९९	५४,१९,९०,२१५			१८,९८,६१,०६,९५७	२०,६४,९८,५१,५५६
Unallocated Corporate Liability							११,२८,९८,६७,९७९	९,५९,०३,६३,२८९	११,२८,९८,६७,९७९	९,५९,०३,६३,२८९
जम्मा दायित्व	**२,७७,६९,०५,३२५**	**४,५८,७४,०८,८३९**	**१४,८३,५९,९७,५३३**	**१५,५२,०४,५२,५०२**	**१,३७,३२,०४,०९९**	**५४,१९,९०,२१५**	**११,२८,९८,६७,९७९**	**९,५९,०३,६३,२८९**	**३०,२७,५९,७४,९३६**	**३०,२४,०२,१४,८४५**

२७.१ खण्डगत प्रस्तुतीकरणका पूर्वधारणाहरु (Assumption for Segmental Reporting)

- प्रत्यक्ष वा उचित आधारमा खण्डीकरण गर्न नसकिने कम्पनीका आम्दानी, खर्च, सम्पत्ति तथा दायित्वहरू लाई "Unallocated Revenue / Expense / Assets / Liabilities" अन्तर्गत राखिएको छ।
- राजस्वलाई प्रत्येक सेवाको Product Line को आधारमा लिइएको छ।
- अन्तरआबद्धता राजस्वलाई अन्तरआबद्धतापूर्वको राजस्वको आधारमा छुट्याइएको छ।

ह्रास र सञ्चालन तथा मर्मत खर्चहरूलाई प्रत्येक सेवासँग सम्बन्धित जायजेथा, प्लान्ट र उपकरणहरू को आधारमा छुट्याई देखाइएका छन्।

२७.२ भौगोलिक खण्ड (Geographical Segments)

कम्पनीले देशका विभिन्न भागमा ६ वटा क्षेत्रीय निर्देशनालयहरू स्थापना गरी सञ्चालन गरेको छ। तथापि क्षेत्रीय निर्देशनालयहरूबाट प्रदान गरिने सेवाहरू केन्द्रस्थापित सेवा निर्देशनालयहरूबाट पनि व्यवस्था गरिएको छ। त्यसकारण नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान ८ "सञ्चालन खण्डहरु (Operating Segments)" को उद्देश्य पूरा हुने किसिमले छुट्टाछुट्टै क्षेत्रीय सूचनाहरू उपलब्ध हुनसक्ने अवस्था देखिँदैन। भौगोलिक विभाजनको आधारमा सूचनाहरू विभाजन गर्नु त्यति व्यवहारिक नभएको तथा त्यसबाट प्राप्त हुने लाभभन्दा खर्च बढी हुने व्यवस्थापनको बुझाइ रहेको छ।

एकल कानुनी अधिकार र सञ्चालनको वातावरण देखिन आएकोले कम्पनी एकमात्र भौगोलिक खण्डमा सञ्चालित भएको जस्तो देखिन्छ।

२८. अन्तरिम वित्तीय प्रस्तुति (Interim Financial Reporting)

नेपाल धितोपत्र बोर्ड (SEBON), नेपाल स्टक एक्स्चेन्ज (NEPSE) र कम्पनी ऐन २०६३ ले तोकेको प्रावधानको हकमा रही आवधिक वित्तीय विवरणको प्रस्तुति तथा प्रकाशन गर्दै आएको छ। उपरोक्त प्रावधानहरू नेपाल लेखामान ३४ (NAS 34) बमोजिम रहेको छ।

२९. विगत वर्ष समायोजन तथा अन्य अपवादहरू

विगत तथा चालू वर्षका वित्तीय विवरणहरूलाई NFRS ले औंल्याएको आवश्यकताअनुसार पुनर्विश्लेषण गरी वैधानिक वित्तीय विवरण प्रस्तुत गरिएको छ।

विगत वर्षसँग सम्बन्धित निम्नानुसारका आम्दानी र खर्चहरूलाई नेपाल लेखामान ८ (NAS 8) का प्रावधानअनुसार आ.व. २०७३।७४ मा समायोजन गरिएको छ। खुद विगत वर्ष समायोजन रु. १२,६४,०५,३६४ सम्बन्धित आ.व.मा र वर्ष खुलाउन नसकिएका रकमहरूलाई चालू आ.व.को इक्विटी परिवर्तन विवरणमा भार पारिएको छ।

(अंकहरू रुपैयाँमा)

क्र.सं.	विवरण	खर्च	आम्दानी
१	आ.व. २०६७ देखि २०७२ सम्म प्रोत्साहनमा भएको बढी व्यवस्थामा समायोजन तथा नपुग व्यवस्था थप	९,८०,२४,६२६	२५,२२,५२,३०७
२	अन्तर इकाइ हिसाब समायोजन	५,०००	
३	फ्रिक्वेन्सी दस्तुर समायोजन	२४,५३,४६,२८८	
४	सञ्चालन आय (Rental Reverse)		७,७४,२९७
५	सञ्चालन खर्च	७,४५,२८,६८३	
६	गत वर्षसँग सम्बन्धित WiMAX को Impairment		१,०७,७१,४७७
७	मुद्रा सटहीदर रुपान्तर		२,७७,०१,१५२
	जम्मा	**४१,७९,०४,५९७**	**२९,१४,९९,२३३**

अन्य फरक विवरणहरू भेटिएकोमा सोही स्थानमा छुट्टै देखाइएका छन्।

३०. अन्य Disclosures

३०.१ विदेशी मुद्रा विनिमयदरको प्रयोग

सटही दर	यस वर्ष ३१.०३.२०७४	गत वर्ष (Restated) ३१.०३.२०७३
अमेरिकी डलर : रुपियाँ	१०२.८६	१०६.७३
युरो : रुपियाँ	११७.४०	११८.६०

३०.२ शाखा हिसाब कारोबारहरू :

हिसाब मिलान हुन नसकेको शाखा हिसाब रु. ३०,१८२ यस आ.व.को नाफा/नोक्सान हिसाबमा भार पारिएको छ।

३०.३ System Constraint को कारण स्पष्ट नछुट्टिएको गतवर्षहरूको Unearned sales रकम रु.४१,३१,७२,४६६ आर्थिक वर्ष २०७२/७३ को इक्विटीमा परिवर्तनको विवरणमा समायोजन गरिएको छ।

गतवर्षको Unearned Sales रु. १,०९,६७३ आ.व. २०७३/७४ मा इक्विटीमा परिवर्तनको विवरणमा समायोजन गरिएको छ।

३०.४ आ.व. २०७१/७२ को भौतिक परीक्षणपश्चात् हटाइएको (Written Off) रु. १,२६,३९,९०९ बराबरको जिन्सी मौज्दात यस आ.व.मा मौज्दातमा नै देखिएकोले रु. १,२६,३९,९०९ यस वर्षको इक्विटीमा परिवर्तनको विवरणमा समायोजन गरिएको छ।

३०.५ विगत वर्षका रकमहरूलाई चालू वर्षसँग तुलना गर्न सजिलो हुने गरी आवश्यकताअनुसार पुनः विभाजन तथा वर्गीकरण गरिएको छ।

केदार बहादुर अधिकारी अध्यक्ष	कामिनी राजभण्डारी प्रबन्ध निर्देशक	रमेश ढकाल सञ्चालक	रामचन्द्र ढकाल सञ्चालक	सी.ए. (डा.) सुबोध कुमार कर्ण सुबोध एसोसियट्स चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स
उत्तर कुमार खत्री सञ्चालक	विनय कुमार चालिसे सञ्चालक	सूर्यभक्त पोखरेल प्रमुख वित्तीय अधिकृत	गंगा सागर मातन्छे उप-प्रबन्धक	मितिः मंसिर २९, २०७४ स्थानः काठमाडौं

पाँच वर्षको संक्षिप्त विवरण

विवरण	आधार	आर्थिक वर्ष				
		२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४
कुल आम्दानी	रु. अर्बमा	३८.८६	३९.६७	४२.६४	४४.२२	४४.५९
खुद नाफा	रु. अर्बमा	११.३०	११.५७	१४.५५	१३.५५	१५.३७
कर्मचारी खर्च	रु. अर्बमा	३.५२	४.४०	४.९१	५.३३	५.३२
मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	रु. अर्बमा	६.७४	७.२१	७.९८	६.४५	६.५३
प्रशासनिक खर्च	रु. अर्बमा	१.३५	१.५७	१.६९	१.२६	१.३०
कुल खर्च	रु. अर्बमा	२३.७३	२४.२४	२२.६३	२५.९९	२४.०१
कुल नेटवर्थ (Equity)	रु. अर्बमा	५३.६४	७४.८१	८०.९९	८३.३७	९१.३३
Total Capital Employed	रु. अर्बमा	७७.६६	९०.५५	९५.७७	९७.६४	१०६.४९
कुल शेयर (No. of Share)	करोडमा	१५	१५	१५	१५	१५
कर्मचारी संख्या (No. of Employee)	संख्यामा	५,४७१	५,४४८	५,२७६	४,१४८	४१६२
खुद मुनाफा अनुपात	प्रतिशतमा	२९.०८	२९.१६	३४.१४	३०.६५	३४.४७
Return on Equity	प्रतिशतमा	२१.०६	१५.४६	१७.९८	१६.२६	१६.८३
Return on Capital Employed	प्रतिशतमा	१४.५५	१२.७८	१५.२१	१३.८८	१४.४३
चालू सम्पत्ति अनुपात (Current Ratio)	अनुपात	२.५४	३.५५	३.९४	३.८८	४.२२
EBITDA Margin	प्रतिशतमा	५८.४२	४८.०४	५६.८२	५२.१०	५७.७७
प्रतिशेयर आम्दानी	रु.मा	७५.३३	७७.१२	९७.०४	९०.३६	१०२.४९
प्रतिशेयर बजार मूल्य	रु.मा	५९६	६५६	६३६	६८९	६७५
मूल्य आम्दानी अनुपात (P/E Ratio)	अनुपात	७.९१	८.५१	६.५५	७.६२	६.६
Book Value Per Share	रु.मा	३५७.५७	४९८.७२	५३९.९९	५५५.८३	६०८.८७
प्रतिकर्मचारी औसत ग्राहक	संख्यामा	१,६७८	२,००२	२,४६१	३,६२०	४२२९
प्रतिकर्मचारी औसत आम्दानी	रु. हजारमा	७,१२९	७,२८२	८,०८२	१०,६५८	१०,७१३
शेयरधनीहरुलाई प्रतिफल (प्रतिशेयर)	रु.मा	४६	४७	५०	५१	५५
सरकारी कोषमा योगदान (कुल आम्दानीको)	प्रतिशतमा	४८.४८	५१.३१	४८.६८	५२.२४	५५.०५

Definition of Terms

2G	2G networks are operated using global system for mobile (GSM) technology which offer services such as voice, text messaging and low speed data.
3G	A cellular technology based on wide band CDMA (WCDMA) delivering voice and faster data services.
4G/LTE	4G or long-term evolution (LTE) technology offers even faster data transfer speed than 3G/HSPA
Access Network	An access network is the part of a telecommunications network which connects subscribers to their immediate service provider.
ADSL	Asymmetric digital subscriber line (ADSL) is a type of digital subscriber line (DSL) technology, a data communications technology that enables faster data transmission over copper telephone lines than a conventional voiceband modem can provide.
ARPU	Average revenue per user, defined as total service revenue divided by total number of subscribers.
Book Value per Share	A ratio of shareholders equity to the average number of common shares.
Broadband	A high-capacity transmission technique using a wide range of frequencies, which enables a large number of messages to be communicated simultaneously.
BTS	The base transceiver station (BTS), commonly referred to as a “cell phone tower”, is the networking component of a mobile communications system from which all signals are sent and received. BTS facilitates wireless communication between user equipment and a network. The network can be that of any of the wireless communication technologies like GSM, CDMA, wireless local loop, and WiMAX.
Capital Employed	The sum of stockholders' equity and long-term finance.
Cash Generating Unit	The smallest identifiable group of assets that generates cash inflows that are largely independent of the cash inflows from other assets or groups of assets.
CDMA	This is a channel access method used by various radio communication technologies.
CPE	Customer-premises equipment (CPE) is any terminal and associated equipment located at a subscriber’s premises and connected with a carrier’s telecommunication channel at the demarcation point. Such equipment might include cable or satellite television set-top boxes, digital subscriber line (DSL) or other broadband Internet routers, telephone handsets or other customized hardware used by a particular telecommunications service provider.
CRBT	Caller Ring Back Tone
Current Ratio	A ratio that measures a company's ability to pay short-term obligations.
Discontinued Operations	A segment of a company's business that has been sold, disposed of or abandoned.
Discount Rate	The interest rate used to discount a stream of future cash flows to their present value.
Recoverable Amount	The higher of an asset's fair value less costs of disposal* (sometimes called net selling price) and its value in use.
Earning per Share (EPS)	The portion of the company’s distributable profit which is allocated to each outstanding equity share (common share).
EBITDA Margin	Stands for earnings before interest, taxes, depreciation and amortization, and a measure of revenue relative to cash expenses from operations.

Effective Interest Rate	The rate that exactly discounts estimated future cash payments or receipts through the expected life of the financial instrument to the net carrying amount of the financial asset or liability.
EVDO	Evolution-Data Optimized (EVDO) is a telecommunications standard for the wireless transmission of data through radio signals, typically for broadband Internet access. It is an evolution of the CDMA2000 standard that uses advanced multiplexing techniques including code division multiple access (CDMA) as well as time division multiplexing (TDM) to maximize throughput. It has been adopted by many mobile phone service providers around the world – particularly those previously employing CDMA networks.
Fair Value	The price that would be received to sell an asset or paid to transfer a liability in an orderly transaction between market participants at the measurement date.
FTTH	Operators deploy FTTH (Fiber To The Home) so as to bring high-speed networking, digital television and telephone service to residences using fiber optic cables
Gross Domestic Product (GDP)	Monetary value of all the finished goods and services produced within a country's borders in a specific time period, usually calculated on an annual basis.
GSM	Global System for Mobile communication (GSM) is a digital mobile telephony system that is the most widely used digital wireless telephony technology
Hotspot	A hotspot is a physical location that offers Internet access over a wireless local area network (WLAN) through the use of a router connected to a link to an Internet service provider. Hotspots typically use Wi-Fi technology.
HSPA+	An evolution of high speed access (HSPA) or third generatoin (3G) technology that enhnaces the existing 3G network with higher speeds for the end user.
Impairment -	The diminish in quality, strength, amount, or value of an asset due to which there's a reduction in the recoverable amount of the asset below its carrying amount.
Intelligent Network	Intelligent Network (IN) is a telephone network architecture in which the service logic for a call is located separately from the switching facilities, allowing services to be added or changed without having to redesign switching equipment.
ISP	An Internet service provider (ISP) is an organization that provides services for accessing, using, or participating in the Internet.
IVR	Interactive voice response (IVR) is a technology that allows a computer to interact with humans through the use of voice and DTMF tones input via keypad
LAN	A local area network (LAN) is a computer network that interconnects computers within a limited area such as a home, school, computer laboratory, or office building, using network media.
Mobile Internet	Mobile Internet allows internet access anytime, anywhere through a browser or a native application using any portable or mobile device such as smartphone, tablet, laptop connected to a wireless network.
MPoS	Mobile point of sale (MPoS) is a smartphone, tablet or dedicated wireless device that performs the functions of a cash register or electronic point of sale terminal.
Net Profit Ratio	The ratio of net profit (after taxes) to net sales.
NFRS	Nepal Financial Reporting Standards, a common global language for business affairs issued by Accounting Standards Board Nepal so that company accounts are understandable and comparable across international boundaries.
NGN	Next Generation Networks (NGN) is a packet-based network able to provide Telecommunication Services to users and able to make use of multiple broadband, QoS-enabled transport technologies and in which service-related functions are

	independent of the underlying transport-related technologies. It enables unfettered access for users to networks and to competing service providers and services of their choice. It supports generalised mobility which will allow consistent and ubiquitous provision of services to users.
Optical Fiber	Optical fiber refers to the medium and the technology associated with the transmission of information as light impulses along a glass or plastic wire or fiber. Optical fibers are widely used for transmission of telecommunication signals over longer distances and at higher bandwidths (data rates) than wire cables. Fibers are used instead of metal wires because signals travel along them with less loss and are also immune to electromagnetic interference.
PDSN	The Packet Data Serving Node (PDSN) is a component of CDMA2000 mobile network through which users can access data at the rate of 153.6 kbps.
PSTN	The public switched telephone network (PSTN) is the circuit-switched telephone network providing infrastructure and services for public telecommunication that is based on copper wires carrying analog voice data.
Present Value	The current worth of a future sum of money or stream of cash flows given a specified rate of return.
Return on Capital Employed (Post Tax)	Measures the profitability of a company by expressing its operating profit as a percentage of its capital employed.
Return on Shareholders' Equity (Post Tax)	The amount of net income returned as a percentage of shareholders equity.
Roaming	Allows customers to make calls, send and receive texts and data on other operators' mobile networks while travelling abroad.
Shareholders Equity	A share capital plus retained earnings
Smartphone	A smartphone is a mobile phone offering advanced capabilities including access to email and the internet.
Soft Switch	A Softswitch is a central device in a telephone network which connects calls from one phone line to another, entirely by means of software running on a computer system.
Tablet	A tablet is slate shaped, mobile or portable computing device equipped with a finger operated touchscreen or stylus.
Value in Use	The present value of the future cash flows expected to be derived from an asset.
VAS	A value-added service (VAS) is a popular telecommunications industry term for non-core services, or in other words, all services beyond standard voice calls, data and fax transmissions telcos deploy to promote their primary business. VAS add value to the standard service offering, spurring the subscriber to use their phone more and allowing the operator to drive up their ARPU.
Voice Mail	A centralized electronic communication system in which spoken messages are recorded or digitized for later playback to the intended recipient
VSAT	Very Small Aperture Terminal (VSAT) is an earthbound station used in satellite communications of data, voice and video signals.
Wi-Fi	A facility allowing computers, smartphones, or other devices to connect to the Internet or communicate with one another wirelessly within a particular area.
WiMAX	WiMAX (Worldwide Interoperability for Microwave Access) is a wireless communications standard designed to provide 30 to 40 Mbps data rates
WLAN	A wireless local area network (WLAN) is a wireless computer network that links two or more devices using a wireless distribution method (often spread-spectrum or OFDM radio) within a limited area such as a home, school, computer laboratory, or office building.

नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लि. को नियमावलीमा संशोधन

नियमावलीमा संशोधनको तीन महले विवरण

नियमावली

सि.नं.	दफा/नियम/अनुसूची	साविकको व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	औचित्य वा कारण
१	नियमावलीको विभिन्न ठाँउ	कम्पनी ऐन, २०५३	कम्पनी ऐन, २०६३	नयाँ कम्पनी ऐन २०६३ जारी भएकोले
२	नियम १२ को खण्ड (छ) को समूह (ग)	सञ्चालकको कार्यकाल ४ वर्ष हुनेछ।	यस नियम प्रारम्भ भएपछि निर्वाचित हुने सञ्चालकको कार्यकाल ३ वर्ष वा नियुक्ति भएको मितिदेखि तीनवटा साधारणसभा बस्ने मिति मध्ये जुन पहिले हुन्छ सो मितिसम्म मात्र हुनेछ।	नियमावलीमा संशोधन गर्न आवश्यक भएकोले

नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेडका कोसेढुङ्गाहरू

(Milestones of Nepal Telecom)

ई.सं.	विवरण
१९१३	काठमाडौंमा पहिलो टेलिफोन लाइनको स्थापना
१९१४	काठमाडौंदेखि भारतको रक्सौलसम्म ओपन वायर ट्रंक लाइनको स्थापना
१९३५	दरबारमा २५ लाइन क्षमताको Automatic Exchange को जडान
१९३६	काठमाडौंदेखि धनकुटासम्म ओपन वायर ट्रंक लाइनको स्थापना
१९५०	टेलिग्राम सेवाको स्थापना
१९५०	High Frequency Radio प्रणालीको शुरुवात
१९५०	काठमाडौंमा १०० लाइनको Cross Bar टेलिफोन एक्सचेन्जको स्थापना
१९५१	काठमाडौंदेखि पाल्पासम्म ओपन वायर ट्रंक लाइनको स्थापना
१९५५	सर्वसाधरणको लागि पहिलो ३०० लाइनको Cross Bar टेलिफोन एक्सचेन्जको स्थापना
१९५५	सर्वसाधरण नेपालीलाई टेलिफोन लाइन वितरण
१९६३	काठमाडौंमा पहिलो १००० लाइनको Automatic Exchange स्थापना
१९६४	HF Radio Service द्वारा अन्तर्राष्ट्रिय (भारत तथा पाकिस्तान) दूरसञ्चार सेवाको शुरुवात
१९७१	टेलेक्स सेवाको शुरुवात
१९७४	अन्तरदेशिक ट्रंक सेवाको लागि Microwave Transmission Link को स्थापना
१९८२	अन्तर्राष्ट्रिय सर्किटको लागि "B" Type भू-उपग्रह केन्द्रको स्थापना
१९८२	SPC टेलेक्स एक्सचेन्जको स्थापना
१९८३	डिजिटल टेलिफोन एक्सचेन्जको स्थापना
१९८४	अन्तरदेशिक ट्रंक सेवा (STD) को शुरुवात
१९८४	ग्रामीण दूरसञ्चार सेवाको शुरुवात
१९८७	अन्तर्राष्ट्रिय ट्रंक सेवा (ISD) को शुरुवात
१९९५	Optical Fiber Network को जडान
१९९६	सबै ट्रान्समिसन लिङ्कलाई डिजिटल ट्रान्समिसन लिङ्कमा परिवर्तन
१९९६	सम्पूर्ण टेलिफोन नेटवर्क स्वचालित गरिएको
१९९६	आफ्नै अन्तर्राष्ट्रिय गेटवे एक्सचेन्जको स्थापना
१९९६	भिस्याट सेवाको शुरुवात
१९९७	D.O.T. India सँग अप्टिकल फाइबर द्वारा डिजिटल लिय्को स्थापना
१९९८	बंगलादेशसँग सीधा लिङ्कको स्थापना
१९९९	GSM मोबाइल सेवाको शुरुवात
२०००	SDH Microwave Radio को कार्यान्वयन
२०००	इन्टरनेट सेवाको शुरुवात
२००१	पेफोन सेवाको शुरुवात
२००१	GSM मोबाइलमा International Roaming सेवाको शुरुवात
२००२	पूर्व पश्चिम राजमार्गमा अप्टिकल फाइबर बिछ्याउने कार्य भएको
२००३	GSM प्रिपेड सेवाको शुरुवात
२००४	तत्कालीन नेपाल दूरसञ्चार संस्थान दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेडमा परिवर्तन
२००४	प्रिपेड कलिङ्ग कार्ड (ईजिकल) सेवाको शुरुवात
२००४	IVR सेवा १६०० मार्फत SLC परिक्षाको नतिजा प्रकाशनको शुरुवात
२००५	एडभान्सड फ्रि फोन (Toll-Free) सेवाको शुरुवात
२००५	CDMA सेवाको शुरुवात
२००५	एक्सेस नेटवर्क सेवाको शुरुवात
२००५	टेलिफोन सोधपुछ सेवा (१९७) को कार्य प्राइभेट कम्पनीवाट गराउन थालिएको
२००६	PSTN क्रेडिट लिमिट सेवाको शुरुवात
२००६	होम कन्ट्रि डाइरेक्ट सेवा (HCD-Nepal Direct) को शुरुवात
२००६	काठमाडौंमा टेलिफोन फल्ट दर्ता १९८ (IVR मार्फत) सेवा
२००६	IVR सेवा १६०१ मार्फत १०+२ परीक्षाको नतिजा प्रकाशनको शुरुवात
२००६	काठमाडौं उपत्यकामा CDMA सेवाको शुरुवात
२००६	PSTN भ्वाइस मेल सेवाको शुरुवात
२००७	नेपाल भारत अप्टिकल लिय्द्वारा इन्टरनेट ब्यान्डविथ वृद्धि
२००७	CDMA मोबाइल (SkyPhone) मा अन्तरदेशीय रोमिङ्ग सेवाको शुरुवात
२००७	IVR सेवा १६०६ मार्फत PSTN टेलिफोन बिल रकमको जानकारी लिने सेवाको शुरुवात
२००७	IVR सेवा १८८ मार्फत निःशुल्क VOIP कल Complaint दर्ता सेवाको शुरुवात
२००७	GSM मोबाइलमा GPRS, 3G र CRBT सेवाको शुरुवात
२००८	ADSL इन्टरनेट सेवाको शुरुवात
२००८	IVR सेवा १९८ मार्फत ADSL Complaint दर्ता सेवाको शुरुवात
२००८	नोटिस बोर्ड सेवाको शुरुवात
२००९	CDMA पोष्टपेड मोबाइल सेवाको शुरुवात
२०१०	देशका सम्पूर्ण गा.वि.स.मा कम्पनीको दूरसञ्चार सेवा पुगेको
२०१०	SIP Easy Call (Pre- paid Calling Card) सेवाको शुरुवात
२०१०	Volume Based ADSL सेवाको शुरुवात
२०११	SIP PPP (Permanent Pre–paid Phone) सेवाको शुरुवात
२०११	GSM मोबाइलमा 3G Data Card सेवा शुरुवात
२०११	First International Carrier Partner's Meet को आयोजना
२०१२	International Toll Free Services (ITFS) सेवाको शुरुवात, 4G वायरलेस ब्रोडव्याण्ड इन्टरनेट WiMAX सेवाको शुरुवात
२०१२	IP CDMA सेवाको सञ्चालन
२०१३	IP-based Wireline Network (NGN) सेवाको सञ्चालन
२०१४	Wi-Fi Hotspot सञ्चालन कम्पनीको सेवाको सेवा सम्बन्धमा Mobile Apps को शुरुवात
२०१५	FTTH सेवाको शुरुवात
२०१५	सामाजिक सञ्जाल Meet शुरुवात
२०१६	NTPRO सेवाको शुरुवात
२०१७	4G/LTE सेवाको शुरुवात

नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेड
केन्द्रीय कार्यालय, भद्रकाली प्लाजा, काठमाडौं
www.ntc.net.np
facebook.com/NepalTelecom.NT
twitter.com/ndcl_nt